

Barumsa Sanbataa Ga'eessotaa

Qajeelfama Qo'annoo Macaafa Qulqulluu

Tokkummaa Kristosiin Keessatti

Barreessaan: **Denis Fortin**

Afaan Oromootti Kan Hiike: **Pr.Garramawu Birruu**

Mana Maxxansaa Adveentistii Guyyaa 7ffaa
Finfinnee tti maxxanfame

Nuusa 4ffaa

Onkololessa, Sadaasaa fi Mudde

2018

1. Umamaa fi Kufaatii	6
2. Sababii GargarBa'umaa.....	16
3. “Akka Isaan Tokko Ta’aniif.....	27
4. Bantuu Tokkummaatti Geessu.....	38
5. Shaakala Tokkummaa Waldaa jalqabaa keessatti..	49
6.Fakkii tokkumma.....	60
7.Tokkummaa Amantii Keessatti.....	71
8.Caalaatti Waan Amansiisaa.....	81
9.Mirkaneeffannoo Amansiisaa.....	91
10.Tokkummaa fi Hariiroo addaan citu.....	102
11.Tokkummaa Waaqeffannaa Keessatti.....	112
12.Dhaabbata Waldaa fi Tokkummaa.....	122
13.Bakkatti Deebifamuu Tokkummaa Isa Dhumaa..	132

Seensa

Tokkummaa Keenya Kiristoos Keessaa

Waldaan Kan lafa irraa Maatii Waaqayyooti: waliin kan tajaajilan, waliin kan qo'atanii fi waliin kan waaqessanii dha. Yesusiin akka akka geggeessaa fi fayyisaatti ilaaludhaan, waldaan isa gaarii oduu fayyinaa biyya lafaan ga'uuf waamamte.

Bu'uurri amantii waldaa Adveentistii Guyyaa 7ffaa lakkoobsi 14ffaan “waldaan hawwaasa amantootaa warra Gooftaa Yesuusiin akka Gooftaa fi Fayyisaa isaaniitti fudhataniidha. Saba Israa'eli bara kakuu Moofaa irraa itti fufuudhaaf Biyya lafaa keessaa waamamnee, tokkummaadhaaf, waliin waaqessuuf, dubbicha walirraa baruuf, Irbaata gooftaas waliin hirmaachuuf, waliin saba hundumaa tajaajiluuf, guutummaa lafaaf wangeelicha lab-suuf kan walitti dabalanne ” Seventh-day Adventists Believe (Boise, 16 Idaho: Pacific Press© Publishing Association, 2005) p. 163 ta'uu hamma tokko in ibsa.

Garuu waldaa yommuu jennu maal jechuu keenya ree? Eenyufai? qaama waldaa sanaa kan ta'an deebiin gaaffilee kanaa mu-raasallee yoo ta'e hiikkaa nuyi waldaatti kenninu irratti hundaa'u. Waldaan tokko hawwaasa amantoota Yesuus kan ta'an naannoo tokko kan jiraatanii fi tajaajilaa fi waaqeffannaaf kan walitti qabamaniidha. Mana waldaa keessatti kan walitti qabaman yookiin amantoota baay'inaan walitti qabaman ta'uu ni danda'a.(Rom. 16:10, 11).

As keessatti waldaa yommuu jennu manneetii/ijaarsa/ sagadaa amantoonni keessatti wal gahan jechuudha. Garuummoo kun hiikkaa waldaaf isa baay'ee gaarii ta'uu hin danda'u. Waldaa jechuun wa'ee nama isaati malee wa'ee ijaarsaayyuu miti.

Bara kakuu Haaraa keessa, waldaan bakka tokko tokkotti garee amantootaa naannoo tokko jiraataniittis fudhatamaa ture. Kanaaf iyyuu, Phaawulos waldaa Galaatiyaa keessaa yommuu caqasu, walga'ii namootaa magaalaa fi mandaroota keessatti ta'an

dubbachuu isati. (Gal. 1:2; 1 Phe. 1:1). Al tokko tokkommoo waldaa yommuu jennu garee namootaa dhaabbata ta'e jalatti kurfaa'an maqaa dhaalan yookiin isaaniif kennameen kanof waamanii dha.

Garuu, hikkaan kun hundumtuu guutuu miti. Waldaan saba Waaqayyoo lafa hundumaarra jiraniidha. (The church 12 is the people of God all over the earth). Kiristoos amanamummaadhaan kan Isa faana bu'an dhaabbata garaa garaa qabaatu iyyuu, (warra yeroo dhiphina xumuraatti warra Waaqayyoof hafanitti dabalaman, Mul.18:1-15 4) Nuusa kana waldaa keenya waldaa Adveentistii guyyaa 7ffaa fi Tokkummaa jechuun nuuf maal jechuu akka ta'e ni baranna.

Bu'uurri amantii lakkoobsi 14ffaan tokkummaa qaama Kiristoos keessattii: "waldaan miseensa hedduu qaama tokko ta'e, sab-lammi, qomoo, afaanii fi saba garaa garaa keessaa kan waamamanii dha jedhee hima. Kiristoosiin keesatti nuyi uumama haaraadha; sanyii, aadaa, barumsa, sabaa fi sab-lammii garaa garaa keessaa kan walitti bahan yommuu ta'u garaa garummaan olhiiquu fi gadi deebi'uu, hiyyeessaa fi soressaa aadaan waan gargar nu baasu ta'uu hin qabu. Kiristoos isa hafuura tokkoon isaa fi walii keenyaa wajjin walitti nu hidhe keessatti hunduu wal qixxeedha; wal caalmaa fi of qusannaa malee tajaajillee tajaajilamuus qabna. Karaa Mul'achuu Yesus Kiristoos barreeffama qullaa'aa keessaan amantii fi abdiidhuma kana nuuf kennu dhugaba'umsa tokkoon hundumaafuu in qoodna. Tokkummaan kun bu'uurri isaa tokkummaa sadan tokkummaa waaqaa isa akka ilmaan/intaaloota isaatti nu guddifatee keessa kan jiruudha."—7 Seventh-day Adventist Believe, p. 201. 8

Sababiin qo'annoo barsiisa macaafaa walitti aananii kennaman kanaa, akka Adveentistoota guyyaa 7ffaatti, warra, ammas akkuma durii tokkummaa irratti qom-qabaa qabnu, boris hamma dhumaattuu qabaachuu dandeenyuuf, tokkummaa Kristaanotaa kan jedhu mata duree jalatti barsiisa kennuuf.

Barumsa Sanbataa Ga'essota

Garuu, barreeffama macaafa qulqulluu keessatti kennaa tokkummaa Kiristoos keessa kan Waaqayyo nuuf kenne akkamitti akka jiraannu hubtinaa fi barsiisa baay'etu jira. Hubachiisi akkasii kun, barsiisi sun akkaataa tokkummaa waldaatti jiraachuu kan nutti himan qiyyaafannoo barumsa keenya nuusa kanaati.

Denis Fortin biyya Berrien Springs, Michiganitti, mana barumsaa Adveensitii Guyyaa 7ffaatti Universitii Andrewusii kutaa barumsa Macaafa Qulqulluutti barsiisaa barumsa Macaafa Qulqulluuti. Erga bara 1994 barsiisota mana barumsaa Macaafa qulqulluu kanatti dabalamanii, Fortin akka Qindeessaa barumsa Macaafa qulqullu digrii 2ffaattis (1999–2001), fi akka gargaaraa eegduu barattootaattis ((2000–2004), akka dura taahaa kutaa/departmenti/ barumsa macaafa qulqulluu fi barumsa falaasamaas tahanii tajaajilaniiru.

Uumamaa fi Kafaatii Cubbuu

Sanbata Waaree Booda

Barumsa Torban kanaaf dubbisaa: Uma.1:26, 27; 1Yoh. 4:7, 11 8, 16; Uma.3:16–19; Uma.11:1–9; Gal. 3:29; Deut. 7:6–12.

Heertuu Yaadannoo: “Abraamiin alatti gad baaseesi, ‘Gara bantiwwan waaqaa ol ilaalii urjoota yoo lakkaa’uu dandeesse lakkaa’ jedheen; kana booddeemmoo Sanyiin kees akkasuma in taa jedheen. Abiraam Waaqayyoon amane in-nimmoo qajeelummaatti in lakkaa’eeff” (Uma.15:5,6).

Seenaan saba Waaqayyoo Umamaa fi gaddisiisaa kan ta’e seenaa cubbuutti kufuutiin eegale. Yaaliin amala tokkummaa waldaa beekuu karoora Waaqayyoo Yeroo uumamaa sana bu’uura qabaate irraa jalqabeetu tokkummaa kana bakkatti deebisuuf yaada inni qabu irratti hundaa’uu qaba.

Boqonnaan tokkoffaa Macaafa Qulqulluu kan mul’isu, Waaqayyoo namni maati tooko ta’ee akka jiraatu yaadu isaati. (The first chapters of the Bible reveal that God intended for humanity to remain one family.) Carraa gadhee ta’etu, tokkummaan kun kufaatti booda addaan cite. Hiddi yaadaan wal dhabuu fi gargar bahuu cubbuudhuma keessa biqile, abboomamuu dhiisuun kan qabu bu’aa gadhee isa hammaataadha (gargar ba’uun). Mil’uu gargar ba’umsa kanaa, muka dhorkame ergaa nyaatan, sana booda, yeroo Waaqayyoo isaanii wajjin dubbate sana akkaataa isaan itti deebisani (Uma. 3:11) ilaalaa. Kanaafuu, wantoota karoorri fayyinaa bakkatti deebisuuf jiru hedduu keessaa, tokkummaan jalqaba duraatti deebifamuun isa tokkoo dha.

Abrahaam, abbaan saba Waaqayyoo, karoora fayyinaa Waaqayyoo keessatti gahee guddaa kan argisiisuu danda’eedha. Abrahaam barreeffama qulqulluu keessatti akka “tola amantiitti”

nama fakkeenyummaa guddaan beekamuudha.(Rom. 4:1-5), innis amantii isa saba Waaqayyoo walii isaanii fi Gooftaa wajjin tokko taasisu dha. Waaqayyo tokkummaa deebisuuf kara namaa hojjetee fedhiin isaas nama hundumaattuu akka beekamu ni taasisa.

*Sanbata isa Onk. 6aaf qophaa'uuf barumsa torban kanaa dubbifadhu.

Jalqaba Torbanii

Ful.30

Jaalalli Bu'uura Tokkummaati

Ergaan hubatamaan seenaa uumamaa keessa yaa'u sun (1 fi 2) tokkumma dhuma torban uumamaa irratti argameedha. Innis yaada isa Waaqayyoo wanti hundumtuu “baay’ee gaarii” ta’uu dubbateedha. (Uma.1:31) bareedina waan bakkeen ilaalamuu qofa utuu hin taane yeroo Waaqayyoo lafa kanaa fi namoota isheerra guutan uumee xumure sana dhibamuu mallatto waan jibbamaa fi wal dhabdee ti. Kaayyoon Waaqayyoo inni duraa uumama keessatti qabaate naga qabeessa kan ta’e waliin jiraachuu fi gama jireenyaa hundaanuu hariiroo walii walii isaanii irratti h irkachuu kan argisiisuudha. Maatii Namaaf kan uumamte Addunyaa bareedduu turte. Wanti hundumtuu guutummaa uumaa isaa kan beeksisu ture. Guutuu kan ture kaayyoon bu’uuraa Waaqayyoo walii gala, tokkummaa fi jaalalaan kan guute ture.

Uma. 1:26, 27. Uma.1 fi 2 keessatti akka hubatamu Uumama lafaa hundumaarraa namni kan addaa ta’e ta’uu isaa kutaan kun maal nutti himuu?

Umamni, Waaqayyoo nama akka bifa ofii isaatti uumuu dubbata; kunis seera uumamaa keessaa iddoo biraa tokkottuu kan hin dubbatamneedha. “Kana booddee Waaqayyoo kottaa! Akka bifa keenyaatti, akka fakkeenya keenyaattis nama in uumnaa! Isaan Qurxummii Galaanaa irratti, sinbiraaf fi allaattii Qilleensa kees-

sa balali'an irratti, bineensa lafaa hundumaa irraatti, munyuuqaa hundumaa irrattis mootummaa haa qabaatanii jedhe! Egaa Waaqayyo akka bifa isaatti nama uumee; akka bifa Waaqayyootti isaan uume, dhiiraa fi dubartii isaan uume." (Uma.1:26, 27). Jaarraa hedduudhaaf beektonni macaafa qulqulluu dhimma wantoonni kun sirriitti maal fakkaachuu fi maalummaa Waaqayyoo irratti wal falman iyyuu, baay'een heertuun kitaaba qulqulluu Waaqayyo jaalala ta'uu argisiisu.

1Yoh 4:7, 8, 16 dubbisaa. Heertuwan kun jalqaba irratti akkamitti akka uumamnee fi kun immoo tokkummaa yeroo uumamaa jira ture irratti dhiibbaa gaarii akkamii akka uumu maal nu barsiisu?

Waaqayyo jaalala, kanaafuu namoonnis immoo (uumani lafaa warri biroon gochuu haala hin dandeenyeen) kan jaallatanii dha.

Fakkenya isaatti uumamuun dandeetti jaallachuu of keessatti kan hammatuu dha. Garuu jaalalli kan jiraatu yoo warra jaallannuu Wajjin hariiroo qabaanne qofaadha. Kanaaf, kan fakkeenya Waaqaatti uumame hunduu dandeettii jaallachuu qabaachuu fi gadi fageenyaan jaallachuu mala.

Wiixata

Onk. 1

Bu'aa Kufaatii

Bu'aan cubbuutti kufuu hedduudha. Abboomamuu dhiisuun Addaami fi Hewwaan waliin jiraachuu gama jireenya lafa irraa, hundumaa addaan kute. Sanuma caalaa kan hammaatu iyyuu, yaadaan wal dhabuu fi wal hiruun har'uma iyyuu nama lafa irraa gidduu jiru akka jalqabu taasise. Wal dhabuun dubbii Addaamii fi Hewwaan balleessa/yakka kufaatii sana walirra kaa'uuf taasisan keessatti hubatame. (Uma.3:12, 13). Erga yommuusii wantoonni hammaachaa Adeeman.

Uma 3:16–19 fi Uma. 4:1–15 dubbifadhaa. Biyya naga qabeessa Waaqayyo uume sana irratti dhiibbaa gadhee cubbuun fide, heertuun kun maal nutti dubbatu?

Abbomamuu dhiisuun Addaam madda taatilee hedduu ta'ee argame; bu'aan kanaas adeemsa keessatti uumama Waaqayyoo hundaa miidhe. Haalumti addunyaa kun guutummaa bu'aa cubbuutiin rakkoon irra ga'uu eegale. Hariiroon namaas in jeeqame. Qaayinii fi Abeel, oboloonni wal jaallachuu, waliif eegachuun irra ture, inni Qaayin, haala Waaqeffanna ifaatti kenname keessatti, Waaqaaf abboomamuu irra karaa ofii isaarra adeemuu waan fedheef, gargar ba'an. Akkataan Qaayel waan ta'eef deebii kennne, garuu Abeel irrattiutuu hin taane Waaquma irratti kan xiyyeeffatuu dha. Waaqayyotti aaree (Uma.9 4:5), kun immoo Abeel irratti aaruu fide. Abboomamuu dhabuun hariiroo nama gidduus in kute jechuudha.

“Waaqayyo yommuus, jallinni namaa lafairratti baay'achuun isaa, wanti namni guyyaa hundumaa garaa isaatti yaadee qopheessu hundinuus jal'aa duwwaa ta'uu isaa in arge” (Uma.6:5). Hamminni kun dhuma irratti gara lolaa badiisaatti geessuun uumamni Waaqaa inni jalqabaa akka badu taasisuuf bishaan badiisaa sochoosise. Garuu ergasii iyyuu, Waaqayyo sanyii namaatiif hafaa hanbisee deebisee kaasuuf haala mijeesse malee abdi hin kutanne.

Bishaan badiisaa boodas, Waaqayyo Nohii fi maatii isaaf waadaa seene. Sabbati Waaqayyoo yeroo hundumaa samii keessatti yeroo hundumaa eegumsaa fi kakuu Waqaa, garraamummaa fi araara isaa nu yaadachiisa.(Uma.9:12–21 17, Isa. 54:7–10). Waaqayyo Nohii wajjin kakuutti galuudhaan karoora isaa duraanii deebisee dhabee maatii isaa warra isaa fi dubbii isaaf amanamoo ta'anii wajjin tokkummaa qabaachuu jaallate.

Karaa cubbuun wal dhabdee fidu maal fa'i? Karaa adda ta'een

dhiibbaa gaarii warra irratti uumuu feetu waajin tokkummaa uumuuf amma ofii keetii filannoo maalii gochuu dandeessa?

Kibxata

Onk.2

Wal-dhabdee fi Gargar Ba'umsi Itti Fufee

Uma.11:1–9 dubbisi. Rakkoo wal dhabdee fi gargar ba'umsaa kan hammeessu kutaa kanaa maal hubatta?

Taatileen kanatti aananii jiran kan Macaafni Qulqulluun seena bishaan badiisaa boodaa galmeesse, seenaa ijaaramuu masaraa Baabel, waliin makamuu afaanii fi tatamsa'uu saba lafa irra warra duraan afaanuma tokko dubbachaa turanii dha. Tariitii barreedina lafa galaanota Eferates fi Tigiris gidduu jiruun fi gabbiina lafichaan harkifamanii ijoollee Nohiin keessaa tokko tokko magaalaa ijaarrattanii gamoo guddaa balleensa Shinaariin keessa dhaabuu yaadaniiru ta'a. (Uma.19 11:2).

Qorannaan hambaalee lafa keessaa /Archaeology biyyi Misopotaamiyaa durumaa qabdee naannoo namni baay'inaan keessa jiraatan ta'uu argisiifti. Isaan achi jiraatan keessaa warra Sumer yeroo jalqabaa aartii barreeffamaa kan eegalan suphee fi dhagaa irratti barreessuun kan jalqabaniidha. Mana akka gaariitti ijaaramu kan ijaaru jalqaban, meeshaalee miidhaginaa, meeshaa hojii bakkee fi mana keessaa hojjechuutti kan beekaman saba turan. Lafa qotanii qorachuun gamoo dhokatan baay'ee bakkeetti baasan, kan akka maneetii sagadaa, waaqolii garaa garaa keessatti waaqessaa turan faa.

Hiddi Nohi Shinaar keessa buufatan, Waaqa Nohiif kakuu inni lammaffaa bishaaniin akka lafa hin balleessineef gale in dagatan. Riqqa Baabeliin ijaaruun bakka beekumsi ijaarsa isaanii guddaa ol kaa'etti ture. Beekamtii qabaachuu fi maqaan isaanii akka beekamuuf fedhiin isaan qabu turan, akka isaan "ittiin maqaa in godhanna" waan isaaniin kakaase keessaa isa tokkoo dha. (Uma.11:4), "Akka yaada Waaqaatti, namoonni karaa hidhaa amantii tokkummaa akka qabaataniif ture. Waaqa tolfamaa

Waaqessuunii fi waaqaa tokkoo ol qabaachuun yommuu hidhaa hafuuraa kute garuu, tokkummaa amantii dhabuu qofa utuu hin taane hafuura obbolummaas in dhaban malee. Pirojektiin akka Riqa kanaa karaa haala bakkeen tokkummaa isa karaa keessaa uumuu kan yaadu, badiisa inni ta'e sun, tasayyuu hin milkaa'uu."—The SDA Bible Commentary, vol. 19 1, pp. 284, 285. Kufaatii Addaamii fi Hewwaan tokkummaa dhala namaa fi kan Waaqayyoo karoora fayyinaa danqee ture. Waaqeffannaa irratti Waliin dha'amu fidee, hamminnii fi amalli hin taane lafa irra akka tatamsa'u taasis; dhuma irrattis namni gargar baba'ee aadaa, afaanii fi qomoon adda addatti qoodamee wal hubachuu dadhabu taasis.

Gargar ba'uu qomoo garaa garaa waldaayyuu miidhu kana fayyisuuf maaliin gargaaruu dandeenya?

Roobi

Onk.3

Abrahaam Abbaa Saba Waaqaa

Akkuma addunyaatti Waaqa tokko qofatti kan amanan amantiin gurguddaan sadan, Amantii Yihuudotaa, amantii Kristaanummaa fi amantii Musiliima hunduu Abrahaamiin akka abbaa isaanitti ilaalu. Kristiyaanotaaf, hidhati kun Hariiroo/walitti-dhufeenya hafuuraati. Biyya isaa Misopotamiyaa keessa akka baafamu yommuu waame, Abrahaam isaan “macci lafa hundaa akka eebbifamu” itti himamee ture.(Uma.12:3,Uma.18:18, 22:18). Eebbi sun Karaa Yesuus dhufa.

Hib.11:8–19, Rom.4:1–3, fi Gal.3:29 dubbisaa. Waan amantii Abrahaam keessa jiru keessaa kan kutaan kun caqasu maal fa'i? Yaada tokkummaa Kristaanaa akkamitti ibsu? Kana jechuunis, heerutuu kana keessatti har'a, amantiin Kristaanaa of keessatti qabachuu kan malu maalfaatu keessatti argamaa?

Akka abbaa amantoota hundumaatti, Abrahaam gidu-galeessa tokkummaa amantii Kristiyaanummaa ta'an wantoota bu'uuraa tokko tokko nuuf kenna. Tokkoffaa, irratti, inni abboomamuu shaakale. "Abrahaam biyya isaatii ba'ee, biyya itti darbee akka fudhatuuf isaaf yaadame tokko akka dhaquuf yeroo waamametti amantiidhaan in abboomame, eessa akka dhaqu utuu hin beekin in ba'e." (Hib.11:8,). Lammaffaan, waadaa waaqayyo irratti abdii qabaate. "Amantiidhaan akka ormaatti biyya isaaf abdachiifame sana keessa buufate; Yisihaaqii fi Yaaqob warra isaa wajjin lafi-cha akka argataniif abdachiifaman, isa booddeedhaan akkuma jiraatan, innis godoo keessa jiraate. Inni mandara hundee jaba qabu, isa Waaqayyo akkainni itti ijaaramuuf qopheessee ijaare in eeggata ture." (Hib.11:9,10). Sadaffaan, Waaqayyo akka ilma isaaf kennu, innis gaaf tokko sanyiin isaa akka urjootaa baay'achuuf akka jiru in amane. Bu'uura deebii isaa kana keessatti Waaqayyo amantiidhaan tolaa isa taasise.(Rom. 4:1-3). Araffaan, karoora fayinaa Waaqayyoo amanee fudhate. Inni guddaan qormaati amantii Abrahaam kan itti dhufe yommuu Waaqayyo Isiyaaqiin gaara Mooriyaa irratti akka aarsaa godhu gaafateedha (Uma.22:1-19, Hib.11:17-19).

Kakuu mooffaan Abrahaamiin akka michuu Waaqayyootti dhi'eessa (2Sen B. 20:7, Isa.41:8). Jireenyi maatii isaa, kan hin raafamne abboomamuun isaa, amantaan inni kakuu Waaqaa irratti qabu jireenyi Kristaanummaa keenyaa akkam ta'uu akka qabuuf fakkeenya gaariidha.

Gochaa fi jechoota kee guyyaa muraasa dhufaa jiranii itti yaadi mee. Karaa kamiidhaa wantoonni ati dubbattuu fi gootu dhugummaa aamtii kee akka calaqqisan taasisuu kan dandeessu?

Kamisa

Onk.4

Kan Waaqayyoo Saba Filatamoo

Akka isaaf hojjetuuf Abrihaamiin waamuun, Waaqayyoo saba bakka isa bu'an ofiif filachuu isaati. Waamichi fi filamuun kun gochaa jaalalaa fi ayyaana Waaqayyooti. Waamichi Waaqayyo Is-

raa'eliif godhe walakkeessa karoora isaa, isanni badiisaa fi gargar cabuu cubbuun fide deebisee sirreessuuf qopheesseeti. Seenaan qullaa'aan qo'annoo seenaa gochaa Waaqaa isa Waaqayyo bak-katti deebisuu kanaaf godhe yommuu ta'u garri caalaan karoora kanaas kakuu saba Israa'eliif galeeti.

Akka Ked.7:6–11 itti, Waaqayyo saba isaa Israa'eliin maaliif waame? Ijoollee Abrahaamiin akka Saba isaatti maaliif filate?

Jaalalli Waaqayyo sanyii namaaf qabu Waaqayyo Israa'eliin Saba isaa godhee filachuuf giddu-galleessa. Kakuun Waaqayyo Abrahaamii fi Saba isaa kan filateef Waaqayyoon beekuu fi fayyina namootaa karaa warra filate kana saba warra kaan biraan gahuuf ture (Far.67:2). Garuu, kan Waaqayyo akka Israa'eliin filatu tasisse gocha jaalalaa isa hundumaa caaluudha. Sanyiin Abrihaam kan tola Waaqaa ta'ee utuu hin kennamneef ta'ee waan ittii of jaju homaa tokko iyyuu hin qabu turu. “Waaqayyo sababii ati saba lafa irraa keessaa lakkoobsatti baay'atuuf si jaalladhe yookiis si fo'adhe miti, ati saba lafa irraa keessaa lakkobsatti Muraasa' ”jedhe (Ked.7:7).

Akki Waaqayyo itti saba isaa filatu, akka baratame irraa faallaa/ keessummaa/ ta'eenii (Lakkoobsatti muraasa warra ta'an filachuu) dha. Geggeessaa filachuuf Namoonni yommuu aangoo, ogummaa fi ofitti amantaa barbaadan, Waaqayyo garuu akka akka isaaf hojjetaniif jajjaboo fi humna qabeeyyii filata utuu hin taane warra dadhaboo fi kan homaa hin beekne ta'uu isaanii of-irratti hubatan, homaa tokko iyyuu akka hin taane /nothingness/ filata (1Qor.1:26–31).

Garuu, carraa isaan qabaatan ilaali: “waaqayyo saba isaa Israa'eliin galataa fi ulfinaaf isaan gochuu barbaada. Carraa ha-fuura hundinuu isaaniif kennameera. Amala isaanii sirreessuuf, Waaqayyoon akka bakka bu'aniif waan isaanii barbaachisu dhowwatee hin beeku.

“Seera Waaqaaf abboomamuun isaanii saba lafa gubbaa jiran hundumaa biratti akka dinqifatamani isaan taasisa ture. Hojii ogummaa hundumaa hojjechuuf Inni ogummaa fi beekumsa isaaniif kennuu inni danda’e barsiisaa isanii ta’ee itti fufuudhaan seera isaaf abboomamuutti gara gara sadarkaa caaluutti akka siqan isaan gochuu danda’a ture. Utuu abboomamoo ta’aniiru ta’ee, dhukkuba irraa eegamanii badiisa saba biraatti dhufe iyyuu in baraarfamu turani kaa; silaa jabina sammuu in eebbifamu turan. Ulfinni Waaqayyoo surraa fi aangoon isaa sooruma isaanii keessan in beekama ture. Mootummaa ilmaanii fi intaloota lubootaa in ta’a ture. Waaqayyo waan barbaachisaa hundumaan isaan guutee, saba lafaa keessa saba guddaaa isaan taasisa ture.”—Ellen G. White, *Christ’s Object Lessons*, p. 288.

Wanta Waaqayyo Isaraa’el duriif godhee fi waamicha inni isaaniif qabaate gidduu akkasumas waan inni nuuf godhee fi nu Adveentistota guyyaa 7ffaaf qabu keessa wal fakkeenya maaliitu jira?

Jimaata

Onk.5

Yaada dabalataa: Ellen G. White, “uumama sana,” pp. 44– 51, fi “waamamuu Abrahaam,” pp. 125–131, *Patriarchs and Prophets* irraa dubbisaa

Kaayyoodhumti nama uumuu Waaqayyoo maatii fi sanbata dhaabuu isaatiin argameera (Uma.2:21–24) akka Yesuus argisiisetti sanbatni nama hundumaaf yaadameeti kan dhaabbate (Mar.2:27, 28.) dhugaadhumatti, ammalli inni akka walii galaatti qabu seera uumamaa keessatti hubatameera; innis yeroo Waaqayyo sanbata guyyaa 7ffaa addaan baasee kaa’edha. Kunis Israa’eliin saba kakuu isaan godhee; addumaan utuu hin waamin, cubbuunis utuu hin argamin dura. Utuu sanbati akka yaadameetti eegameera ta’ee humna tokko nama taasisu akkamiitu argama turee? Hidhaan tokkummaa isaanii maal akka ta’e kan yaadachiisu guyyaa boqonnaa ta’ee ijoollee Addaamii fi Hewwaan hundumaaf kenname. “Sanbatii fi maatiin Eden keessatti kaa’aman,

karoora Waaqaa keessatti isaan kan gargar hin baaneedha. Guyyoota biroo irra kan caalu guyyaa kana nuuf jireenya Eden jiraachuun in danda'ama. Miiseensa maatii kanaa hundumaa-fuu hojii fi qo'annoodhaan; Waaqeffannaa fi bu'arudhaan abbaan akka lubaatti, haatii akka barsiiftuutti fi miiltoo ijoolleetti, kanatti boqochuun kaayyoo Waaqayyooti.

Gaaffilee maree:

1. **Akka seenaa uumamaatti uumamni dubartii inni cinaacha Addaamiin keessaa baafaamuu akkamittiin walitti dhufeenya cimaa haadha manaa fi abbaa manaa gidduu jiru argisiisa? Hammam akka nutti dhi'aachuu barbaadu ibsuudhaaf fakkeenya abbaa manaa fi haadha manaa fudhachuun guutummaa macaafa qulqulluu keessatti maal nu argisiisa?**
2. **Seenaan Riqa Baabel, afaanii fi qomoon gargar ta'uun namootaa duraan karoora Waaqaa keessa kan hin turre, nutti himu iyyuu, har'a akkamitti kana bira darbuu dandeenyaa? Har'a waldaan saba qomoo garaa garaa keessaa dhufani iyyuu akkamittiin tokkummaa kana qabaachuu dandeenya?**
3. **Waamicha Israa'el durii fi waamicha Adveentistii guyyaa 7ffaa ammaa gidduu wal fakkeenya fi garaa garummaa akkamiitu jiraa? Caalaatti immoo, isaan irraa, waamamuu keenyaaf amanamoo akka taanuuf barumsa akkamii barachuu dandeenya?**

Cuunfaa: Jalqabuma irraa karoorri Waaqayyo namaaf qaba ture waliigaltee fi tokkummaan akka maatii tokkootti akka jiraataniif ture. Abbomamuu dhabuun maatii keenya jalqabaa karoorri Waaqayyo akkanni addaan citu godhe. Garuu, Kiristoos keessatti qofa kan argamu abdii bakkatti deebifamuu sana abdii jiraataa ta'ee akka turuuf kakuu dhaabuuf Waaqayyo Abrahaamiin waame.

Sababii Gargar Ba'umsaa

Sanbata Waaree Booda

Barumsa turban Kanaaf dubbifadhaa: Ked. 28:1–14, Erm. 3:14–18, 14 Abo. 17:6, 1 Mot 12:1–16, 1 Qor. 1:10–17, HoE.20:25–31.

Heertuu Yaadannoo: “Waaqayyoon sodaachuun jalqaba ogummaa ti; isa qulqulluu sana beekuun hubannaa dha’ ” (Fak.9:10).

Raajonni kakuu moofa irra deddeebi’anii dubbii Waaqaaf akka abboomamaniif saba Israa’eliin waamaa turan. Abboomamuu dhiisuunii fi dhibaa’ummaan gara gantummaa fi gargar ba’umsaatti isaan geessa ture. Seera Waaqaaf abboomamuu wanti yaadameef saba isaa bu’aa cubbuun fiduu danda’u irraa ittisee saba ormaa gidduutti isaan qulleessuuf ture. Fedha Waaqaa duukaa adeemuun namoota gidduutti hawwaasa isaani jabeessee kallatti hundumaan saba isaaniin naanna’anii jirran irraa shaakalli waaqeffannaan dharaa fi wanti hin taane akka isaaniin hin weerarreef of irraa dhorkuuf, akka walii galaniif ture. Akkuma Waaqayyo Ibroota biyya Misirii erga baasee: “kunoo isini biyya dhuunfaa keessan godhachuudhaaf itti galtan keessatti akka hojjettaniif, ani akkuma Waaqayyo Gooftaan keessan na abboometti seeraa fi wanta qajeelaa ta’e isin barsiiseera. Kun saba hundumaa duratti ogummaadhaa fi hubannaa keessan waan ta’uuf, isaan seerrata kana hundumaa yeroo dhaga’an, ‘dhuguma sabni guddaan kun saba ogeessaa fi hubataadhaa’ isiniin in jedhu; kanaaf isin kana duukaa bu’aa eegaa” Abo.4:5,6.

Gaaffii hin qabu: utuu amanamoo ta’anii itti fufaniiru ta’ee, siilaa guddaa eebbifamanii kaaniifis eebba ta’u turan. Amanamoo ta’uu dhabuun gara rakkoo hedduutti kan geessu yommuu ta’u

gargar ba'uun wantoota baay'ee keessaa isa isa tokkoo dha.

*Sanbata isa Onk. 13f qophaa'uuf barumsa torban kanaa dubbifadhaa,

Jalqaba Torbanii

Onk.7

“As deebi’aa, Ijoollonni Duuba Deebitan”

Seenaan saba Israa’el abboomamuu diduu fi naamusa dhabuutiin, gara Waaqayyooitti deebi’anii abboomamuun, itti fufee achiim-moo abboomamuu dhiisuu fi jeequmsa biraan kan guuteedha. Bifuma kanaan irra deddeebi’amaa ture. Yeroo sabni Waaqaa hubatnaadhaan fedha Waaqaa faana bu’u hundaa jireenya naga qabeessaan eebbifamaa turan. Yeroommoo abboomamuu dhiisani karaa ofii isaanii irra adeeman hundaammoo waraanaa fi jeequmsatu isaaniin mudataa ture. Israa’el utuu biyya abdachii-fame sana hin galin illee takka abboomamuu fi takkammo gara waaqaatti deebi’anii abboomamuun kun akka jiru dursee dubbattee, jiraachuu isaaniitii falli isaas maal akka ta’u kaa’era.

Ked.28:1–14. Utuu sabni Israa’el sun seera Waaqaaf abboomamaniiru ta’ee eebba maaliitu isaan argata turee? Erm.3:14–18 dubbisi. Waamicha qalbii jijjiirrannaa Waaqayyo Israa’eliif godhu irraa maal baranna? Obsaa fi jaalala Waaqayyo qabu kun maal nutti himaa?

Kitaaba Ermiyaas keessatti wanti nama dingu, saba isaa hafuura fincilaa, gargar ba’umsaa fi waaqa dharaa waaqessuu keessa tu-reef jaalala, araaraa fi arjummaa inni argisiiseedha. Waaqayyo itti fufiinsaan sabni isaa akka qalbii jijjiirratuu fi gara isaatti akka deebi’uuf in waama. Waaqayyo irra deddeebi’ee fuula duratti ab-dii fi bakkatti deebifamuun akka jiru abdachiisaa ture.

“Yaa Israa’el, ishee Waaqayyo irraa garagaltee, ani araara-qabeessa waanan ta’eef, hamma barabaraatti sitti hin dheekkamuu, ija dheekkamsaatiinis sin ilaaluutii, gara kootti deebi’i jedhi.” Jedha

gooftaan “Ani bara baraan sitti hin dheekamu. “Ati ‘ana Waaqayyo gooftaa keetiif abboomamuu diduudhaan narratti kaatee muka baala qabu hundumaa jalatti waaqolii ormaatiif waan sitti tolu waan hojjetteef ati yakkakee beeki!’ Jedhi jedhee Waaqayyo kana dubbateera.” Erm.3:12, 13.

Dubbiin Ermiyaas kun yeroo walumaa galatti dubbiin Waaqayyoo didametti kan dubbatame ture. Yeroo mooticha Yosi’as, amanamummaadhaan Waaqaaf abboomamuu hafuurri nama dirqu hin jiru yeroo jedhame ture. Cubbuun isaanii, waaqessuun waaqa tolfamaa, jireenyi ofittummaa badiisa hafuuraa fi siyaasaa (booji’amuu faa) isaanitti fidaa turee.

Hammuma fedhii Waaqaa gochuu irraa duuba deebi’an, fuul-dureen isaaniis hammuma sana gadhee ta’a ture. Haa ta’u malee garuu, karaa Ermiyaasiin Waaqayyo isaan kadhate (Yet, through Jeremiah, God pleaded with them.) mataa isaa keessatti Waaqayyo gara fuula duraatti waan garii isaaniif yaadaa ture; isaaniin gara jireenya irraa hafaatti, tokkummaa fi fayyummaatti isaan geessuu in fedha ture. Kun garuu ta’uu kan danda’u yoo isaan amantiitti dhugaatti jiraataniidha.

Jireenyuma mataa kee keessatti garaagarummaan jireenyaa abboomamuu fi abboomamuu dhiisuu maaliidha?

Wiixata

Onk.8

Ijuma Ofii Isaatiin

Seenaan kitaaba Abboota Firdii irraa bu’aa fedha Waaqaa dhiisuu Israa’el kan ta’an wantoota gaggadhee hedduutu dubbifama. Israa’eloonni akkuma Kana’aaniin seenaniin, namoonni jireenya hafuuraa isaanii amanti sobaa isa kan warra Kana’aanotaa faana godhachuu jalqabuudhaan waanuma Waaqayyo duraan akka hin goone isaaniin akeekkachiise gochuu eegalan. Akka carraa hin taanee ta’emmoo, kun tokkicha rakkoo isaaniin mudates hin taane.

Abo.17:6 ;21:25 dubbifadhaa. Heertuwwan kun rakkoo biroo saba Waaqaa gidduutti ka'e maal nu barsiisu? _____

Saba Waaqaa gidduutti akkaataa wal hiruu fi gargar ba'uu dubbata. Tokkummaan uumata tokkoo kan argamu amanamummaa isaan Waaqa kakuuf, kakuu galan sanaaf qabanii irraati. Kanas gochuudhaan garuu, wanti keessumaa erga naannoo isaniin faalamanii qajeelaadha jedhanii akka yaada mataa isaaniitti fudhatan gara karaa badiisaatti kan isaaniin geessu ture. Nuyi kan kufneedha, kanaafuu ofumaan geggeeffamuutti yoo dhiifamne, garuma qajeelaa nutti fakkaatettei adeemnas yoo ta'e dhugaadhumatti karaa Waaqayyo akka nuyi irra adeemnuuf nu gaafatu irraa in kaachifamna.

Kutaaleen itti aananii jiran kun dhimma hafuura fi hawwaasaa bara abboota Firdii Maal nutti himu?

Abo. 2:11 _____

Abo.7 _____

“Waaqayyo karaa Musee bu'aan amanamummaa dhabuu maal akka ta'e saba isaa dura kaa'ee ture. Kakuu isaa wajjinii eeguu dhiisuudhaan jireenya Waaqaattii ofii isaanii kutan, eebbi Waaqas isaaniif dhufuu hin danda'u ture. Yeroo akeekkachiisi kun eegamu eebbi saba Yihuudotaa irratti in dhangala'a ture, kara isaaniis saba warra naannoo isaaniifuu in ga'a ture. Garuu yeroo baay'ee seenaa isaanii keessatti Waaqayyoon irraanfachuudhaan carraa isuma bakka bu'uu isaanii isaanuma jalaa in dhokata ture. Tajaajila inni isaan irraa eeggatu isa duraa fudhatanii/saamuudhaan namoota immoo inni akka isaan jaraaf taasissan kan barbaade geggeessummaa amantii fi fakkeenyummaa jireenya qulla'aa dhowwatan. Ija Wayinii akka eeganiif isaanitti laatame kan isaanii godhachuun barbaadame. Ofittummaa fi doqnummaan isaanii ormaan illee akka isaani tuffataman isaaniin taasise. Kanaaf iyyuu biyyi ormootaa carra amala fi seera mootummaa Waaqaa gar malee hiikuun isaaniif kenname.”Ellen G. White, Prophets and Kings, pp. 20, 21.

Akkuma waldaattu gochi keenya warra naannoo keenya jiran irratti akkamitti dhiibbaa uumaa? Waldaa Adveentistii Guyyaa 7ffaa irraa wanti dhiibbaa gaarii isaan irratti uumsu maal argu?

Kibxata

Onk.9

Gargar-ba'uu Saba Ibrootaa

Karaan fincilaa fi bu'aan inni fidu galgala tokkotti hin xumuraamu. Garuu filannoonii fi murtiin dogoggoraa jaarraa dheeraaf walitti qabame xumura irratti ija rakkinaatti saba Waaqaa geessa. Seenaa mooticha Rehobiyaam 1Mot.12:1–16 dubbisi. Gargar ba'umsa hamaa akkasii saba Waaqaa gidduutti maaltu fidee?

Utuu Rehobiyaam fi muuxannoo kan hin qabne gorsitoonni isaa waan Waaqayyo Israa'eliif yaadu beekaniiru ta'ee, silaa haareffama bulchiinsa mootummaaf gaaffi namoonni sun dhi'eessan in dhaga'u turan. Garuu yeroon wal ga'ii Shekemitti carraa yommuu isaaniif dhufe rakkoo fi madda rakkina Sanaa baasuu dadhabuun hamma jiranitti saba guddaa sana irratti dhiibbaa akka hin uumneef isaaniin dadhabsiise. Hubatamaa kan ta'e cunqursaa bara mooticha Solomoon dhalatee dhaloota itti aanutti dabarsuu fi kan biraallee itti dabaluuf murteeffachuun isaanii kallatiidhuumaan karoora Waaqayyo Israa'eliif qabuu wajjin kan wal mormu ta'ee argamee, kunimmoo, namoonni sun dhugummaa geggees-sitoota kana akka shakkaniif kaka'umsaaf carraa bane. Ogummaa kan hin qabnee fi kan inni filate gorsitoonni isaa koormaa, aangoo fi taayitaa mul'isan.”—Ellen G. White, Prophets and 6 Kings, p.90.

Murtii sirrii ta'e kennuu keessatti barbaachisummaa ogummaa keewwati kun maal jedhu? Maddi ogummaa dhugaammoo eessa?

Fak4:1-9 _____

Fak.9:10 _____

Seenaan Yerobiyaam arriifataa fi firdii ogummaa saba sana hojii humnaa hojjechiisuuf inni kennu seenaa jireenya mootummaa Israa'el keessatti seena gaddisiisaa ta'e. Mootichi garee gorsitootaa lama irraa gorsa barbaadee, dhuma irratti garuu gorsa dargaggoota umurii isaa keessa jiran warra muuxannoo baay'ee hin qabnee fudhachuu filachuun balaa guddaa abbaa isaa Solomoonii fi akkaakayyuu Isaa Daawiti irratti fichisiise. Gorsii inni ittiin saba sana miidhee ani abbaa koo caalaattan colleedha jechuu barbaade gowwummaa itti ta'e. Gorsitoonni dargaggoota gaaffii namoota hojiin akka salphatuuf gaafatan kanaaf deebii ta'a jedhanii amanan akkaataa bulchiinsaa in fudhachuu qabu hin turre. Qooda sanaa mootiin kun gara jabessaa fi hamaa ta'uu argisiisuu qaba jedhan. Dhuma kanaa irratti inni dhiphisaa fi amanamummaa saba isaafuu kan hin hille ta'uu isaa argisiise. Kanaafuu, saba Waaqaa gidduutti tasuma argamuun irra hin turre fi karroora Waaqaas kan hin ta'in gargar qoqqoodamuun dhalatee.

Roobi

Onk.10

Diigamuu Qorontos Keessatti

Carraa gadhee ta'ee gargar qoodamuun saba Waaqaa baruma Kakuu Haaraa keessattuu hin dhaabanne ture. Fakkeenyaaf, ergaa Phawulos gara Qorontos isa duraa keessatti boqonnaan arfan warri jalqabaa waamicha tokkummaati. Efeson keessatti immoo Phaawulos gargar ba'umsa addaddaa Qorontosuma keessatti akka ka'e kan dhaga'e ta'uu dubbata. Kanaafiidha xalayaa isaa dheeraa kan ta'e tokkummaa waldaa fi barbaachisummaa gargar hiramuu dhabamsiisuu irratti barreessuu kan eegale. Wanti Phaawulositti dhaga'amu waa'ee guddina kanaati; akkasumas gorsa hafuuraa haala hin barbaachifnee kanaaf qoricha akka ta'uuf barreessuu barbaade.

Akka 1Qor.1:10–17, sababiin wal dhabdee, adda addaa qoodamuu fi wal loluu isaanii maal jedhamee yaadama?

Namni Kilo'ee gargar cabuu fi wal loluun akka Qorontos keessa jiru yommuu itti himan Phaawulos obboloootaa fi obboleetota isaa achi jiraniif itti dhaga'ame. Jechi inni ittiin xalayaa isaa saaqe hammam akka itti dhaga'ame in ibsa: "Obboloota ko isin hundumti Keessan waan dubbattanitti akka walii galtaan yaada tokkoon akeekkattanii tokkummaadhaanis raawwachuudhaaf akka qophooftan malee isin gidduutti gargar ba'uun akka hin jiraanne maqaa Gooftaa keenyaa Yesuus Kiristoosiin isinan gorsa." (1Qor.1:10). Wanta lolaa fi gargar cabuu kana fidu kamiyyuu, Phaawulos akkanni dhaabbatu barbaada.

Kristaanonni, hammam beekaa fi dandeetti addaa qabaatan iyyuu, maqaa kamiin waamamu iyyuu, nama faana utuu hin taane, Kiristoosiin duukaa bu'uuf akka waamaman Phaawulos warra Qorontosiin yaadachiisa. Garee garagaraatti kan hiraaman ta'uun, ergamaan Phaawulos hubatamaadhumatti gargar cabuun kun akka karoora Kiristoositti akka hin taane kaa'e. Tokkummaan Kristaanotaa Kiristoosi fi aarsaa inni fannoo irratti godhe keessatti kan dhaabate ta'uu jabeesse (1Qor. 1:13).

Tokkummaan Kristaanotaa madda isaa kan fudhatu dhugaa akka Kiristoosii fi innis isa fannifame irraa ta'uuf namni biraan hammam kan lallabu, kan geggeessu "gati qabeessa" ta'u iyyuu waan biraa irratti hin hundaa'u. Miilla fannoo biratti hundumti keenya iyyuu lafa sadarkaa tokkoorra jirra. Cuuphaan keenya Yesuus isa innumti qofti cubbuuttii nu qulleessuu danda'u keessatti. Garuu, karaa qabatamaa ta'een tokkummaa Kiristoos keessattii kanaaf hojjechuutu nurraa eegama.

Wanti kun nutti himu, akka amantoota Adveentistii guyyaa 7ffaatti ergamnii fi tokkummaan amantii keenyaa gaha jennee taa'uu hin dandeenyu. Gargar cabuunii fi wal loluun yoo jaalallii

fi gooftummaan Kiristoos ofii isaa keessatti walitti nu hidhuu baate, tokkummaa waldaa keenya har'aa kan tuffachiisu waan ta'eef.

Asitti kan Phaawulos dubbatu rakkoo akkasii irraa hafuuf akka-mitti kana irraa barachuu dandeenyaa? Amanamummaa eenyuu-fuu kenninu Yesuusiin ala yoo ta'ee maaliif ofii keenya eeggachuun barbaachisa?

Kamisa

Onk.11

“Yeeyyiin Dhufuuf Jiru”

HoE.20:25–31 dubbisi. Wanti Phaawulos maanguddoota waldaa Efeson akeekkachiise maaliidha? Kun akka hin taane hanbisuuf maal godhaniree?

Yeroo tajaajila isaa keessa Phaawulosiin mormiin mudataa ture, akkasumas qulullummaa wangeela Kristoosiin akka jirutti eeg-anii tursuun cimaa akka ta'e beekeetu ture. Efesoonitti yommuu geggeeffame, waa'ee eegduu His.33:1-6 keessaa fudhachuudhaan geggeessitooni achi jiranis wangeela eeguudhaaf itti gaafatama akka qaban itti dubbate. Amantoota isaaniif eegduu amanamoo akka ta'uu qabanis itti hime.

Barsiisota sobaa ibsuuf jecha hima “yeeyyii sodaachisoon” (HoE.20:29) fayyadamuun Phaawulos, isa duraan Yesuus waa'ee barsiisota sobaa dubbachuuf dhimma ba'e (Mat.7:15) irraa kan dhufeedha. Warri akka Yeeyyii kun waldoota Phaawulos biyya Eshiyaa keessatti dhabe akka isaan nyaachuuf jiranis dubbate. Efe.5:6–14 fi Qol.2:8 keessatti akkeekkachiisa Phaawulos wal-doota Eshiyaa xiqqoo keessa turaniif kennu argina.

Erga isaa 2Xim, keessatti, Phaawulos Ximotiwosiin waldaa Ef-esooniif, dogoggora waldichatti galu akkasumas bara dhumaatti (yommuu) waaqa malee jiraachuu namootaaf itti gaafatama akka qabu dubbata.

2 Xim.2:14–19; 3:12–17 dubbisaa. Phaawulos waa'ee barsiisota sobaa dhufaa jiraniif akkamitti akka tokkummaan waldaa eegamu Ximotewositti maal himaa jiraa?

Jalqaba irratti, Ximotewos Macaafa Qulqulluu isaa beekuu qaba. “nama dubbicha isa dhugaadhaan qajeeltootti hojjetu”(2Xim.2:15). Falmii bu’aa hin qabnee fi yaada shakkii kana humna dhabsiisuuf falli cimaan dubbii Waaqayyo biraa kenname qajeeltootti beekuudha. Dhugaan heertuu tokko keessa jiru isa guutummaa isaa keessa jiruun akka hin morminee fi eenyullee Yesuus irratti amantaa akka dhabu akka hin goonetti dhugaan kutaa macaafa qulqulluu sirriitti hiikamuutu barbaachisaa dha. Baay’ee dhibaa kan hin taanee fi wantoonni sadarkaa lammaffaa irratti argaman qajeelfama dubbii Waaqaa warra dhugaadhumatti Kiristoos keessatti jireenya mo’ataa akka jiraatan taasisaniin deggaramuutu barbaadama. Yaadi lammaffaan Phaawulos Ximotewosumaaf kennu “dubbii minaan hin qabne isa wanta qulqullaa’aadhaan mormu irraa fagaachuu” (2Xim. 2:16). Mata dureen hin barbaachifnee fi shakkii kan nama irratti hanbisu dubbiin qaama tajaajila lallaba Ximotewosiin ta’uu hin qabu; inni amanamaa kan ta’e lallabaa dhimmaa baasu ta’uu qaba malee. Haasaan/mata dureen akkasii ittuma caalchisanii nama waaqayyoo ta’uu irraa kan nama fageessaniidha, amantii amantootaas kan hin ijaarree dha. (2Xim. 2:16). Dhugaa duwwaatu Gara Waaqayyootti nama geessa, isatus amantoota gidduutti waliigaltee uumsa. Sababiin Ximotewos ofiis dhiisee warra kaanis dogooggora akkasii irraa akka of qusatan godhuuf, dubbiin akkasii akkuma dhukkuba madaa bal’achaa adeemuu waldaa keessa galu waan ta’ee fi dha. (2 Xim.2:17). Dhuma irratti, dubbii waaqaaf abboomamuun waan ittiin barsiisa sobaa isa waldaa

Waaqaa miidhu humna dhabsiisaniidha (2Xim. 3:14–17).

Akka waldaatti, namoota wal fakkaatan warra barsiisa sobaatiin waldaa keessatti gargar ba'umsa fidan akkamittiin ittisuu dandeenya?

Jimaata

Onk.12

Yaada Dabalataa: kitaabota kana dubbisaa. Ellen G. White, “The Rending of the Kingdom,” pp. 87–98, in *Prophets and Kings*; “A Message of Warning and Entreaty,” pp. 298–308, in *The Acts of the Apostles*.

“Waaqayyo garboonni isaa akkamittiin warri inni fo'ate yaalii wali-galaatti hermaatan akka baratan in barbaada. Namoota muraasatti garaa garummaan kennaa isaaniif kennameef kan warra biraa wali galchuun waan guddaa ulfaatu fakkaachuu danda'a; garuu, sammuu namaa garaa gara ta'e bira ga'uuf akka jiran yommuu yaadatan fi dhugaan hojjetaa isa tokkoon didamee haala biraatiin namni kan biraan yommuu itti dubbatu dhugaa fudhachuudhaaf garaa isaanii akka banan, yommuu tokkummaan hojjechuun barbaachisaa akka ta'e in hubatu. Kennaan isaanii gargar in ta'a, garuu to'annaa hafuuruma tokkicha sanaan ta'a. Jechaa fi gocha hundumaa keessatti jaalallii fi garraamummaan in mul'ata, akkuma hojjetaan hunduu amanamummaadhaan bakka yaadametti hojjeteen, kadhanaan Kiristoos tokkummaa duuka buutota isaaf kadhate deebii argata; biyyi lafaa isaan kun duuka buutota isaa ta'uu ni beeka.”—Ellen G. White, *Gospel Workers*, p. 483.

Barumsa Sanbataa Ga'essota
Gaaffilee maree:

1. Seenaa mooticha Yeroobiyaam fi gargar caccabuu Isra'el ibsi (1Mot keessattii). Kun immoo har'a barumsa maalii nuuf qaba?
2. Geggeessitoonnii fi miseensi waldaa gareen walii hin galle akka hin uumamnetti maal gochuu qabu? Rakkoon akkasii utuu hin uumamin dhaabuun hammam barbaachisaa dha? Kiyyoo warri Qorontos keessa lixanitti akka hin galleef of eeggannaa akkamii gochuu qabna?
3. Wal dhabuu irratti barumsa kutaan kun qabu sirriitti hubadhu, Fak.6:16–19. Wal dhabdee waldaa keessaa dhabamsiisuuf kan si gargaaru maal barate?

Cuunfaa: Macaafa Qulqulluu keessatti haalota gara wal-dhabdeetti geessan in argina. Yeroo sabni Waaqayyo abbomamuu amanamaa keessa adeeman, balaan gargar ba'ummaa baay'ee xiqqatu. Fakeenya, yeroo Abboota firdiitii qabee hamma bara mo'icha Yerobi'am garagar cabuuf balbala baneetti. Baruma kakuu haaraa iyyuu carraan gargar ba'uu tureera. Dubbii Waaqayyo akka ta'utti isa eeguufis yaaliin qulqulluun yaadaan gargar ba'uu fi hiramuu ittisuuf fala hundumaa caaluudha.

“Akka Isaan Tokko Ta’aniif”

Sanbata waaree booda

Barumsa Torban Kanaaf dubbifadhaa: Yoh.17:1–26, 1Yoh. 5:19, 10 Yoh.13:18–30, Yoh.5:20–23, Mar.9:38–41, Mul. 18:4, 1Yoh.2:3–6.

Heertuu Yaadannoo: “Isaan kana duwwaadhaaf miti, warra dubbii isaani dhaga’anii anatti amananiifis immoo nan kadhada malee” (Yoh.17:20,21).

Wangeelli Yohaannis yeroo duuti itti dhi’aate keessatti illee waan Yesuus dhimmee nuuf yaadu foddaa keessaan ittiin arginu nuuf ta’a. Boqonnaa warra baay’ee murteessoo ta’an 13-17 keessatti jechoota Yesuus warra gara dhumaa, Kadhannaa lubaa isa hundumaarra caalu (Yoh.17) kan argannu ta’a.

“Gooftaan keenya kadhata kana keessatti aarsaaf ofii isaa qopheessee, lubas, hoolaa isa qalamus ta’ee dhi’aatee waan tureef maqaa isatti ta’uudha. Achumaanis immoo kadhata gama warra bakka bu’ee aarfamaa jiruuf inni kadhateedha, bartoota warra yoommus kutaa manaa isa ol aanu keessa jiraniif fi warra booda keessa dhuga ba’umsa isaaniin gara amanti sanaa dhufaniif kan kadhateedha.”—F. F. Bruce, *The Gospel of John 13* (Grand Rapids: Eerdmans, 1983), p. 328.

Walakkeessi kadhata kana fedhii Yesuus tokkummaa amantiif aaf, bartoota yoommus turaniif fi warra booda tajaajila isaaniitiin amananiif kan kadhate ture. Mata dureen bantuu taate kadhata kana keessaa tokkummaadha: “ ‘ani isaaniifan kadhada, biyya lafaatiif hin kadhada, warra ati anaaf kenniteef malee; isaanoo kan keetii. Kan koo hundumtuu kan keeti, kan kees kan

kooti. Ulfinni koos isaaniin in mul'ata." (Yoh.17:9,10).

Xiyyeeffannoo guddaan kadhata kanatti utuu hin kennamin hiikkaa kan qabu tokkichummaan nu Kiristoos keessatti qabaannu guutuu ta'ee hin jiraatu. Maal kadhatee, eenyuufis kadhate, kadhannaa isaa kana jechuun nuuf har'a maal jechuudha? *Sanbata isa Onk 20f qophaa'uuf barumsa torban kanaa dubbifadhaa.

Jalqaba Torbanii

Onk.14

Yesus Ofiif Kadhachuu

Kadhata Hangafa lubootaa kun kutaa sadiitti hirama. Inni duraa, Yesus ofiif kadhate (Yoh.17:1-5), achiimmoo bartoota isaaf kadhate (Yoh.17:6-19), dhuma irratti warra booda keessa isatti amanuuf jiraniif kadhate.(Yoh.17:20-26).

Yoh.17:1-5 dubbisaa. Barbaachisummaan kadhannaa isaa maaliidha? nuufis immoo maal jechuudha?

Yesus dura ofuma isaaf kadhata gidduu seenuu/intercede/ wangeeluma kana keessatti wanti duraan ta'e, Yesus yeroon isaa akka hin ga'in beeksisaa ture. (Yoh.2:4, 7:30, 8:20). Amma garuu yeroon aarfamuu isaa gahee ture. Yeroon haala ajaa'iba ta'een hojii isaa lafaa xumuru ga'era. Ergama isaa raawwachuuf Jabina barbaada; yeroon isaa yeroo kadhataati.

Dhiphina fannoollee yoo ta'e Yesus Jaalala abbaa isaa gochuudhaan abbaa isaa kabaje. Fannoo fudhachuun isaas badiisaaf utuu hin taane akkaataadhuma aangoo abbaan isaa isaaf kenne itti shaakalu ture. Du'a aarfamuu tolootaa du'e utuu hin taane, maaliif foon akka uffate xumuree abbaa isaa kabajchisuuf: Duuti aarsaa inni du'e cubbuu biyya lafaa hundumaaf ture.

Akka Yoh.17:3 jireenyi barabaraa maaliidha? Waaqayyoon beekuu jechuun maal jechuudha?

Jalaqabaa fi isa dhumaatiif,jireenyi bara baraa dhuunfaatti Waaqayyoon beekuu keenya keessatti hammatamuu Yesus nutti dubbata. Kun fayyina hojiin/beekumsaan argamu miti, sababii waan Gooftichi fannoo irratti nuuf godhee sanaan isuma beekuudha malee. Beekumsi kun immoo karaa hariiroo dhuunfaa abbaa wajjin qabaatamuu dhi'effama. Uumamumaan haalli keenya beekumsa waan qaqqabamuu fi ibsamu irratti daangeffama; garuu Yesuus asitti caalaatti kan gadi fagaatee fi raawwatamu irratti xiyyeeffata: innis walitti-dhufeenya namni tokko Waaqaa wajjin qabaatuudha. Dhufaatiin Yesus inni duraa, Nama gara beekumsa hiikka caalu qabuu fi fayyina namaaf kennuutti Nama geggeessuuf. Akkasumas walii wajjin tokkumaa qabaachuun gara bakka beekumsichi nama geessutti akka qajeellu gochuuf dhufe.

Waa'ee Waaqayyoo beekuu fi dhuunfaadhummatti ofii isa beekuu gidduu garaagarummaa maaliitu jiraa? Akka Waaqayyoon beekuutti dhufu kan si gargaare shaakala maalii qabda?

Wiixata

Onk.15

Yesus Bartoota Isaatiif Kadhate

Yoh.17:9-19. Yesus keessumaa bartoota isaa ilaalchisee kadhata maalii kadhate?

Yesus itti aansee Bartoota isaa warra guyyoota isa dura turan, Yeroo Yesus foonitti isaanii wajjin hin taane/torban dhiphinaa fi fannoo Sana/ keessatti balaa isa ganuu keessa turaniif kadhate. Kanaafuu eeggannaa abbaa isaatti isaaniin kennuu isaati.

Kadhati Yesus isaaniif kadhate biyya lafaa keessatti eeggannaa isaaniin barbaachisuuf ture. Hamma sana garuu Yesus biyya lafaaf kan inni hin kadhatiiniif sababiin dhugaa dhumatti biyyi lafummaan faallaa Waaqa abbaa waan ta'eef.(1Yoh.5:19). Garuu biyyi lafaa bakkuma ergamoonni itti tajaajilaniif waan rakkoo lafa irra jiru irraa akka baraaramaniif isaaniif kadhate. Yesus dhugumaan biyya lafaatiif inni fayyisaa biyya lafaatis immoo. Garuu baballinni wangeelaa dhuga ba'umsa warra dhaqanii itti lallabani oduu gaarii sana labsanii wajjin walitti hidhama. Kanaaf iyyuu inni hamaan sun akka isaaniin hin miineef kan Kristoos gidduu galee isaaniif kadhatu. (Mat.6:13).

Bartuun tokko, garuu, miidhameera. Galgala gaafasii dura warra inni filachuu jaallate keessaa tokko dabarsee akka isa kennu dubbatee ture.(Yoh.13:18–30).Yihudaan akka dabarsee isa kennu heertuun kitaabaa dubbachuu Yesus caqasu iyyuu (Far.41:9) (hamma yeroo carraa dhumaa didduutti) Yihuudaan nama balaa kana jala gale hin turre. Yeroo Irbaata isa dhumaa, Yesus haala jaalalaa fi michummaatiin itti dubbate (Yoh.13:26–30). “Yeroo irbaata dhumaa Yesus Waaqummaa isaa kaayyo nama isa kennu bakkeetti baasuun argisiise. jaalalumaan Yihuudaas tajaajila bartootaatti dabale. Waamichi dhumaa isaaf ta'e fudhatama hin godhanne.”—Ellen G. White, *The Desire of Ages*, p. 720. 13

Akkuma duraani, Hinaaffaan bartoota akka gargar baasu beekuudhaan, Yesus tokkummaa isaaniitiif in kadhate. yaa abbaa Qulqullu, akkuma nuyi tokko taane,warri ati anaaf kennite tokko akka ta'aniif, maqaa keetiin isaan eegi. ' ” (Yoh.17:11). Tokkummaan akkasii waan namni gochuu danda'uu oliidha. Bu'aa yookiin kennaa Waaqa biraa qofa kennamuudha. Tokkummaan isaanii tokkummaa abbaa fi ilmaa keessa dhaabate. Tajaajila isaanii gara fuula duraa keessatti tokkummaan akkasii waan murteessaa ture.

Qullaa'ummaan isaanii, dhugichaan hidhachiifamuun isaaniis immoo tajaajilicha keessatti waan barbaachisaa ture. Hojiin

ayyaana Waaqayyoo garaa bartoota irrattii isaan jijjiiruuf jira ture. Dhugaa Waaqaa kan dhugaa-ba'an yoo ta'an garuu isaan mataan isaanii dhugichaan jijjiiramuun barbaachisaa ture.

“Kan biyya lafaa waan hin ta'iniif” jechuun maal jechuudha? Kun nuuf maal jechuudha? Jireenyi keenya Kan biyya lafaa ta'uu dhiisuu keenya kan mirkaneessu jireenya akkamii jiraanna?

Kibxata

Onk.16

“Warra Anatti Amananiif”

Yesuus bartoota isaaf erga kadhatee booddee, kadhannaan isaa akka “warra dubbii isaanii dhaga’anii anatti amananiif” Yoh.17: 20 hammachiisuuf kadhata isaa ballise.

Yoh.17:20–26 dubbisaa. Warra booda dhugaa wangeelaa hubataniif fedhiin yesus inni guddaan maal turee? Kadhati kun raawwatamuun maaliif barbaachisa?

Akkuma abbaa fi ilmi tokko ta’an, amantoonni abbaas tokko akka ta’aniif Yesuus in kadhate. Wangeela Yohaanis iddoo tokko tokko keessatti, Yesuss tokkummaa abbaa fi ilmaa caqasee ture. Tasumaayyu qofa qofaa hin hojjetan, waan hojjetan hundumaatuu walii wajjin hojjetu.(Yoh.5:20–23). Warra cubbuutti kufan abbaan hamma Ilama isaa kennutti, ilmis hamma lubbuu isaa kennutti waluma qixa jaallatan. Tokkummaan inni Yesus as keessatti dubbatu tokkummaa jaalalaa fi kaayyoo akka abbaa fi ilma gidduu jirutti isa mul’atuudha. “ isin bartoota koo akka taatan namni hundumtuu kanaan beeka.”(Yoh.13:35). Tokkummaa kana jaalalaan mul’isuun hariiroo isaan Yesusii wajjin qabanis ta’e abbaa wajjinii mirkaneessa. “Inni dhugaan tokkummaan isaanii mul’achuun dhugaa wangeelaaf dhuga-ba’umsa jabaa kennisiisa.”—*Andreas J. Kösten erger, John, Baker Exegetical Commentary on the New Testament (Grand Rapids: Baker Academic, 2004), p.498.*

kun akamittiin biyyi lafaa akka Yesus fayyisaa ta'uu beeku kan godhuudha. Jecha biraatiin, tokkummaan Yesus kadhatuuf kun dhokachuu hin danda'u.

Biyyi lafaa dhugummaa wangeelaa jaalallii fi tokkummaan hin jiru taanaan akkamittiin mirkaneeffataree?

“Waaqayyo saba isaa tokkummaa guutuun waltajjii dhugaa bara baraa irra dhaabuuf geggeessaa jira... namni hundumtuu tokkummaa amantiitti akka galuu karaa qopheessaa jira. Kadhannaan Yesus inni fannoo isaa duraa bartoonni isaa akka innii fi abbaan isaa tokko ta'an, isaanis tokko akka ta'aniif ture; kunis immoo abbaan akka isa erge biyyi lafaa akka isa amanuuf ture. Baay'ee kan garaa nama xuqu kadhannaan dinqisiisaa hamma dhuma barootaa, hamma baraa keenyaattu kan qaqqabuudha, “kadhatichi isaan kana qofaaf sin hin kadhadhu, karaa dhuga ba'umsaa isaaniin kana anatti amanan hundumaaf sin kadhadha malee” jedha.

“Warri nu duuka buutuu kristoos jedhani raawwii kadhata kanaa akkamiin eeggatu laata!”—Ellen G. White, Testimonies for the Church, vol. 4, p. 17.

Jireenya keenya keessatti waldaan tokkummaa akkasii irra akka geessuuf maal gochaa jirraa? Akka tokko ta'uu qabutti waldaan akka tokko ta'uuf Hamma tokko ofii keenyattii du'uun maaliif barbaachisaa ta'ee?

Roobi

Onk.17

Tokkummaa Kristaanota Gidduutti

Mar. 9:38–41 fi Yoh.10:16 dubbisaa. Gaaffii isa homtuu akka itti dabalamu hin barbadnee fi murtoo ariitii argachuuf Yohaannis gaafateef deebiin Yesus kenne maal jechuudha?

Waldaan Adveentistii guyyaa 7ffaa kadhaanna Yesus isa Yoh.17 kana kadhannaa waldaa isaaniirratti hojjetu godhanii hubachuutu irra jira. Akka waldaatti ergama keenya bakkaan gahuuf tokkummaa'uutu nurra jira. Qabxii kana irratti falmii baay'ee xiqootu jira.

Garuu akkam Kristaanota biroo wajjin immoo tokkummaa qabaachuun? Akka kadhata Yesuus kanatti karaa kamiidha kan isaanitti dhi'aachuu dandeenyu?

Gaaffii kan hin qabne, kan keenyaa alattuu Waaqayyo waldaa kan biraa keessaa amanamoo akka inni qabu in amanna. Waaqayyo Baabilon keessaa iyyuu amanamoota qaba. "Ishee keessaa bahaa yaa sabakoo cubbuu isheettii akka hin hirmaannetti, dha'icha ishees akka hin fudhannetti" (Mul.18:4).

Akkasuma immoo akka Macaafa Mul'ataatti warra maqaa Waaqaa waammatan keessa iyyuu gantummaa guddaan ni jira, kanaaf bara dhumaatti Kristaanonni soban baay'een walii galuudhaan ari'atama isa Mul.13:1-17 keessaa fiduuf jiru. Kanaafidha yeroo hundumaa waamicha tokkummaa waldaa biraa irratti eeggannaa guddaa kan godhuuf.

Akkamittiree, erga akkas ta'ee, kan warra biraa wajjin walitti siqnu? Ellen G. White akkamittiin Adveentistiin guyyaa torbaffaa dhaabbata amantii warra kaanii wajjin, keessumaa dhimma kana irratti akka hojjetu barreessitee jirti: "namni akkuma fedhii ofii isaa kan Waaqayyoo godhateen, hafuurri qulqulluun garaa namootaa isin tajaajiltanii irratti in hojjeta. Hojjetoota W.C.T.U.dhabamsiisuun/offirraa faccisuun akka nurra hin jirre natti argisiifameera. (I have been shown that we are not to shun the W.C.T.U.workers.) qooda guutummaatti hafu isaanii wajjin walitti dabalamuudhaan bakka guyyaa sanbataa eeguu keenya utuu hin jijjiirin waa'ee of qabuu isaanii jajjabeessuu in dandeenya. Isaanii wajjin walitti dabalamuuf, dhugaa biraa hafuurri qul-

qulluun akka garaa keenyatti dhaga'amu eegaadhuma, balbala keenya bannee isaaniin afeerudhaan dhimma barumsa of qabuu /abboomsisuu/ irratti akka isaan nu gargaaran gochuu ni dandeenya.”—Welfare Ministry, p. 163. 24

Yeroo murtaa'aa ta'e tokkotti dhimmumma murtaa'aa ta'e tokko irratti kan dubbachaa jirtu ta'us, kristaanota biraa wajjin akkamitti akka walitti dhufnu, keessumaa gaffii waa'ee tokkummaa uumuu irratti kan nu gargaaru qajeelfama nuyi hordofuu dandeenyu kennaa jirti.

Tokkoffaa, fedhii uummataa jaraa wajjin irratti walii gallu irratti waliin hojjechuun in danda'am.

Lammaffaan, yoo kan isaanii wajjin tokkummaa uumnu ta'e amantii keenyaas ta'e jireenya amantii keenyaa kan mareetti fidu ta'uu hin qabu.

Sadaffaa, dhugaa ittiin eebbifamne kana isaaniif qooduuf jecha, isaanii wajjin tokkummaa uumus in dandeenyaa; uumuus qabna.

Kamisa

Onk.18

Amantiin Tokko Jaalalaan Qoodamee

Yoh. 17:3 keessatti, jireenyi barabaraa Waaqayyoon beekuudha. 1Yoh.2:3–6 dubbisaa. Waaqayyoon beekuu jechuun maal jechuudha? Jireenya keenya guyyaa guyyaa keessatti Waaqayyoon beekuu keenya akkamitti argisiifna?

Walumaa galatti, ammaa namoonni lammii seeraan bulu jedhanii of waamuu utuu jaallatanii, namootumti kun yeroo baay'ee seera Waaqayyoo eeguuf qajeelfama macaafa qulqulluummoo gadi buusu. Kaan kaan immoo ayyaanni Waaqayyoo abboommii Waaqayyoo in balleessa jedhu. Kun barsiisa macaafa qulqulluu miti: “abboommii Waaqayyoo eeguun haal-duree Waaqayyoon beekuu utuu hin taane, mallattoo Waaqayyoon/Yesusiin/ beekuu fi isa jaallachuu keenyaati. Kanaafis, Waaqayyoon beekuun kun

jechumaan isa beekuu utuu hin taane, beekumsa sana hojiin argisiisuu dha.” Ekkehardt 20 Mueller, The Letters of John (Nampa, Idaho: Pacific Press, 2009), 21 p. 39.

Yesus iyyuu akkas jedhee qeeqqachiisee ture: “ ‘isin yoo na jaallattan abboommii koo in eegdu.’ ” “ ‘Namni abboommii koo qabu, inni isa raawwatus, isa kan na jaallatu’ ” (Yoh.14:15, 21). “ Waaqayyoon Yommuu Jaallannu abboommii isaas yommuu goonu ijoollee Waaqayyoo jaallachuu keenya in hubanna, Waaqayyoon jaallachuu jechuunis abboommota isaa eeguudha; abboommoti isaas immoo ba’aa ulfaatoo miti.” (1 Yoh.5:2, 3)

Yoh.13:34, 35 dubbisaa. Abboommiin haaraa kamiidha kan Yesus bartoota isaatiif kenne? Kun immoo yaada tokkummaa Bartoota isaa gidduu wajjin akkamitti walitti dhi’aata?

Olla/hiriyaa ofii jaallachuun ofumaayyuu abboommii haaraa hin turre; abboommii Waaqayyo Museetti kenne keessattuu argamuu danda’aa (Lew. 19:18). Kanaafuu abboommii Yesus ergamoota isaaf akka ofii isaan jaallatetti walii walii keessan jaalladhaa jedhee kenne keessa wanti haaraan maaltu jiraree? Fakeenyi Yesus inni jaalala aarsaa of gochuu hawwasa amantootaa sanaaf seera jireenyaa haaraadha. Safartuu dinqisiisaa akkamiitu nu dura kaa’amee! Jireenyi Yesus jaalala hojiin argisiifamuuf fakeenya qabatamaadha.

Safartuu jaallatamaa akkamiitu dura kaa’ame! Guutummaan hojiin ayyaanichaa itti fuufiinsaan kan ta’u tajaajila jaalalaati; of ganuu, dhama’iinsa aarsaa of taasisuu. Jireenyi Kiristoos addaan kan hin cinne mul’achuu jaalalaa fi aarsaa gaarummaa warra biraaf ta’uuti. Qajeelfamni inni Yesusiin kakaase nuunuu warra biraaf jiraachuuf nu kakaasuu qaba. Kun biyya lafaatiif dhuga ba’umsa cimaa attamii ta’a ture. Jaalalli akkasii tokkummaa cimaadhaaf jabina akkamii kenna ture.

Jaalala mataa ofii warra kaaniif aarsaa godhu, kan akka isa Yesus argisiisee kana akkamittiin argisiisuu baruu dandeenyaa?

Yaada Dabalataa: Ellen G. White, “God’s Law Immutable,” pp. 443–446, in *The Great Controversy*. Read the articles “Denominations, Relations to Other,” pp. 763, 5 764, fi “Roman Catholic Church,” p. 1110, in *The Ellen G. White Encyclopedia*.

“Waldaan Adveentistii guyyaa torbaffaa waldoota naannoo baay’ee kan of keessatti qabdu waldaa addunyaawwaa taatu iyyuu, Adveentistiin anumatu Kan Kiristoos waldaa guutummaa addunyaati ofiin hin jettu.waldaan Unversaliin dhaabbata kam irra iyyuu kan bal’atuu dha. Amma ammaatti warra Yesusitti amananii isa faana bu’an of keessatti qabaachuun beekamu iyyuu, Kan mul’atuu fi kan hin mul’annee/beekamuu fi hin beekamne/ of keessaa qaba. Dhimmi addumaan dhimma caaf-fata qulqulluu ta’e kun, yoo gantummaa Kristaanota gidduu jiru jabeeffamee kan Mul’ata keessatti akka kaa’ametti yoo xiyyeef-fannee ilaalle dhimma ho’aa ta’a. waldaan qullooftuun Mul.17 keessaa waldaa ishee xurooftuu Mul.17, sanaan wal bira qabamteetu gama biraatiin immoo magaalaa guddittiin, dhirsa Misirroo magaalaa ishee qulqullooftuu fi haaraa Yerusalem ishee Mul.fi 22 bira qabamtee ibsamte. Jaarraa duraa keessa waldaan guutummaa Addunyaa baay’ee kan hubatamtu ta’us fakkeenyaaf naannoo bara giddu-galeessaa (Medieval Ages) hubachuun isaa baay’ee rakkisaa ture.

“Kanafuu, Adventistoonni hubatnaa isa dhugaa waldaa Waaqaa dhaabbata ishee duwwaatti hin daangessitu. Calluma jettes ofiin gara waldoota biraattis akka inni bal’atu hin gootu” (Therefore, Adventists do not limit the concept of God’s true church to their own denomination, nor do they automatically extend it to other Christian churches.) inni dhugaan waldaan Waaqaa namoota dhugumaan isatti amanan kan of keessaa qabuu dha. Adventistoonni gama biraatiin, nuyi adda kan taane waldaa hubatamtuu

/visible/ haftuu bara dhumaa keessa jiraanne ishee Mul.8 12:17 fi boqonnaalee 12–14 keessa jirtuudha ofiin jedhu. Waldaan haftuun kun amala naannoo fi akkasumas amala addunyummaa in qabaatti.”—Ekkehardt Mueller, “The Universality of the Church in 11 the New Testament,” in Ángel Manuel Rodríguez, ed., and 12 Message, Mission, and Unity of the Church (Silver 13 Spring, Md.: Biblical Research Institute, General 14 Conference of Seventh-day Adventists, 2013), p. 37.

Gaaffilee Maree:

1. Raawwiin kadhannaa Yesus Yoh.17 keessaa waldaadhaaf maaliif baay’ee barbaachisaa ta’ee argame? Fedhiin Yesus tokkummaa waldaa jaarraa duraatiif qabu fedhii inni waldaa har’aaf qabu akkamittiin argisiisa?

2. Waldaan naannoo dhimma tokko tokko irratti waldoota biraa wajjin in hojjettii? Hammam akka ta’utti deema? Aamantii keenyaa fi dhugaa nuuf kenname utuu mareetti hin fidin akkamittiin wajjin hojjechuu dandeenya?

3. Hiikaan hima kanaa Wal’aansoo guddicha keessa jiru maaliidha? Kanas ofii keenya gidduutti akkamittiin dhugoomsuu dandeenya? “Warri nu saba Waaqaati ofiin jedhan ificha akkuma isaan irratti bu’etti utuu fudhatanii, silaa tokkummaa isa Yesus kadhateef sana in argatu turan, isa bartuun sun ibse ‘tokkummaa hafuura; hidhaa nagaa keessatti’ akkas jedha, ‘qaama tokko, fi Hafuura tokko abdi tokkotti akka waamamtani; gooftaa tokko, amantii tokko, cuuphaa tokko.’ Efe 4:3–5.”—Ellen G. White, The Great Controversy, p. 379.

Cuunfaa: *Kan Yesus kadhati hangafa lubummaa Kan Yohannis nu yaadachiisu Yesus amma iyyuu tokkummaa waldaaf akka inni dhimmuu dha. Kadhati isaa kadhata keenyaa ta’uutu barbaachisa; amantii keenya dubbii Waaqaa keessatti jabeessuu nu barbaachisa. Jaalalli nu walii walii keenyaaf qabnus amantoota barsiisa wangeela adda ta’e kamiinuu qabaannu iyyuu, warra bi-raayyuu dabalatee amalaa fi hariiroo keenya argisiisuu ni mala.*

Bantuu Tokkummaatti Geessu

Sanbata waaree booda

Barumsa Torban Kanaaf dubbifadhaa: Efe.1:3-14; Gal.4:7; Efe.2:11-22; 4:1-6, 11; Mat.20:25-28; Efe.5:15;6:9.

Heertuu Yaadannoo: “Waaqayyo waan isatti gaarii fakkaate karaa Kiristoositti yaadee of dura kaa’atee ture ammas dhoksaan fedha isaa kun nu biratti akka beekamu godhe. Barri murame yeroo guututti Waaqayyo akka ittiin fayyisuuf akeeketti, wanta bantii waaqaa keessaa, wanta lafa irra jiru wanta hundumaas harka Kiristoos jalatti walitti in qaba” (Efe.1:9,10).

Efesoon Eshiya xiqqaa keessatti giddu galeessa daldaalaa ishee guddoodha. Waldaan achi jiru, Efesoon keessaa, waldaa Yihuudotaan, Ormootaa fi namootuma garaa garaatiin kan guutte turete. Utuu tokkichummaa akka qaama Kiristoositti qabaachuun Kiristoosiif jedhanii miti ta’ee silaa miseensonni garaa gara ta’uun akkuma biyya keessa jiranii sababii wal dhabdee isaaniif ta’uutu irra ture. Kanaaf Phaawuloosiif tokkummaan duuka buutota Kiristoos mat-duree ergaa isaa Efesooniin ture. Akka Phaawulositti tokkummaan gama lama qaba: tokkummaa waldaa keessattii; isa Yihuudonnii fi ormoonni qaama tokko Kiristoosiin keessatti walitti qabamanii fi tokkummaa addunyaa keessa jiran keessatti, isa wanti Waaqaa fi lafa gubbaa xumura irratti Kiristoosiin keessatti, tokkummaa isaanii argatanii dha.

Maddi tokkummaa Kanaa Kiristoosiidha. Ibsi Phaawulos “Kiristoosiin Keessatti” yookiin “Kiristoosii wajjin” kan jedhu ergaa Phawulosiin keessatti -yeroo hedduu jireenya, du’aa fi du’aa ka’uu Yesuusiin, Waaqayyo nuu, hundumaafuu akka waan hundumaa godhe argisiisuuf dhimma ba’ame. Kaayyoon Waaqayyoo inni dhumaa karooraa fayyinaa keessatti karaa Kiristoosiin hundu-

maa tokko taasisuudha. Tookummaan kun kan guutummaatti mul'atu dhuma barichaa qofaatti.

*Sanbata isa Onk 27, qophaa'uuf barumsa torban kanaa dubbifadhaa.

Jalqaba Torbanii

Onk.21

Eebbota Kiristoos Keessa Jiran

Efe. 1:3-14 dubbisaa. Akka Phaawulos jedhutti asitti maaltu karaa Kiristoos nuuf laatame?

Duuka buutonni Kiristoos Waan Waaqa galateeffataniif baay'ee qabu. Kiristoosiin keessaan, Yesusuma biyya lafaatti akka beek-sifnuuf akka ilmaanii fi intalootaatti nu guddifachuuf Waaqayyo nu filateera. Phawulos hariiroo haaraa Kiristoosiin keessan Waaqaa wajjin qabnu ibsuuf fakkeeniyota hedduu fayyadameera. Fakeenyota kana keessaa, fakkeenyi ilmaanitti guddifatamuu barumsa tokkummaa kana argisiisa. Kiristoositti, ilmaanitti guddifamnee maatii Waaqaatti dabalanne. Fakkeenyi maatii kunis immoo kakuu Waaqayyo ijoollee Israa'elii wajjin qabu kan argisiisuudha. Akka qabiyyee ergaa Phaawulos kanatti Ormoonni warri Yesusiin akka Masihichaatti fudhatanis Ijoollee Waaqayyooti; dhaaltota abdii Israa'elotaaf kennameetis (Rom.8:17, Gal.4:7). Bu'aan hariiroo Kiristoosii wajinii kun bu'uura tokkumaa Kristaanaa hundumaati. Kutaan kun dabalee kan nutti himu, nama hundumaa Kiristoosiin keessatti tokko gochuun fedhii Waaqayyoo akka ta'ee dha. Maatii Waaqaa keessa erga taanee Yesusiin beekuun homaa tokko iyyuu akka nuuf hin daballe fi hundumti keenya iyyuu ijoollee, Waaqayyoo wal qixa kan jaallatamani fi ilaalaman akka nu taasisuudha. (And, in God's family, knowing

Jesus does not provide any special status: we are all children of God, equally loved and cherished.)

Namoonni hedduun heertuu kana yoo dubbisan hin hubatamuuf, waa'ee /yaadee qopheessee of duraa qabaachuu/ dursee murteessuu Waaqaa yommuu dubbisan jechuudha. (Efe.1:5, 11). Abdiin akka fayyinuuf nu fo'achuu warra kaanimmo akka isaan badanif fo'ateera jechuu of keessaa qabaata. Kun garuu barsiisa Macaafa Qulqulluu miti. Waaqayyo karoora fayyinaa kana utuu biyyi lafaa hin uumamin namni hundinuu akka fayyuuf qopheesseera. “Waaqayyo akkasitti tokkicha ilma isaa hamma kennuufitti biyya lafaa jaallatee; kun immoo isatti kan amanu hundinuu, jireenya barabaraa haa qabaatuuf malee haa baduuf miti.” (Yoh.3:16, 1Xim. 2:6, 2Phe.3:9). Afeerraa fayyinaa isaa eenyufaa akka fudhatan Waaqayyo dursee beeka; kun garuu dursee filannoo namaa murteessuu wajjin gargar. Fayyinni nama hundumaafuu sababii waan Kiristoos nuuf godhee hundumaafuu qophaa'era. Gaaffiin jiru: afeerraa kanaaf akkamitti deebii kennina kan jedhuudha. Waaqayyo nama fayyisuu tarkaanfii humnaa tokko iyyuu hin fayyadamu.

“Yaa'ii Samii keessatti, cubbamoota daddarban ta'an iyyuu akka abboomamuu dhabuu isaaniitiin akka hin badneef carraan kennameefi, karaa amantii Yesusittii baka bu'aa fi qabsiisa fayyinaa isaanii ta'e Waaqa biraa isa fo'amee ijoollee Kiristoos Yesus ta'uuf akka akeeka Waaqayyootti dursee dursee kennameera. Namni hunduu akka fayyu Waaqayyo in fedha, hubatamaa kan ta'e carraan saaqamaan kennameera hoo akka fayyaniif; innis tokkicha ilamasa gatii namootaa baasuuf kenneera. Warri badan kan badaniif karaa Yesus Kiristoos ilmaanii fi intaloota Waaqaa ta'anii guddifamuu waan hin fudhatiniif badu.”— *Ellen G. White Comments, The SDA Bible Commentary, vol. 6, p.1114.*

Keenyan Diiguu

Gargar ba'umsi gurguddoon namoota gidduu jiran tokko tokko sanyii, qomoo fi amantii irraan kan ka'anii dha. Hawwaasa hedduu keessatti kaardiin eenyummaa qomoo yookiin amantii abbichi keessa jiru kan qabu kunis immoo carraa namni sun argatu yookiin adeemsa guyyaa guyyaa keessatti kan inni/ishee/argachuu hin qabne kan argisiisantu kennamaaf. Lolli yookiin wal dhabdee kaanaan wantoonni eenyummaa ibsanii fi garaa garummaan jiru mormii fi badiisa kan hammeessan in ta'u.

Efe.2:11–22 keessatti, Phaawulos hawwaasa Kristaanotaaf karaa wayyu argeera. Tokkummaa nu Kiristoosii wajjin qabnu garaagarummaa keenya gubbaatti akkamittiin dhiibbaa uumuu danda'a? Du'a Yesus fannoo gubbaatiin maaltu diigamee?

Phaawulos warra Efesooniin utuu Yesus Kiristoosiin Hin fudhatin dura jireenyi isaanii maal fakkaata akka ture akka duuba deebi'anii yaadaan caqasan isaanii afeera. Garaagarummaan Qomoo, aadaa fi amantii garee namootaa gidduutti diinummaa fi wal dhabdee uumaa ture. Garuu oduu gaariin, Kiristoosiin Keessatti hundumti keenya iyyuu fayyisa fi Gooftaa tokkicha kan qaban saba tokko ta'uu dha. "Aamma garuu Kiristoos Yesusii wajjin tokkummaa qabaachuudhaan isin warri dur fagaattanii turtan dhiiga Kiristoosiin dhi'eeffamtaniittu" (Efe.2:13).

Manni Qulqullummaa dur Yerusaleem keessa ture kutaalee mana qulqullummaa Yihuudota qofaa bakka tokkotti adda baasuuf keenyan gargar baasu qabaachaa ture. Keenyan kun barreeffama ormi sana darbee deemee jennaan akka du'u kan jedhu qaba ture. Phaawulos adeemsa misii'oonummaa isaa booddee; kana darbee mana qulqullummaa seenuu isaa fi seera kana cab-suu isaaf komatamee ture. Phaawulos yommuu qabames Xirofi-moos nama jedhamu nama biyya Efeson mana qulqullummaatti

ol galcheera ta'a jedhanii himatameera. (HoE 21:29). Ergaa kana keessatti Phaawulos kan falmu "Kiristoos nagaan keenya inni keenyan diinummaa isa gidduu ture diigeera; warra Yihuudota hin ta'in Yihuudotas, lamaanuu tokko godheera" (Efe. 2:14).

Kiristoosiin Keessatti, amantoonni ilmaan Abrahaamiidha, dhaqna qabaa onnee in fudhatu. Dhaqna qabaan qaamaa Waaqayyo Abrahaamiin qabaachise kan argisiisu dhaqna qabaa hafuura amantoonni Kiristoositti fudhachuuf jiraanii dha. Kes.10:16. "Isini immoo isumaan dhagna qabattaniittu, dhagna-qabaan keessan garuu isa harkaan hojjetame utuu hin ta'in isa Kiristoos dhagna qabuu isaatiin namummaa foonii guutummaa isa ballessee dha. (Qol.2:11).

Efe.2:11-22 irra deebi'aa dubbisaa. Dhugummaa waan Phaawulos barreesse kanaa karaa kamiin argaa jirra? Qom-qabaa akkamiitu hafee jira?

Kibxata

Onk.23

Tokkummaa Qaamicha Keessatti

Phawulos waan gara waldaa Efesonitti barreesse kana waan Qabatamaa qaba. Tokkummaa Yihudotaa fi ormoota Gidduu ture, akkasumas namoota addaa fi dugda-duubee garaa garaa yommuu jedhamu oduu afaaniif yaadi-rimeedhuma yaadamee kaa'ame miti; dhugaa akka ergaa kanaatti akka jiraatnuuf nu kakaasuudha "waamicha isa itti waamamtan sanaaf akka ta'utti akka jiraattan isinan gorsa" (Efe. 4:1).

Akka Efe.4:1-3tti, akkamittiidha kan Kristaanonni akka waamamanitti jiraatan?

Qabatamumaan bu'aan amalaa fi ayyaana jireenya Kristaanaa keessatti barbaadamu kanaa "Hidhaa nagaatiin tokkummaa hafuura qulqulluu of harkatti eeggachuudhaaf dhama'aa"(Efe.4:3) isa jedhuuf nu gargaara. Kun hundumtuu jaalala keessa kaa'amee

jira (1Qor.13:1-7). Jaalalli qabatamumaan shaakalamuun ob-bolootaa fi obboleettota gidduu hariiroon akka turu godhee nagaa fi tokkummaan akka hawwaasa amantootaa gidduu jiraatu taasisa. Tokkummaan waldaa keessaa immoo jaalalli Waaqaa karaa adda ta'een raawwatee namoonni biroon akka dhugaa ba'an taasisa. Keessumaammoo yeroo iddoo biraarra wal dhab-deen, gargarba'umsii fi jeequmsi jiru.

Efe.4:4 - 6 dubbisaa. Heertuu kana sadan keessa qabxii barbaa-chisaan mata duree ta'e maaliidha.

Boqonnaa kana keessatti lakkoobsa jalqabaa keessatti, Phaawu-los fedhii guddaa tokkummaa waldaa irratti qabu dubbata. Tok-kummaa akka qabaataniif gorsa cimaa laachuudhaan eegalee (Efe.4:1-3) wantoota torba kan of keessatti qabu waan amantoota tokko taasisuun itti fufe. (Efe.4:4-6). Tokkummaan waan aman-toonni waluma faana qabaataniidha (Efe.4:4-6),yeroo tokko tokko walitti fufiinsa kan irratti hojjetamuu qabuu fi eegamu, kan nuyi barbaadnee godhannuu dha.(Efe. 4:13). 17

“Ergamichi humna dhugaa isa ofii itti mul'se akka mul'isaniif obboloota isaa jajjabeesse. Amanamummaa fi garraamummaad-haan obsaan danda'uu fi jaalalaan amala fi eebba fayyisuu Kiris-toosiin argisiisu isaaniin gorse. Qaama tokkotu jira, hafuura tokko, Gooftaa tokkoo fi amantii tokkos. Akka miseensa qaama tokkicha kanaatti amantoonni hafuuruma fi abdiidhuma tok-kichaa sanaan kaafamaniiru .

Gargar ba'uun waldaa keessaa amantii Yesusiin biyya lafaa durat-ti kan salphisuu fi diina dhugaaf immoo akka isaan ergaa isaanii jabeeffataniif karaa kan banuu dha. Barsiisi Phaawulos waldaa bara isaa Keessa jiru qofaaf hin barreeffamne. Waaqayyo ham-ma bara dhumaattu akka ergamaniif karoorseera. Tokkummaan hidhaa nagaa keessatti akka jiraatuuf maal gochaa jirraa?” —*El-len G. White, Testimonies for the Church, vol. 5, p. 239.*

Akka waamicha keetti deemu kee kan argisiisu amma filannoo maalii gochuu dandeessa “akka waamicha waamamtaniif ta’utti”?

Roobi

Onk. 24

Geggeessitoota waldaa fi Tokkummaa

“Tokkoon tokkoon keenya garuu akka safara kennaa Kiristoositti ayyaanaan arganneerra”(Efe.4:7). Fayyinni namuma hundumaa-fuu kan kenname kennaa ta’ee, kan isa fudhatan namoota tokko tokkoof kennaan hafuura dhimma adda ta’ef in kennamaaf. Efe.4:11 dubbisaa. Kennaan geggeessummaa Waaqayyo waldaaf kenne maaliidha? _____

Akka Efe.4:12, waaqayyo kennaa addaa geggeessummaaf, waldaadhaaf kennuun maaliifi? Kennaaleen kun akkamitti walitti dhufuu?

Haalumaan Kristaanonni hundinuu tajaajiltoota, kan Waaqaa hojjetoota wangeelaati. Ergamni Kiristoos Mat.28:19 saba hundumaa duuka buutuu taasisuuf, cuuphuu fi barsiisuudhaaf akka dhaqamuuf amantiota hundumaattuu kennameera. Hojiin tajaajila namoota, lubootaa fi hojjetoota wangeelaa murasa ta’an warra carraa argatan duwwaatti hin daangeffamne; warri maqaa Kiristoosiin of irraa qaban hunduu irraa eegama malee. Namni hojiin wangeela tamsaasuu anaaf haa dhiifamu jechuu danda’u hin jiru. Waldaan hojiin kun nama biraa hin illaallatu abaluun malee jettus hin jirtu. Kennaan hafuura geggeessummaa waldaa sooruu dha. Geggeessitoonni waldaa kan barbaadaniif dhimmiicha beeksisuuf, tokkummaa sanammoo jabeessuufii dha.

Wanti phaawulos toora galche akkaataan bulchiinsaa kan nutti himu gaheen bulchiinsaa kun saba Waaqayyoo hidhachiisanii warra badan barbaaduuf. Kun itti gaafatama warra addumaan waamamanii warri kan biraan gahee isaanii akka bahani fi Kiristoosiif akka hojjetan, qaama Kiristoosiin sooran gargaaruuf

waldichuma keessaa warra waamamanii dha. “Kunis hamma hundumti keenya tokkummaa amantii ilma Waaqayyoo beekuuf namoota gahan taanee, guddannee safara guutummaa Kiristoos bira hamma geenyutti ta’a.” (Efe.4:13). Fakkeenyi akkaataa bulchiinsa Yesus akkamitti akka tajaajila sana kenninu nu geggeessuu qaba. Yesus warra kaan tajaajiluuf dhufe malee tajaajilamuuf hin dhufne (Mat. 20:25–28); nus akkuma kana gochuuf ba’uu qabna. Namni bilisuma ta’ee jiraachuu fedhe malee itti gaafatama tahe fudhachuu hin barbaadu. Hawwaasi karaa bahaa, addumaan ilaalcha akkasiitiin weeraramaniiru. Garuu Kristaanni biyya lafaa kana gubbaatti qofaa ta’u akka hin jirree, waliin hawwaasa amntii uumuun, geggeessitoonni hafuuraan geggeeffamnee wal jajabeessaa kaayyoodhuma tokkichaaf akka adeemnu Phaawulos nu yaadachiisa. nuyi, hunduu walii wajjin, kutaa qaama Kiristoo-sii.

Kennaa geggeessummaa akkamii qabda? tokkummaa waldaa keessatti waaqessituuf akkamitti dhimma itti baata?

Kamisa

Onk.25

Kiristoos Keessatti Walitti-dhufeenya Namummaa

Kristaanummaan amantii walitti dhufeenyaa jabeessuu dha: walitti-dhufeenya Waaqaa fi namaa wajjinii. Hariiroon nuyi qabaannu utuu walii kenyaa wajjin dhiibbaa gaarii hin uumin Waaqayyoo wajjin hariiroo gadi fagoo qabaachuu hin dan-deenyu. Kristaanummaan Bilqaaxxii qilleensuu keessa hin jirre duwwaa keessatti hin jiraatamu. (Christianity cannot be lived in a vacuum.) Qajeelfamni tokkummaa erga Efesoon kana keessatti Phaawulos dubbachaa jiru kun akkamittiin akka waliin jiraannus in dubbata.

Efe.5:15–21 dubbisaa. Lakkobsa 21 keessatti Phaawulos maal nuun jedhaa jiraa? Abboomamuu fi tokkummaa gidduu walitti-dhufeenya maaliitu jira?

Gorsi Phaawulos waliif abboomamaa jedhu kun hima isa “hafuuraan guutamuu” wajjin walitti hidhamee jira. Efe.5:18. Wanta hafuuraan guutamuu ibsu keessaa inni tokko waliif abboomamuu dha. Kunis immoo haala gadi of qabuu fi wal hubachu nu namootaaf qabnu keessaa isa tokkoodha. Dhugaadhumatti kunneen eenyummaa nuyi uumamumaan qabaannu miti bu’aa hafuuraa isa garaa keenya keessa jiruuti malee. Kennaan hafuurichaa innis Kiristoos keessatti hidhaa tokkummaati. Gama kanaan ilaalamee, waliif abboomamuun ga’umsa/quality/keessa keenyaa isa nuy Kiristoosii fi aarsaa inni nuuf godheef qabnuu dha.

Efe.5:22–6:9 dubbisaa. Manaa fi iddoo hojii amantoota Kiristoositti waliif abboomamuun hariiroo keenya irratti dhiibbaa akkamii uuma?

Hamma tokko, tokkummaan waldaa keessa tokkummaa manaa irratti kan hundaa’uudha. Tokkummaan, jaalallii fi kabaji abbaa manaa fi haadha manaa gidduu jiru jaalala isa ofii isaa aarsaa jaalalaa godhee of kennu Waaqayyo waldaaf qabu sanaaf fakkeenya ta’uu akka qabu Phaawulos jabeessee dubbata. kanaafuu, kabaji inni akka kan Kiristoos manaa fi waldaatti haadha manaa fi abbaa manaa miseensa waldaa irraa in barbaadama. Amalli inni kan akka kan Kiristoos kun maatii fi Ijoollee isaanii, hojjetaa fi hojjechiisaa irraayyuu fakkeenyummaa gaariin in eegama. Walii galteen fi nagaan mana keenya guute waldaas guutuu qaba.

Heertuu har’aa kana irraa haala kee irratti hunduuftee maatii keetti waldaatti akkamiitti akka dhi’aattu kan sitti himu qajeelfama maalii fudhata?

Yaada Dabalataa: *Ellen G. White, "The Spirit of Unity," 3 pp. 179–188, in Testimonies for the Church, vol. 9.*

“Kiristoos garaagarummaa lamummaa, amantii fi sadarkaa hin ilaalle. Beektonni macaafaa fi Fariisonni akka naannoo fi qomootti kennaalee hafuuraa sana kennee, kan hafan maatii Waaqaa akka inni qoodu barbaadan. Garuu Kiristoos kan dhufeef keenyan garaagarummaa hundumaa cabsuuf dhufe. Kennaan araara fi jaalala isaa akka qilleensaa, ifaa fi roobaa/bokkaa bakka tokkotti kan hin ittifamne, lafa haressuuf kan kenname ta’uu beeksisuuf dhufe.

“Jireenyi Kiristoos amantii garaagarummaan/ gareen amantii Yihuudonnii fi ormoonni, birmaduunii fi garboonni Waaqayyoon duratti wal qixxee ta’an dhaabe. Gaffiin qajeelfamaa sochii isaa irratti geddarama fide hin turre. Olla fi orma gidduutti, michootaa fi diinota saba isaa gidduutti garaagarummaa hin argisiifne. Kan garaa isaatti dhaga’amu dheebuu lubbuun bishaan jireenyaaf qabaate dha.”—Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 9, pp. 190, 191.

Gaaffilee Maree:

1.Hima kana irratti dubbadhaa: “Efe.4 keessatti karoorri Waaqayyo akka hubatamaa fi salphaa ta’etti ijoolleen isaa dhugaa qabachuu akka fedhu dubbateera. Kun akkamittiin akka inni tokkummaa waldaa isaa keessatti eeguu jaallateedha. Fayya bulessa kan ta’e jireenya amantii miseensonni waldaa isaa akka biyya lafaatti argisiisaniif ture.”—Ellen G. White *Comments, The SDA Bible 8 Commentary*, vol. 6, p. 1117. Efe.4keessatti tokkummaa waldaa isaa kan argisiisu maal argite? Tokkummaan akkasii akka jiraatuuf maal gargaaruu dandeessa?

2. Giddu galeessi gaaffii tokkummaa gadi of qabuu fi waliif abboomamuudha. Amala kana malee, akkamittiin tokkummaan waldaa keessa ta'aa? Ilaalchaa fi tayitaa keenya irraan Kan ka'e Yoo Kan koorru ta'e, Kan biraa dhageeffachuuf yoo fedhii hin qabaanne, carraa tokkummaa hin qabaannu. Gadi of qabuu fi waliif abboomamuu kana akkamittiin barachuu dandeenya?

3. Waan hundumaa irratti/kessa keessaa/ waliif galuun yoo dadhabame illee tokkummaa akkamitti qabaachuu dandeenya?

Cuunfaa: Ergaa isaa gara Efesoon keessatti, Phaawulos, akkamitti akka Kiristoos keessa ta'an gorsa baay'ee kenna. "Fayyinni karaa Kiristoos haala qabatamaa ta'een jireenya keenya geddara. Walitti-dhufeenyi namaa hundinuu, hariiroo obbolootaa fi obboleettota waldaa keessaa humna Kiristoosiin Jireenya keenya keessatti jijjiiramaniiru. Tokkummaa qabaachuudhaaf geddaranni akkasii barbaachisoodha .

Shaakala Tokkummaa Waldaa Jalqabaa Keessatti

Sanbata waaree booda

Barumsa Torban Kanaaf dubbifadhaa: HoE.1:12–14, HoE.2:5–13, Mul.14:12, HoE.2:42–47, HoE.4:32–37, HoE.5:1–11, 2 Qor.9:8–15.

Heertuu Yaadannoo: “Amantoonnis barsiisa ergamootaati, tokkummaa isaanii cimsachuutti, buddeena cabasachuutti, kadhata godhachuutti qabamanii jiraatan” (HoE.2:42).

Tokkummaan waldaa bu’aa shaakala hojii hafuuraa warra biraatiif qoodamee dha. “Yesus deebisee, Karicha, dhugaan, jireenyis, ana; anaan yoo ta’e malee, eenyu iyyuu gara abbaa hin dhufu,” (Yoh.14:6). Jabaa kan ta’e hidhaan tokkummaa kan tumamu beekama kan ta’e adeemsa, shaakala fi hafuuraa irraa ti. Adveentistoonni warri duraa sochii Mileriin keessatti shaakala akkasii qabaatan. Sababiin abdiin kutannaa isaaniif deebii barbaaduu keessatti, Shaakkalli isaanii 1844 keessatti garaa isaanii walitti hidhan. Shaakkalli waldaan Adventistii guyyaa 7ffaa argamsiisee akkasumas dhugaa dhimma firdii yeroo dhufaati duraa fi waan inin of keessatti hammatu argamsiise. Shaakalli Yesus ergamootaaf, erga inni samiitti ol bahee boodaa dubbiin Waaqaayyoo, kadhatii fi tokkummaa uumanii waliin deddeebi’uun walii galteen amantoota aadaa garaa garaa keessaa dhufanii tokkummaa’uun aangoo humna qabeessa ta’uu isaaf dhuga-ba’umsa cimaa ta’e. Shaakalli yommuu ta’e ammas ni danda’ama.

“Tokkummaan akkasii keessumaa waaqeffannaa waliinii keessatti baay’ee barbaachisaa ta’uu isaa cimsee nan amana... krista-anni tokko hidhaa hafuuraa isa Kiristoosii fi amantiota kan biraa wajjin walitti nama hidhu jiraachuu beekuun fakkeenya hin qabu. . . . Yesus Kiristoos dura lubbuu gara ofii isaatti fidee, achiimmoo yeroo hundumaa qaama isaa waldaa keessaa amantiota kan biraatti hidha.”—Robert G. Rayburn, 23 O Come, Let Us Worship (Grand Rapids: Baker Book House, 1980), p. 91.

*Sanbata isa 3f qophaa’uuf barumsa torban kanaa dubbifadhaa,

Jalqaba Torbanii

Onk. 28

Guyyaa Qophaa’ummaa

Yeroo isa dhumaa du’a isaa dura bartootaa wajjin dabarse, Yesus Qofaatti akka isaaniin hin dhiifne abdachiisee ture. Kan jabeesu kan biraa, Hafuura Qulqulluu, tajaajila isaanii keessatti kan isaan wajjin ta’uu dha. Inni isiniif dubbatu Hafuurchi Qulqulluun inni abbaan maqaa kootiin ergu garuu waan hundumaa isin in barsiisa; waanan isinitti hime hundumaas isin yaadachiisa (Yoh.14:26), dhugaa hedduus akka bira gahan isaan godha (Yoh.16:13). Guyyaa ol ba’uu isaa Yesus abdii kana in haarsesse. “...guyyaa baay’ee utuu hin turin hafuura qulqulluudhaan in cuphamtu. . . hafuurri qulqulluun yommuu isin irra bu’u humna in godhattu” (HoE.1:5,8). Hafuurri kan kennamuuf bartoonni Yerusaalem, Yihuudaa, Samariyaa fi hamma dhuma lafaatti akka jabaatanii dhugaa ba’aniif ture (HoE.1:8).

HoE.1:12–14 dubbisaa. Guyyoota kurna kana ergamoonni maal gochaa turanii?

Guyyoota kurnan kana akka qophaa’ummaa hafuuraa isa Bartoonni keessatti gochaa isaa, barsiisa isaa, dinqii isaa yaadannoo waliif qoodaa turan yeroo gaarii ta’etti fudhachuu dandeenya. Isaan “yaada tokkoon kadhachuuf of kennanii turan” (HoE.1:14).

“Ergamoonnii raawwatamuu abdii sanaa eгаа yommuu jiran, garaa isaanii qalbii jijjiirranmaa dhugaan gadi qabonii amantii dhabuu isaaniis dhugaa-ba’an. Du’a Yesus fuula dura caalaatti booda hikkaan dubbichaa galuufii eegale. Yaada sammuu isaanii keessa dhugaan yeroo isaanitti yaadatamu irra deddeebi’anii walitti himuu eegalan. Hamma sanatti Fayyisaa isaanii hubachuu dhabuu isaaniif iyyuu of ceepha’uu eegalan. Akka hiriiraa, ta’iinsi tokko isa kaanitti aansee, dinqisiisaan hojiin Yesus, toora tooraan isaaniin dura darbuu eegale. Waa’ee qulqullu kan ta’e jireenya irratti yommuu dudubbatan, jaallatamaa amala Kiristoos dhugaa ba’uu dandeenyaan hojiin ulfaatu, aarsaan baayy’ee guddattu akka hin jirre isaanitti dhaga’ame. Maaloo wagguma sadan darbe utuu akka ta’utti jiraataniiru ta’ee jedhanii yaadan, silaa, kan yommuu irraa haala adda ta’e akkamii argisiisu turan! Utuu barsiisaadhuma sana/Yesusiin/ deebisanii arganii, hammam akka isa jaallatani silaa jechaanis ta’e gochaan hamma sana isa amanuu dhabuu argisiisuu isaaniif akkam gaabbu turan! Garuu, yaadi isaan ittiin jajjabeeffaman isaaniif dhiifamuu isaatiin. Wanti isaan murteeffatan hamma danda’ametti, amanuu dhabuu isaanii duraan ture sana amma jagnummaan dhugaa ba’uudhaan akka bakka buusan ture. . . . garaa garummaa isaanii hundaa lafa kaa’uudhaan, kajeellaa ol aantummaa dhiisuun tokkummaa Kristaanummaa keessatti walitti dhufan.”—Ellen G. White, *The Acts of the Apostles*, pp. 36, 37.

Amantii kee ilaalchisee, wanti gochuu in dandeessa turte maal fa’i? Gaabbii kee wantoota darban hundumaa gara fuula duraatti waan wayyu gochuuf kan si fayyadu maal baratte?

Baabelii Hamma Phenxeqosteetti

Guyyaan qophaa'ummaa hafuuraa, ol ba'uu Yesusitti aansee, ta'iinsa Phenxeqosteetiin xumurame. Heertuun duraa akka jedhutti, guyyaa sana, utuu hafuurri qulqulluun bartoota irra hin bu'in, hundumti isaanii yaada tokkoon walii wajjin bakka tokko turan (HoE 2:1).

Bara kakuu moofaa, Phenxeqosteen ayyaanota sadii Israa'el ayyaanessuuf dirqaman keessaa isa lammaffaadha. Guyyaa shantamaaf geggeeffama (GK. Phenxeqostee fi faasiskaa) yeroo ayyaanaa kana keessa, Hibronni ija miinaan isaanii/wayinii/isaani akka kennaa makaraatti galataaf geessu.

Akka carraa ta'ee bara Yesus keessas, ayyaanni Phenxeqostee kennamuu seera Waaqaa isa gaara Siinaa gubbaaf galateeffachuu of keessaa qaba ture (Bau. 19:1). Kanaafuu, asitti kan itti fufe barbaachisummaa seera Waaqaa Yesusiin ilaalchisee, duuti isaa kan fudhate hundumaafuu yakka seera Waaqaa cabsuurraa dhii-famasa kan kennisiise akka qaama ergaa Kristaanaatti in argina. Shakkii malee, heertuu kana ilaalchisee barri dhumaa akki inni itti seeraa fi wangeela qabu: “kana keessatti obsaan danda'uun warra Waaqayyoof qulqullaa'anii , abboommii Waaqayyoos eeg-anii,, Yesusitti amanuun isaanii in barbaadama.” Mul.14:12

Akkasuma immoo, akkuma yeroo gaara siinaa, isa yeroo Mu-seen abboommii kurnan fuudhee, (Bau.19:16–25, Ibr.12:18), baay'ee kan ta'e haalli gurguddaa waan baratamaa alaa yeroo Phenxeqosxee kana raawwatameera. “Dingatasa huursaan waaqa irraa akka bubbee bubbisuutti dhaga'amee, manicha isaan keessa turanis guute, ibiddaa kan fakkaatan isaanitti mul'atan. Gargar tamsa'aniis wanti akka arraba ibiddaa tokko tokkoon isaanirra taa'an. Yommus hundumti isaanii hafuura qulqulluun guuta-manii” (HoE.2:2–4).

HoE 2:5–13 dubbisaa. Barbaachisummaan ta'iinsa dinqisiisaa kanaa maalii dha?

Pheenxeqosheen ayyaana gammachiisaadha. Kennaa isaatiif ayyaana galateeffannaati/firii wayiniif/. Tariitii asitti, kanaafii laata sababiin utuu isaan hin machaa'in machiin komataniif. (HoE.2:13–15). Humni Waaqayyoo dinqii afaan garaagaraa dubbachuu fi dhaga'uutiin mul'ate. Yihuudota mootummaa Roomaa hundumaa keessaa, ayyaana kanaaf Yerusaalem dhufanii dubbii Yesus masihichaa qooquma ofi isaaniin dhaga'anii deebi'an. Karuma adda ta'een Phenxeqosteem, qomoo gargar tamasa'ee Baabel biratti fi afaan adda adda ba'e akka hin ta'in tasisise (undo). Dinqiin ayyaanaa maatii tokko taasisuu jalqabee. Tokkummaan waldaa Waaqayyoo sadarkaa guutummaa lafaatti waan Babel biratti bade bakkatti deebisuun kaayyoo mootummiichaa ta'uu beeksise.

Kibxata

Onk.30

Tokkummaan waliin deddeebi'uu.

Deebii lallaba fi waamicha fayyinaa Pheexros, gara namoota 3000 kan ga'antu Yesusiin akka Masihiitti akka raawwii abdii kakuu moofaa keessatti kannameetti hiikkatan. Garaa namoota kana hundumaa irratti Waaqayyoo hojjechaa ture. Baay'een Waa'ee Yesusiin fagoo irraa dhaga'anii turan, baay'eenis abdii isa arguutiin gara Yerusaalem dhufaniiru. Kaan kaan Yesusiin arganii dubbii fayyina isaas dhaga'anii isa faana bu'uu hin murteeffanne ta'a. Phenxeqosteetti garuu, Waaqayyoo karaa adda ta'een jireenya bartootaa keessa seenuudhaan, akka ragaa Kiristoos isa du'aa kaafameetti dhimma itti ba'e. Amma maqaa Yesusiin namoonni dhii-fama cubbuu akka argatan in beekan. (HoE.2:38).

HoE.2:42–47 dubbisaa. Akka hawwasa amntootaa tokkotti amantoonni durii kun hojii maalii hojjetan? Maaliidha dinqisiisaa kan ta'e tokkummaa namootaa kana kan uumse?

Gochi hawwaasa amantootaa haaraa kun inni jalqabaa barsiisa ergamootaan barachuun waan yaadatamuu maluudha. Barsiisi macaafa qulqulluu guddina amantootaa mijeessuuf karaa barbaadamuudha. Akka isaan kana barsiisaniif Yesus ergama bartootatti kennee ture. “ ‘waan ani isin abboome hundumaa’ ” (Mat.28:20) amantoonni haaraan kun waa'ee jireenya, tajaajilaa, barsiisa, fakkeenya, dinqii Yesusiin bartoota irraa barachuuf yeroo isaanii wajjin fudhatanii hundumti isanii immoo kun raawwatamuudhuma barreeffama rajii raajii barreeffama Ibrootaati jedhanii ibsan.

Kadhataa fi buddeena waliin cabsachuufis yeroo qabaataniiru (HoE.2:46). Waliin yeroo dabarsuu inni jedhu kun kan itti dabalameef amanatoonni haaraan kun yeroo baay'ee idileedhaan Yerusaalem ishee ammayyu giddu galeessa kadhataa fi waaqeffannaa taatee fi manuma ofii isaaniittu, walii wajjin yeroo fudhachuu isaanii ibsuuf gale. Jireenya walitti dhi'aachuu hirmaatan. Kadhati sababii hawwaasi amantii kun wal gahuuf isa guddaadha. Gochi kun jabeenyaan taasifamaa akka ture nutti himameera. Hawwasii amantii haaraa kun waaqeffannaanis yeroo dabarsaa akka tureedha.

Jabeenya kan qabu tokkummaan amantootaa kun namooti Yerusaalem keessatti walii walii isaanii wajjin hariiroo gaarii akka qabaatan taasiseera. Saba hundumaa duratti ayyaana argatan (HoE 2:47). Hojiin hafuura qulqulluu jireenya warra naannoo isaanii keessatti dhiibbaa cimaa akka uumee fi Yesus Masihii ta'uu dhuga ba'umsa cimaa akka isaan kennan gochuun shakkii hin qabu.

Fakkeenya as kaa'ame keessaa tokkummaa, waliin turuu fi dhuga-baumsa ilaalchisee, waldaan maal barachuu danda'a?

Roobi

Onk.31

Arjummaa fi Doqnummaa

Akka Luqaas nutti himutti, bu'aan tookkummaa amantootaa, duuka buutota isaaniiti. "Kana amanan hundinuu walii wajjin iddoodhuma tokko turan, kan isaan qaban hundinuu qixxee ture, araddaa isaanii fi qabeenya isaanii gurgurarii horii isaa hundumaafuu akka isaan barbaachisutti in hiru turan." (HoE.2:44, 45). Waan qaban waliin qooddachuun kun hawwaasa hundumaaf ulaaga ta'ee utuu hin taane, fedhii isaaniitiin kan ta'e bu'aa shaakaluma irraa jaalala walii walii isaaniif qaban irraa kan maddeedha. Jabaa kan ta'ee waan isaan ittiin tokkummaa isaanii waliif ibsanii dha. Wal gargaaruun kun yeroo murtaa'eeff itti fuffee, HoE.4 fi 5 keessatti ibsi dabalataa nuuf kennama. Akka itti aansinee arguuf jirrutti inni mata duree kakuu haaraa keessatti iddoo baay'eeetti argamuudha. Akka yaada kanaatti Barnaabaas yeroo jalqabaatiif beekisifame. Bama soressa lafa qabu fakkaata. Fedhii hawwaasa amantoota kana guutuuf jecha Lafa isaa gurguruudhaan horii isaa ergamootatti geessee (HoE 4:36,37). Barnaabas akka fakkeenyaatti mul'ate.

HoE.4:32–37 fi 5:1–11 dubbisaa. Amalaa fi ilaalcha Barnaabaas isa kan Anaaniyas fi Saphiiraa wajjin wal bira qabaa ilaalaa. Hidhata gaa'elaa kana kan dogogorse maalii?

Cubbuu isaanii isa guutummaatti hafuura qulqulluu sobuu ta'e biratti mataa ofii jaallachuu fi doqnummaa argisiisan. Doqnummaa fi hawwii/anumaaf ha ta'uu/ caalaatti kan waliin deddeebi'uu amantootaa ariitiidhaan balleessu hin jiru. Waldaa jalqabaa kana

keessatti, hafuura tokkummaan jiraachuutiif, Barnaabas akka fakkeenya gaariitti yoo fudhatame, Anaaniyasii fi Saphiraan immoo faallaa isaa ti. Luqaas seenaa namoota hawwasa keessatti maqaa gadi bu'e qaban kanaa amanamummaadhaan nuuf hiree. Abboommii kurnan keessatti (Bau.20:1-17), abboommiin dhu-maa, waa'ee hawwuu kun warra biraa irraa adda. Abboommiin warri kaan mul'inumatti waa'ee gochaalee fedha Waaqayyo namaaf qabu irra daddarbuu yommuu dubbatan, inni dhumaa kun immoo waan dhoksaatti garaatti yaadamu kan dubbatu-udha. Cubbuun hawwuu, waan gochaan raawwatu miti. Inni adeemsa yaadaan raawwatuudhaa. Hawwii fi michuun isaa of jaallachuun cubbuu mul'ataa utuu hin taane, amaluma uumama cubbuuti. Akkuma kan Anaaniyasi fi Saphiraa kana, gocha ofit-tummaa keessatti yommuu mul'atu qofa argama. Haalaa kanaan abboommii kurnaffaan booda gochatti jijjiiramee abboommota hafan hundumaatiin namatti farachiisu hidda cubbuu ta'uu isaa ti. Anumaaf haa ta'uun dhiibbaa Seexanaaf banaa isaan godhee, innimmoo Waaqayyon sobuutti isaaniin geesse. Kun waan haw-wiin Yihuudaa waan inni godhe sanaa hojjechiise irraa adda hin ta'u.

Karaan nuyi hawwii jireenya keenya keessaa buqqisuu dandeenyu maal fa'ii? Kadhachuuf waan qabaniif galateeffachuun maaliif kanaaf qoricha ta'e?

Kamisa

Sad. 1

Hiyyeessota Yaadadhaa

Waan qaban waliif hiruun waldaa jalqabaa keessatti qabatamaa kan ta'e bu'aa tokkummaati. Arjummaan boqonnaalee jalqabaa Hojii ergamootaa keessatti ibsaman booda Phaawulosiin waldoota Meqedoniyaa fi Akkayaatti dhaabbatan irra deebi'ee afeeruun hiyyeessota Yersaalem jiraniif akka buusan taasise. (HoE.11:27-30, Gal.2:10, Rom.15:26,1 Cor.16:1-4). Kennaan kun obboota Yihudotaa Yersaalemiin jiran, waldaan aman-toota ormootaa ibsa qabatamaa kan ta'e deggarsa akka godhan

argisiisa. Garaa garummaan aadaa fi sanyii jiraatu iyyuu Kiristoos keessatti qaama tokko uumanii wangeela tokko waliin hojjetan. Warra rakkatoo wajjin waan qaban hirmaachuun tokkummaa yommusuu waldaa jiru ibsuu qofa utuu hin taane, tokkummaadhuma sana iyyuu in jabaassa.

2 Qor.9:8–15 dubbisaa. Bu'aa arjummaa waldaa Qorontositti mul'ateeti jedhee kan Phaawulos dubbate maaliidha?

Shaakalli tokkummaa waldaa jalqabaa keessaa waan har'ayyuu ta'uu danda'uu dha. Tokkummaan, garuu, calliseedhuma gama hunda keenyaan gahee keenya utuu hin ba'in ta'uu hin danda'u. Geggeessitoonni hawwaasa waldaa jalqabaa, Kiristoosiin keessatti amantoota tokkummeessuu tajaajila isaanii godhanii fudhataniiru. Akka Jaalala Haadha manaa fi abbaa manaa, ijoollee fi maatii guyyaa guyyaatti tokkummaa argisiisuu akkuma argisiisan, akkasuma amantoota waldaa gidduuttis tokkummaan argisiifamuu qaba. Tokkummaan nuyi Kiristoosii wajjin qabaannu, karaa baay'ee jajjabeeffamuuf mul'achuuni danda'a.

Wanti gararraatti tokkummaan waldaa keessatti akka mul'atu taasisan kadhanna, waaqeffannaa, waliin kadhachuu, waliin mul'ata qabaachuu dubbii Waaqayyoo waliin qo'achuudha. Wangeelaa addunyaatti lallabuu qophaa ergama isaanii beekan utuu hin taane walii fi jaalalaa fi eeggannaa gochuuf itti gaafatama akka qabanis beeku. Tokkummaan isaanii arjummaa fi waliin deddeebii isaanii keessatti tumsa isaan waliif godhaniin balinaan immoo hawwaasa amantootaa wajjin fageenyaa irraalle jaalala isaan waliif qabaniin hubatameera.

“Kennaan isaanii ayyaana Waaqaa akkasumaan akka isaan hin fudhatin in dubbata. Harka ballisuu akkasii kan fidu yoo qulleessuu Hafuura qulqulluu hin taanee maaliidha? Ija amantootaa fi warra hin amanneetti, kun dinqii ayyaanaa ture.” *Ellen G. White, The Acts 24 of the Apostles, p. 344.*

Karaa kamiidhaa atii fi waldaan kee bu'aa arjummaa warra biraaf godhamuu kana kan argitan? Akkana jechuun, warra kan biraaf kan arjoomaniif eebba maaliitu kennamaa?

Jimaata

Sad. 2

Yaada dabalataa: *Ellen G. White, "Pentecost," pp.35–46, in The Acts of the Apostles.*

“Hiixannaan gama amantootaa [HoE.2:44, 45; 4:32–35] bu'aa bu'uu hafuuraati. Warri wangeelaaf jijjiiraman, “jijjiirama garaa fi hafuuraa” qabaatan. Fedhii walii gala isaaniin to'ate, kan isaanitti adaraa kenname ergama malee mataa ofii durfachuun isaan irraa hin mul'atne. Jaalalli isaan obbooltaaf qabaatan, kaayyoon isaan fudhatanii ka'an jaalala isaan qarshii fi qabeenyaaf qabaatan caala. Hojiin isaanii kan argisiise lubbuu namootaa qabeenyaa ofii isaaniirra akka isaan caalchifatanii dha.

“Hafuurri Waaqaa yoo jireenya dhuunfatu akkasii dha. Warri garaan isaanii jaalala Waqaan guutee, fakkeenya isa nuuf jedhee hiyyoomee fudhatu; karaa Hiyyummaa isaa nu badhaasuuf jechuudha. maallaqi, yeroon, kennaa isaan Waaqa irraa fudhatan hundaa irrattuu dhiibbaa fiduu ni danda'a, akkuma meeshaa ittiin wangeela hojii waaqaa fula duratti deemsisuuf kennameetti yaadu. Kanaaf, waldaa jalqabaa keessatti, waldaa har'aa keessatti immoo humna hafuura qulqulluun namoonni jaalala isaanii wantoota lafaa irraa kaasani, hiriyoanni isaanii Wangeela akka dhaga'aniif aarsaa gochuuf qophaa'oodha; dhugaan lallabamus humna qabaatee garaa dhaggeeffattoota irratti dhiibbaa in uuma.”—*Ellen G. White, The Acts of the Apostles, pp. 70, 71*

Gaaffilee Maree:

1. Tokkummaa waldaa jalqabaa waan argamsiise irratti barumsa turban kanaa dubbisi. Kana jechuun wanti nuyi amma hin qabne amantoota yommusii gidduu ture maaliidha?

2. Fakkeenyi waldaa kakuu haaraa kun akkamitti, hiyyeessa yerusaa'lem keessa jiruuf arjoomuun isaanii, nuuf akamitti fakeenya ta'a? Dhimmoonni hawwaasummaa warri kaanoo? Waldaan naannoo akkamittiin dhimma hawwaasummaa keessatti hirmaatee, hiyyuma hir'isuudhaan wantoota fedhii bu'uuraa dhi'eessuu dandessi?

3. Seena gaddisiisaa Anaaniyasii fi Saphiiraa irraa maal baranaa? Barbaachisummaan jechima HoE.5:5 fi 5:11 waa'ee "sodaa guddaa" du'a kana lamaan ilaalchisee jedhu maal?

Cuunfaa: Waldaan jalqabaa sababiin isheen daddaftee guddateef ergamoonni qophaa'ummaa bu'uu hafuura abdachiifamef waan qophaa'aniif ture. Tokkummaan jiraachuu fi amntii tokko qabaachuun isaanii karaa hafuurri qulqulluun fayyadamee guyyaa shantammaffaaf isaanii qopheesseedha. Pheenxeqosxee boodallee hafuurri qulqulluun garaa hawwasa amantoota sanaa irratti hojjechuu ittuma fufee arjummaa isaan warra kaaniif godhaniif guddina waldichaatiin mul'ateera.

Fakkii Tokkummaa

Sanbata waaree booda

Barumsa Torban Kanaaf dubbifadhaa: *1Phe.2:9; Bau.19:5,6; 13 Efe.2:19-22; 1Qor.3:16, 17; 1 Qor.12:12-26; Yoh.14;10:1-11; Far. 23.*

Heertuu Yaadannoo: : “Kiristoos akka dhagna tokkicha isa bu’aa baay’ee qabuuti; bu’aan dhagnaa sun yoo baay’atan iyyuu dhagnuma tokkicha” (1Qor.12:12).

Akkuma namni Macaafa Qulqulluu qorate kamiyyuu beeku, fakkeeniyuma fudhataman kana irra dhugoonn isaa guddaa kan caalan fakkeenyaan guutuu dha. Fakkeenyaaf, barbaachisummaan sirna aarsaa fakkeenya sirna guddaa tokkooti: Yesusii fi guutummaa karoora fayyummaatti fakkeeffama. Fakkeenyonni biraan illee, macaafa Qulqulluu keessatti, yeroo tokko tokko waan baay’ee bu’uura ta’an, bishaan, ibidda fi qilleensatti fakkaatu.

Akkuma qabiyyee isaatti hundaa’uudhaan, isaan kun dhimmaa hafuura fi dhugoota macaafa Qulqulluuti. Fakkeenyaaf, Yesus yommuu “Qilleensi gara fedhetti in qilleensa’a, qilleensa’uu isaa in dhageessa; eessaa akkanni dhufu, eessas akkanni dhaqu garuu hin beektu. Egaa hafuuratti kan dhalate hundinuus akkuma kana’ jedhee in deebiseef” (Yoh.3:8), Qilleensi akka fakkeenya Hafuura Qulqulluutti in fudhatame. Macaafni qulqulluun tokkummaa waldaa keessatti argannu ibsuuf fakkeeniyota hedduu in fayyadama.

Tokkon tokkoon ofii isaa qofa qofaan guutuu miti. Akkas utuu hin taane, walumaa galatti fakkeenyonni kun waa’ee tokkummaa waldaa ibsu malee; kan akka hariiroo waldaan Waaqaayyoo

wajjin qabduu, hariiroo amantoonni walii wajjin qabaatanii, hariiroo waldaan guutummaatti hawwaasaa wajjin qabdufaa ibsu. Barumsa turban kanaa dubbisiitii sanbata isa Sadaasa 10f qophaa'i.

Jalqaba Torbanii

Sad.4

Saba Waaqayyoo

1Phe.2:9; Bau.19:5,6; Kes.4:20; fi Kes.7:6 dubbisaa. Heertuun kun waa'ee amala addaa Sabni Waaqayyoo qabaachuu malanii maal jedhaa?

Waldaa jechuun namuma, garuu callise namuma argame miti. Waldaan saba Waaqayyooti; Waaqayyoon abbaa fi fayyisaa isaanii kan godhatan, Kiristoosiin furamanii isaaf kan abboomamanii dha. Kun kan argisiisu, Waaqayyo yeroodhuma karoora fayyinaa kana diriirsee kaasee Saba qabaachaa akka turee fi Isra'el durii irraa waldaan kakuu haaraa akka itti fufe kan argisiisuu dha. Bara Addaamii qabee, abbootaa bishaan badiisaa duraa fi boodaa fi Abrahaam Waaqayyo bakka buutota jaalala, araaraa fi qajeelummaa biyya lafaaf akka ta'aniif saba isaa wajjin kakuu uumeera. Sabni Waaqayyoo “qomoo filamoo jedhamu,” “sanyii lubootaa,” “saba qull'aa” jechoonni kun, dhimma biraaf addaan baafamanii kaa'aman jechuudha: “Waaqayyo hojii isaa isa jaallatamaa akka labsitaniif dukkana keessaa, gara ifa isaa isa dinqisiisaatti isin waame” (1Phe.2:9). Kun isa dinqisiisaa amala Waaqayyoo Bau.34:6, 7 keessatti akka ibsametu irra deebi'amee dhaga'ame. “Waaqayyo, waldaa akka qabeenyaa isaa isa adda ta'eetti fudhate, kunis miseensi waldaa, jireenya mataa isaanii keessaa akka calaqqisaniif ulfina isaa gaarummaa fi amala isaa jireenyaan labsaniif isaan waame.”—*The SDA Bible Commentary, vol. 7, p. 562.*

Kes.7:6–8 dubbisaa. Waaqayyo akkanni hidda dhaloota Abrahaamiin saba isaa godhatuuf maaltu kakaase? Kun har'a iyyuu akkamtiin jiruu irra oolaa jira?

Biyya kamii dha 'saba qulla'aa' kan jedhu maqaa kan qabdu jennee tarii of gaafachuu dandeenya ta'a. Deebiin isaa 'homtuu hin jiru' kan jedhuudha. Sabnii fi qomoon hundinuu jaalallii fi araarri Waaqaa kan hin malleefidha. Macaafni qulqulluun saba qulqulluu jedhee nu waamu iyyuu caaffatumti immoo Isra'el filatamuun guutummaatti jaalalaa isaa irratti malee gaarummaa namni godhe irratti miti jedha. Walitti qabamuun saba Waaqaa jaalala uumuu fi namni akkuma guutummaa lammiittuu diduu argisiise iyyuu Waaqayyo araara isaa Abrahaamitti argisiisudhaan ta'e; karaa hidda dhaloota isa karaa Kiristoos saba isaa in fayyise. Akkuma filatamuun saba Waaqayyoo gocha ayyaanaan kenname ta'e fayyinnis akkasuma in ta'a. Mata dureen kun hiddi keenyaa gochaa keenyaan kan hin argamin Ayyaana Waaqayyoo keessa akka ta'e nu yaadachiisa.

Yeroo hundaa dhagaa qullaa'aa isa waa'ee fayyinni keenya waan Kiristoosi nuuf raawwate malee, saba Waaqayyoo jedhamnu iyyuu, waan nuyi ofiif goonu keessa akka hin taane ta'uu beekumsa of duraa qabaachuun maaliif nu barbaachise?

Wiixata

Sad.5

Maatii Waaqayyoo

Bara kakuu haaraa keessa fakkeenya biraan kan sabni Waaqayyoo ittiin beekamu maatii Waaqayyooti. Akkaataa dubbii dhagaa fi ijaarsa amala hariiroo walitti hirkachuu/wal tumsuu/ namoota waldaa ibsa. Phexiros Kristiyaanota dhagaa jiraataa jedhee waama (1Phe.2:5). Akkaataan dubbii kanaa turtii fi jabeenyas kan argisiisuudha.

Efe.2:19–22 dubbisaa. Dubbii ijoon Phaawulos irraatti xiyyeeffatu kutaa kanaa kamiidha? Waa'ee tokkummaa waldaa keessaa kun maal nutti dubbata?

Kutaa kana keessatti, waan waldaan itti fakkeeffame lama walitti dabale: tokko kan hin sochoone, mana yookiin ijaarsa, kaani immoo kan jiraatu maatii/namaa.

Dhagaan hamma kanas gati jabeessa miti, garuu, dhagaa biraatii wajjin yoo walitti hidhame, ijaarsa bubbee jireenyaa ittisuu danda'u ta'a. Kristaanni qofaa isaa isa dhagaa akkasii ta'u hin jiru; kan biraa wajjin tokkummaa uumee, waliin jireenya tokkummaa Waaqayyo keessatti dhagicha ta'a malee. Ijaarsi tokko akka jabaatuuf bu'uura cimaarra kaa'amuu qaba. Yesus Kiristoos bu'uuraa fi dhagaa golee mana Waaqayyooti (1Qor.3:11). Waldaan Kiristoosiin dhagaa golee godhachuu dhiise jiraachus addaan in kuta. Waldaan beekumsi inni waa'ee jireenya isaa, du'aa fi du'aa kaafamuu isaa akkasumas deebi'ee dhufa Yesus irrattii qabuu dha . Waldaan hawwaasa amantootaa warra oduu gaarii biyya lafaatti himuuf walitti qabamanii dha. Mata dureen waldaa Yesus Kiristoosiidha: eenyuun akkanni ta'e, waan inni nuuf godhe, nu kessattis godhe, kan akka gooftaa fi fayyisaatti isa fudhate hundumaafuu waan inni kennu dubbatti.

Fakkenyi mana maatiitti fakkeeffamuu kun hiikkaa guddaa qaba. Kun kan inni irratti hirkatu hariiroo namoonni sun walii wajjin qaban irrattii dha. Beekamaa kan ta'e fakkeenya abbaa, haadha, obboleessaa fi obboleettotaati. Hidhaan miseensa maatii gidduu jiru jabaa ta'uu ni mala; akkasumammoo isa faana kan adeemu, amanamummaan dangaa hidhaa kanaa iyyuu darbee kan adeemuudha. Amanamummaan gara caalaa tokkummaati. Amanamummaan hin jiru yoo ta'e tokkummaan akkamittiin jiraata?

Fakkenyi kun akkamitti waldaa ilaallataa? Miseensi waldaa qaama maatii guddaati. Maatii nama tokkoo waan taaneef karaa abbaa keenyaa Addaamii qofa utuu hin taane Kara Yesus Kiristoos Addaam isa lammaffaas, karaa lammaffaa dhalachuu walitti hidhamneera. Kanaafuu, walii walii keenyatti hidhamneerra, kunis sbabii barsiisa hunduu itti waliif gallu, ‘doktrinii’ dhugaa qofa utuu hin taane, sababa lubbuu jijjiiraman Yesus keessatti jireenya haaraa qabaniimmoo malee.

Haala gaddisiisaadhaan, namni hundi maatii isaa yookin ishee wajjin shaakala gaarii qaba miti? Kanaafuu, fakkeenyi kun baayyinaan waa’ee kana miti ta’a. Kanaafuu namoonni kun kan dhaban akka waldaatti attamitti qabaanna?

Kibxata

Sad. 6

Iddoo Bultii Hafuura Qulqulluu

Fakkeenyi ijaarsaa kan biraan kan Phaawulos dhimma ba’e mana qulqullummaa Hafuura qulqulluuti. Fakkenya gamoo gati jabeessaa fi iddoo guddaa qabuuti. 1Qor.6:19, lafa namummaan keenya akka ijaarsa mana qulqullummaatti fudhatame, Phaawulos 1Qor.3:16,17 keessatti fakkenya ijaarsaa kana akka gamoo baha giddu galeessaa biratti baay’ee gati jabeessa ta’e mana Waaqayyootti dhimma ba’e.

1Qor.3:16, 17 dubbisaa. Waldaan mana qulqullummaa hafuura Waaqayyoo jechuun maal jechuudha? Heertuun kun wa’ee maalii akeekkachiisaa jira?

Habatamaadhummatti, waldaa yommuu jedhu, gamoo/mana Waaqayyoo itti galu ta’e tokko mataa keessaa hin qabu. Afaan Griikki kakuun haaraan ittiin barreeffame garaagarummaa kana nama baay’ee moo nama tokko akka ilaallatu / you= si’i, you=

isin, / in argisiisa. Akka kanatti isa booda keessatti, Fakkeenyi kun qaama walii gala ti: amantoonni qorontos keessaa walii galanii mana qulqullummaa Hafuura qulqulluu uumu. Akka hafuraatti yommuu ilaalamu, Waaqayyos gidduu isaanii jiraata jechuudha.

Phaawulosiif, Waaqayyo yommuu amantoonni; waliin jiraatan gidduu isaanii jiraata. Kanaafuu eenyullee tokkummaa waliin jiraachuu amantootaa kana yoo diige firdii in argata. Tokkummaan amantootaa giddu-galeessa waliin deddeebi'uu kanaa fi argamuu Waaqayyooti. Heertuun kun yeroo baay'ee qaama ofiif eeggachuuf yoo dhimma ba'ame iyyuu (kunis waanuma Krista-anni tokko gochuu qabu ta'u iyyuu), kun waan Phaawulos asitti dubbachaa jiru miti. Ergaan isaa sana utuu hin taane warra tokkummaa waldaa balleessan yeroo inni akeekkachiisuudha.

Boqonnaa kana gara duraatti, Phaawulos kan dubbachaa ture wantoota tokkummaaf qom-qabaa ta'an irrattii dha: "Isin amma iyyuu akka warra yaada foonii duukaa bu'aniiti, hinaafuunii fi wal qoccoluun, erga isin gidduu jiraatee, isin warra yaada foonii duukaa buutan mitiiree?" (1Qor. 3:3). Ilaalchii fi amaloonni akkanaa tokkummaa amantootaaf dhuguma rakkina kan uumaniidha; Waaqayyo iddoo wal gahi akkasii keessaa baasuuf sababiidha. Jecha biraatiin, wal dhabdeen waldaa Waaqayyoo keessa jiru waldaa Waaqaa balleessuu ni danda'a. Kanaafuu, miseensonni waan tokkummaa balleessu kana akka ofittii baasan barbaade. Wal dhabdeen yommuu waldaa keessatti dho'u, gorsi Phaawulos waldaa Qorontoosiif: "obboloota ko, isin hundumti keessan waan dubbatanitti akka waliif galтан, yaada tokkoon akeekkatanii, tokkummaadhaanis raawwachuudhaaf, akka qophoofтан malee, isin gidduutti gargar ba'uun akka hin jiraanne maqaa Gooftaa keenya Yesus Kiristoosiin isinin gorsa" (1Qor.1:10).

Hinaaffaan, qoccolloon, gargar ba'uunis kun rakkodhuma bara Phaawulos jira ture hin turre, nuyyuu arguutti jirra malee. Hundumti keenyaa tokkummaa keenya akka hin miinetti akkamitti-in irratti hojjechuu dandeenya?

Roobi

Sad. 7

Dhagna Kiristoos

Tarii caalaatti kan beekamu kan waldaan itti fakkeeffamte, waa'een jabeenya waldaa kan ittiin dubbatame “Dhagna Kiristoo-sii kanaadha.” dhagni tokkuma ta’ee kutaa baay’ee qaba, miseensi qaama dhagnaa sun hunduu qaamuma tokkoo dha. Kiristoos akka dhagna tokkicha isa bu’aa dhagnaa baay’ee qabuuti, tokkicha duwwaa qaba miti; bu’aan dhagnaa sun yoo baay’ate iyyuu dhagni tokkichuma. . . . Ammas hundumti keessan dhagna Kiristoos adduma addaan bu’aa dhagna isaati.” (1Qor.12:12, 27).

Akkuma qaamni waanuma tokko isa waan baay’ee irraa tolfamee hundumtuu adda addaan gahee fi itti gaafatama mataa isaa qabuu kuni immoo waldaafis akka qaama Kiristoositti dhugaadha.

1Qor.12:12–26 dubbisaa. Faakenyni dhagnaa isa kutaa hedduu qabu kanaa akkamitti waldaa keetti fakkeeffama? Akka Adventistii Guyyaa 7ffaa Waldaa addunyaatti hoo akkamittiin fakkeeffama?

Barsiisi Phaawulos 1Qor.12 keessaa kan dabarsu dhugaan beekamaan inni dhugaan tokkummaan Kristaanaa garaagarummaa dhuma keessattis miti, garaagarummaan jiraatu jiraatulle isa jedhamus miti utuu hin ta’in, garagarummaa keessaan malee.

Maddi akkaataa ibsa garaagarumma kanaa hafuura qulqulluu ta'uun nu hin dingu. Akkuma bu'aan dhagnaa haala ibsuun hin danda'amneen tokko ta'anii, haala nama dhibuun immoo garaagara ta'ani, akkuma kanaadhaa bu'aan dhagna Kiristoosis; innis garaagarummaa kana keessatti, guutummaan fi gahums qaama Kiristoos keessatti argame. Kan darban waggoota kudhaniin lakkaa'aman muraasa keessatti waldaan Adventistii Guyyaa 7ffaa utaalchaan guddateera. Waldaan Adveentistii guyyaa 7ffaa saba aadaa, dugd-duubee fi naannoo garaagaraa irraa dhufaniin guutteerti. Garaa garummaan Qomoon, sanyiin, aadaan, umurii fi barumsii Kiristoos keessatti gargar nu baasuuf eyyamamuu hin qabu. yoo Jirate iyyuu, tokkummaa keessatti garaa garummaan hafuura qulqulluun qajeelfamee akka meeshaa tokkummaatti akka dhimma baasu gochuu dha. Kunis garaagarummaan kun jiraatu iyyuu nu hundi Krstos keessatti tokkuma kan jedhu mul'isuuf.

Akkuma ilaalle, miilla fannoo biratti, hundumti keenya wal qixweedha. Yommuu naannoon keenya caalaadhumatti diigamaa jirtu garaa garummaa keessatti tokkummaan akka danda'amu mirkaneessuutu nurra jira. Sabni Waaqayyoo humna fayyisuu fi araarsuu wangeelaa argisiisuutu irra jira.

Kan nama dhibu, akkamitti akka qajeelfamni kun hojii irra oolu nutti hima “Kiristoos mataa waldaa kristiyaanaa akkuma ta'e, fayyisaa waldaa Kristaanaati” (Efe. 5:23). “Inni mataa waldaa kristiyaanaa isa dhagna isaa jedhame,” (Qol. 1:18). Akkuma tokkoon tokkoon amanaa hafuuraan Kiristoositti hidhaman guutummaan qaamaa nyaata tokkoon soorama. Kanaafuu, barbachisummaa qayabannaa dubbii Waaqaa, waan barreef abboomamuun, waliin Waaqessuu fi tokkummaan dhagna Kiristoosiif kadhachuun cimsuudha.

Hoolotaa fi Tikee

Yoh.10:1–11 dubbisaa. Fakkeenya waldaa kamiidha kan akka hoolotaatti tokkummaaf dubbatu? Far. 23

Magaalota gurguddoo jabana ammaa keessatti, iddoo horsiisa bineylada kamii arguun dhibaa jira. Namoonni baay'een hamma waa'ee hoolotaa fi tikfatootaa muraasa duwwaa beeku. Garuu, Yesus fakkeenya kana yommuu dubbate, namoonni sirriitti isa hubataniiru. yommuu inni “ana tikseen tolaan jedhu” isa hubatanii Far.23:1 keessaa caqasuu isaaf isa jajatan. “Waaqayyo tiksee kooti.” Fakkeenyi kun hubatamaa ta'uu isaa qofaa utuu hin taane, ifaa kan isa taasisu waan hedduu of keessaa qaba. Aadaa Biyyoota Baha-dhi'eenyaa durii fi ammammoo Baha Giddu-galeessaatti har'ayyuu tikfattoonni wanti fedhe ta'u iyyuu hoolota isaaniif of kennuun beekamoodha. Fakkeenyi tikfachuu Waaqayyoon akka eegduu saba isaatti kaa'uun fakkeenya bareedaa dha.

Sabni Waaqayyoos hoolaatti fakkeeffamuun waan dinqisiisaa dha. Waa'een hoolotaa wanti yaada keenya qabatu, kan nama hin miinee fi dadhaboo ta'uu isaaniiti. Kanaafuu, eegumsaa fi geggeessaadhaaf hoolonni gaarummaa tikee isaanii irratti kan of gataniidha. Isaan, hubatamaadhumatti, kan homtuu isaaniif hin galleedha. Yeroo tokko tokko, utuu hin beekin hoolonni in badu waan ta'eef tikeetu barbaadee deebisa. Ilmooleen baatamuu dhaaf eeggannoo addaa isaaniin barbaachisa. Hoolota eeguuf obsaa fi hubannaa barbaachisa. Karaa baay'ee kun waldaa bakka kan bu'u fakeenya mudaa hin qabnee dha. Miseensi waldaa waan sodaatu tokko iyyuu hin qabu kan isa barbaachisu tikee wajjin hidhata qabaachuu dha.

Yesus fakkeenya kana keessatti kan inni irratti xiyyeeffate barbaa-

chisummaa hoolaan sagalee tikee dhageeffachuuti. Yeroo haalli kana gaafatu hoolota karra tokko keessatti walitti qabanii eeguun in barbaachisa. Booddee akkamitti adda baasu turani erga walitti dabalanii? Wanti tikee irraa eegamu tokkichi, balabala bakka hoolaan itti eegamtu dhaabatee waamuu qofaa dha. Hoolonni isaa sagalee isaa beekanii gara isaa in dhaqu. “Hoolota isaa hundumaa ergaa gadi yaase, fuula isaanii dura in adeema; hoolonnis sagalee isaa waan beekaniif isa duukaa in bu’u.’ ” (Yoh.10:4). Sagalee tikee dhageeffachuun waldaaf bay’ee barbaachisaa dha. Dhugaadhumatti, tokkummaa fi nageenyi namoota Waaqaa tikeetti dhi’aachuu fi isaaf abboomamuuf qophii ta’uu irratti kan hundaa’uu dha.

Namoonni walumaa galatti akka hoolaatti mul’achuu hin fedhan. Garuu, kun nuuf maaliif fakkenyaa barbaachisaa ta’ee? Tikee barbaaduu fi barbaachisummaa tikeef abboomamuu keenya maal nutti hima?

Jimaata

Sad.9

Yaada Dabalataa: *Ellen G. White*, “The Divine Shepherd,” 3 pp. 476–484, in *The Desire of Ages*; “The Church on Earth,” pp. 240–243, in *Counsels for the Church*.

“Qabiyyee mana Qulqullummaa keessaan, Yerusaalem keessatti, Giriik-Romaa hundumaa keessatti barreesitoonni kakuu haaraa fakkeenya mana qulqullummaa amantiota qulqullina waldaa, argamuu fi guddina waldaa keessatti gaheen Waaqaa maal akka ta’e hojii Kiristoosii fi hafuura qulqulluu akkasumas tokkummaa amantiota waldaa keessattii ibsuuf, hubatanii dhimma ba’anii-ru. Haala ijaarsaan yommuu ilaallu waan hin sochoone wayii in fakkeessa. Garuu fakkeeniyich fakkenya waan lubbu qabeessaa wajjin dhi’eessee, addemsi ijaarsaa ol qabamee dubbatameera. Fakkenya hin sochoonetti fudhachuu irraa, ‘akka ijaarsa xumuraamee dhaabateetti utuu hin ta’in akka seenaa hojimaata ijaarsaa ijaaramaa jruutti fudhachuuf jajjabeeffamna.’ Waldaaf kan ken-

name jereenyaa fi seenaa keessatti Mana qulqullummaa waaqa jiraataa ta'uudhaaf carra dinqisiisaa argatte. (2Qor.6:16).”—John McVay, “Biblical Metaphors for the Church: Building Blocks for Ecclesiology,” in Ángel Manuel, Rodríguez, ed., *Message, Mission, and Unity of the Church* (Hagerstown, Md.: Review and Herald®, 2013), p.52.

Gaaffilee maree:

1. Wantootaa macaafni qulqulluun waldaa itti fakkeessu irratti dubbadhaa. Kamiin caalaatti jaallatte? Maaliif caalaadhumatti isatti harkifamte? Wanti waldaan itti fakkeeffamte biraa asitti argachuu dandessa: 1Xim. 3:15, 2 Xim.2:3–5, 9 Phe.2:9. Kan biraa waa'ee waldaa kan fakkeenyonni kun nu barsiisan maal fa'i?

2. “Waaqayyo saba isaa jabaa kan ta'e tokkummaa amantootaa keessatti hidhuu barbaada; obbolloonni walitti amanta qabaachuun guddina waldaaf barbaachisaa dha. Kufaati amntii keessattuu gochi gamtaan hojjetan murteessaadha. Tarkaanfiin barbaachisaan tokko, gochi dogoggoraa tokko rakkoo waldaan baroota keessatti keessaa hin bane itti fiduu danda'a”—Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 3, p. 446. Akkeekkachiis akkasii tookumma waldaa eegu keessatti akkamitti akka of eegannu maal nutti himaa?

3. Barumsa Jalqaba Torbanii irratti xiyyeeffatee “saba Waaqayyoo” fayyinaaf ayyaana Waaqayyoo irratti hirkachuu nu barbaachisa malee gaarummaa keenya irratti miti. Dhugaadhumatti, kan nu fayyisu, saba Waaqaas nu taasisu qajeelummaa mataa keenyaa miti jetteellee falmuu hin dandeenyee?

Cuunfaa: Kakuu haaraan maalummaa fi ergama waldaa ibsuuf fakkeenya garaagaraa ibsa. Caalaadhumatti, fakkeenyi kun Waaqayyo saba isaa hubannaadhaan ilaalee akka eegu kan argiisiisuudha. Fakkeenyonni kun sabni Waaqayyo haalumaan walitti hidhamuun hojii hojjechuuf itti waamamne hojjechuuf illee walii keenya akka barbaachifnu nutti dubbatu.

Yeroo walitti Bu'iinsi Argamu

Sanbata Waaree Booda

Barumsa Torban Kanaaf dubbifadhaa: HoE 6:1–6; HoE 10:1–23; 12 Mat. 5:17–20; HoE 11:3–24; HoE 15:1–22; Amos 9:11, 13 12.

Heertuu Yaadannoo: “Warri Kiristoositti dabalamuudhaaf cuuphamtan, Kiristoosiin akka uffataatti uffattaniit-tu karaa Kiristoos Yesus isin hundumti keessan tokko, Yihuudii yookiin Griikii, garboota yookiis birmaduu garaa garummaan hin jiru” (Gal. 3:27, 28).

Hawwaasa Kristiyaana kamiifuu hojiin baay’ee ulfaataan yeroo ilalchi addaa adda ta’e jirutti maalummaa fi ergama waldaa irratti tokkummaa jiraachisuudha. Addaddummaan akkasii bu’aa balaa guddaa qabu fiduu danda’u.

Hawwaasi Kristiyaanaa amma jiran warra jalqaba kakuu haaraa jiraatan hawwaasa amantootaa wajjin garaagarummaa hin qaban. Namoonni namootuma waan ta’aniif garaa garummaan waanuma barbaachisaa irrattillee, in jiraata. Amantoonni durii ilaalcha dhuunfaa, hiikkaa seenaa fi shaakala kakuu moofaa irratti garaa garummaa dhibaa ta’e irraa kan maddu wal-dhabdee tokko tokko qabaatan. Utuu ergamootaa fi geggeessitoota geggeessaa hafuura qulqulluutti fi caaffata qulqulluu duubbicha hii-kuuf hin dhimmine ta’ee silaati wal-dhabdeen kun waldattii xobbummaa/mucummaa/ isheetti balleessuuf ture. Tarban muraasa dura, akkamittiin waldaan jalqabaa tokkummaa waldaa qabaachuu dandeesse qo’annee ture. Torban kana immoo, waldumti jalqabaa kun isa tokkummaa ishee gadi butuu fi jiraachuu ishee miidhu, rakkoo keessoo ishee akkamittiin akka furaa turte ba-

ranna.wal dhabdeen/rakkoon/ kun maal turani, akkamittiin furaman, nummoo har'a shaakala kana irraa maal baranna?

Jalqaba Torbanii

Sad. 11

Qomoon wal Caalchisuu

HoE.6:1 dubbisaa. Rakkoon waldaa jalqabaa keessatti, nyaata namoonni guyyaa guyyaatti waluma qixa argachuu qabu turan keessatti akka namoonni guunguman maaltu godhe?

Kristiyaanonni bara waldaa jalqabaa tokko tokko, dubartoota warra qomoo Griikii fi warra Ibrootaa gidduutti warra Ibrootaaf caalchisuudhaan wal caalmaa hojjetan. Wal-caalchifachuun akkasii kun hawwaasa amantootaa bara sanaa gidduutti dhowwaa/ bowwaa/ guddaa uumse. Komeen kun dhugaa ta'uus ta'uu dhii-sus caaffatichi waan dubbatu hin qabu. Kan inni jedhu namoonni tokko tokko rakkichi kanaaf jedhanii amanan jechuu qofa. Wal-dhabdeen akkasii waldoota bara jalqabaa sana hundumaa miidhee ture. Wal-caalmaan qomoo irraan dhufu kun daddafee waldaa sana keessatti argamuun akkam nama dhiba.

Waldaan jalqabaa daddafee guddachaa ture; guddinni kun immoo Ergamoota irratti ba'aa guddaa geessisee ture. Namoonni torban kun muudamuun, akka addaatti 'daaqunoota' kan jedhaman (kakuu haaraan hammuma kana akkasitti isaan waamuu baatus) kun, muuddama waldaa Yerusaalem keessaa salphisee namoonni baayyinaan akka tajaajila waldaa keessatti hirmaatan taasise.

Ergamoonni rakkoo amantoota warra afaan Griikii dubbatan kanaa akka ta'utti dhaggeeffachuudhaan, furmaata isaa gaafatan. Ergamootaa wajjin kan hojjetan warra afaan Griikii dubbatan keessaa, namoota torba filuun garee sanatti dabalani. Namoonni kun warra maqaa gaarii qaban, hafuura qulqulluuni fi ogummaan kan guutamani turan (HoE 6:3). Tajaajilli ergamootaa,

hamma yommusiitti, dubbicha, barsiisuu fi gursummoota sanaaf nyaata qooduudha; wal-qixxee tajaajila barbaachisu wangeela lallabuuf kan hojjetan garee lamatti qoodan. Tajaajila ergamoonni wangeela lallabuu keessatti qabaatanii fi tajaajila daaquunooti kun nyaata hiruu keessatti qaban ibsuuf Luqaas jechuma tokko fayyadamuudhaan, “ministry” yookiin “service” (diakonia); kun sadanuu tajaajilatti hiikamu HoE 6:4), (HoE 6:1).

Isa geggeessitoonni amantoota walitti qabanii isaanuma gidduudhaa furmaata arguuf hojjetan waan barbaachisaa akkamii argitaa?(HoE 6:2)

Wiixata

Sad. 12

Jijjiiramu Ormootaa

Gara wangeela Yesus Kiristoositti jijjiiramuun Ormootaa, jireenya waldaa jalqabaa keessatti wal'aansoo guddaa isa Hojii ergamootaa keessaa kanaaf, jiraachuu waldaa jalqabaa kan yaaddoo keessa galche furuuf kan karaa banee ture.

HoE 10:1–23 dubbisaa. Garaa ormootaa wangeela fudhachi-isuudhaaf hafuurri qulqulluun hojjetaa jiraachuu kutaa kana keessaa wanti argisiisu maaliidha?

Mul'atichi Phexrositti waan keessummaa ta'ee ture. Phexrosiin in suukanneesse; sababiin isaas, akka seerri ajajutti tasuma iyyuu nyaata qulqulluu hin taane nyaatee hin beeku. (Lew 11, His. 4:14, fi Dan. 1:8 ilaali). Garuu, wanti mul'atichi adeemuuf waa'ee soorataa utuu hin taane, gufuu Yihudotaa fi ormoota gidduu jiru, akka ormoonni wangeela hin fudhanne kan taasisse irratti malee. Danqaan akkasii kun bara duriis akkuma bara ammaa kana beekamoo turan.

Waggota kurnan gara jalqabaa keessa, Kristiyaanummaan Yesu-siin isa raajiin Kakuu moofaan jedhu, akka Masihiitti isa fudhatan Yihudotuma irraa kan walitti qabamaniin ture. Amantoonni jalaqaba Yesusitti amanan, Yihuudota amanamoo ta'an akkuma barsiifamanitti warra seerichaaf abboomaman turan. wangeelli Yesus akkanni qajeelfamoota kakuu moofaa balleesse yookiin dhabamsiisetti hin fudhanne. (Mat. 5:17–20).

HoE 10:28, 29, 34, 35 dubbisaa. Phexros Hiikkaa mul'ata Yophaatti arge sanaa akkamittiin hubatee? Akka inni akkasittiin hiikkatu maaltu godhe?

Wanta hojii ergamootaa keessatti raawwachaa jiraachuu isaa arginu kana, isa Hafuurri qulqulluun ormoota gara tokkummaa hawwaasa Kristiyaanotaatti fiduuf hojjetuudha. Kanas gochuu in danda'u kan turan, dursanii lamummaa Yihudummaa utuu hin fudhatin, dhagna qabaa utuu hin barbaachisin ture. Wanti Phexrosi fi miltoota isaa amansiise, akkuma bartoonni guyyaa shantammaffaatti argatan sanatti, fedhiin Waaqayyo Qornelewos fi maatii isaa irratti hafuura qulqulluu dhangalaasuu ta'uu beeke. (HoE 10:44–3). Akkuma Yihuudotaaf kennamutti Hafuurri qulqulluun ormootaafis kan kennamu ergaa ta'ee, Yesusiin akka Masihiitti fudhachuuf amanuudhaaf dhagna qabaan akka ulaagaatti hin fudhatamu jedhee fudhate. Goolabbiin akkasii rakkoo hubannaa caaffata qulqulluu yommuus waldaa keessa ture furuuf karaa baneeture.

Kibxata

Sad.13

Hafuurichi Geggeessaa Jira.

Gaabasi wanta Qesaariyaa keessatti Qornelewosiif raawwata-mee, dafee geggeessitoota waldaa Yerusaaalem bira gahee jennaan waan ta'ee ibsa akka kennuuf Phexrosiin gaafatan. Akka beekumsa Yihudummaa isaaniitti seerri Musee Yihuudonni amanamoon ormootaa wajjin nyaachuu waan hin eyyamneef Phexros waan godheef in gaddan. (HoE 10 11:3).

HoE 11:4–18 dubbisaa. Hojii hafuura qulqulluutii fi dhimma kana keessatti akkanni geggeessaa ture ibsuuf Phexros maal jedhe?

Sirri ta'uu fi dhiisuu Ormoota cuuphuuf murteessuu Phexros irratti namoonni tokko tokko gaaffii kaasan iyyuu, ragaan gahaan(HoE 11:12) akka mul'sutti Hafuurri qulqulluun akkuma guyyaa shantammaffaa sanatti hojicha irraatti akka mul'ate argameera. Kan hin haalamne Geggeessaan Hafuura qulqulluu fi kennaan hubatamaan haffuuri kennu dhimma kana keessatti mul'ateera.“isaan kana hundumaa erga dhaga'anii, moorkiin isaanii gab jedhe. Kanarratti egaa'oo yaada garaa isaanii geddaratanii akka ittiin jiraataniif Waaqayyo warra saba isaa hin ta'iniifis karaa kenne kaa jechaa Waaqayyoon galateeffatan.” (HoE 11:18).

HoE 11:19–24 dubbisaa. Itti aansee jireenya waldaa jalqabaa irratti maaltu ta'e?

Tariitii namoonni Yerusaalem keessaa Kaan kaan isanii wanti qornelewosii fi mana isaa irratti ta'e isuma qofaaf wanti addaa godhameef malee kan akkasii lammata ormootaaf hin ta'u jedhanii yaadaniiru ta'a. kun garuu waan hafuurri qulqulluun akkasitti yaade miti. Akkuma bartoonni Yesus Yerusaalemi fi Yihuudaa darbanii sababii ari'atamaa isa du'a Isxifaanos booda ka'een biyya keessa tamsa'anii,(HoE8:1),Samariyaa,Phoesia,Qiphrus, Antxokiyaatti tatamsa'anii wangeela lallabuun ormoonni Yesus Kiristoosiin fudhatan.(HoE 1:8) dubbisi.Qaqqabamuun warra akka gammachiisutti ta'ee utuu ofii keenya iddoo amantootaa Yihuudota durii kanaaf of ii akkamitti dhimma kana simachuu akka qaban isaaniif galuu akka didetu nuuf gala ta'a.

Nuyi mataan keenya iyyuu hammam akka waldaatti dhi-phummaa dhuga-ba'umsa keenya kan danqu qabaachuu dandeenya laataa?

Roobi

Sad. 14

Yaa'ii Yerusalem

HoE.15:1, 2 fi Gal. 2:11–14 dubbisaa. Waldaa jalqabaa keessatti wal dhabdee guddaa kan uumsan rakkooleen lama maal fa'i?

Rakkoon tokkummaa waldaa bara jalqaba mudatte qabatamaa fi ulfaataa ture. Yihuudonni tokko tokkoo fayyinni Yihuudota warra saba kakuu Waaqayyoo qofaaf ta'aa, kun immoo dhagna qabaan ulaagaa isaati jedhanii amanu. Akka namoota jireenya amanamaa ta'e jiraachuuf yaaduutti, Yihuudonni amantoota kristaanaa ta'an kun warra ormaa wajjin tarii fayyina isaanii ballessuu danda'a jedhanii waan yaadaniif, walitti siquu dhabamsiisuu barbaadu turan.

Yihuudonni walitti dhufeenya warra ormaa kana ilaalchisee aadaa baay'ee cimaa ta'e qabu turan. Yeroo ergamoonni ormoota warra duuka buutuu Yesus ta'uu barbaadani wangeelaan bira gahuuf jedhani aadaan kun, hawwaasa amantota haaraaf dafee dhagaa gufannaa ta'aa ture. Akka kakuu moofaa keessatti mul'ate masihiin sababii fayyisaa saba kakuuti jedhamee yaadamuuf ormoonni fayyuu yoo fedhan utuu amantii Kristiyaanummaa hin fudhatin dura lamummaa Yihudii fudhachuun irraa hin turree, abdii Yihuudotaa qooddachuuf?

HoE 15:3–22 dubbisaa. Wantoonni yeroo Yaa'ii Yerusaalem maareef dhi'aatan maalfaa turanii?

Dhimmi asitti hiikkaa barreeffama kakuu moofaa isa dhagna qabaa wajjin walitti dhufeenya qabu sanaa dhimma walitti-dhufeenya ormootaa wajjinii ture. Akka ergamootaa, maanguddootaa fi bakka buutota Anxokiyaadhaa dhufaniitti waliin taa'anii walii-galtee malee yeroo dheeraadhaaf, waan mari'ataa turan fakkaata.

Ergasii garuu Phexiros, Baarnaabasii fi Phaawulos haasaa godhan. Haasaan Pheexros mul'ata Waaqayyo isaaf kennee fi kennaa hafuura qulqulluu sana kan mul'isu isa ormootaaf ergama wangeelaa lallabuuf karaa bane sana kan of keessaa qabu ture. Akka firii dubbii isaa kanaatti jiji namoota baay'ee dhugaa haaraa kanaaf baname. Phexros akkas jedhe: " 'Nuyi garuu ayyaana gooftaa keenyaa Yesus Kiristoosiin fayyuu keenya hin amanna isaan immoo akkuma kanatti in fayyuu jedheen,' " ormoonni immoo akkuma kanatti in fayyuu jechuudha (HoE 15:11). Jaarraa hedduudhaaf kan ture aadaan isaanii ifa wangeelaatiin humna dhabsiifame.

Waan si keessatti hidda gadi fageeffatee amanteef yeroon ati yaada jijjiirratte jiraa? Asirraa tarii akka amantiitti waan hubatte irratti gaaffii yoo sitti ta'e yaada jijjiirrachuuf kan si gargaaru shaakala kanarraa maal baratte?

Kamisa

Sad.15

Furmaata Ulfaataa

Anxokiyaadhaa rakkoo isaaniif furmaata akka barbaadaniif bakka buutota Yerusaalemitti erguun waan sadarkaa amantaa jara irratti qabaachuu in barbaada. Garuu, maree yeroo dheeraa ergamoota, maanguddootaa fi Yaqoob obboleessa gooftaa isa geggeessaa yaa'ii sanaa ture, booda, maal gochuu akka qaban murtiitti dhufan. (HoE 15:13-20). Hubatamaadhumatti yaa'iin sun ormoonni Amantii Kristaanummaa kana fudhachuuf dirqama Yihudummaa fudhatanii, achiimmoo seerota sirnaalee kan akka dhagna qabaafaa keessa darbuu akka hin qabne walii galan. Amo.9:11, 12 fi Erm.12:14-16 dubbisaa. Waa'ee saboota olla'aa

**Israa'el raajonni kakuu moofaa kun dursaanii maal himanitur-
ani?**

Yaqoob Amos keessa yommuu caqasu, fayyina ormootaaf kan dubbatu mil'uu ta'e raajota kakuu moofaa irraa in arganna. Karaa dhuga ba'umsa Israa'el guutummaa biyya lafaa fayyisuun yaada Waaqayyoo akka ta'e hubatamaadha. Dhugaadhumatti, waamichi Waaqayyo Abrahaamiif godhe, karaa isaa saba hundaa fi akkasumas sanyii isaa eebbisuu of keessaa qaba.(Uma.12:1-3). Geggeessaan hafuura qulqulluu, tajaajilli Phexros, Barnaabaasi fi Phaawulos Ormoota keessaa, akkasumas jijjiiramuun ormoota baay'ee ragaa yommuus jiran turan. Dhuga-ba'umsi kun geggeessitoota kana gargaaree, geggeessitoonni hawwaasa Kristaanummaa amma baay'een raajiin kakuu moofaa raawwatamaa akka jiru hubachuu danda'an. Dhugumaan, Waaqayyo bakka ormoonni jiranittuu, maal akka isaaniif eyyamamee fi maal irraa akka dhorkaman kan ittiin geggeessan seera iyyuu erga isaaniif laatee tureera (Lew. 17, 18). Yaqoobis murtii isaa keessatti seerota kana caqaseera (HoE 15:29). Waaqayyo dhufanii saba isaatti dabalamuudhaan kara Yesus fayyina akka fudhataniif ormootas akka waamaa jiru nama hundumaafuu in gala. Geggeessaan Hafuura qulqulluu gadi fageenyaan akka caaffata qulqulluu hubatanif hubannaa kenneefii dhugaa duraan hin beekin hubachuu eegalan.

HoE 15:30-35 deebii amantoonni Anxokiyaa waan Yerusaalemitti murtaa'e kana irratti kennan nutti dubbata: "jarri immoo caaffaticha dubbisani... dubbii gorsa isaatti in gammadan" (HoE 15:31).

Hojii ergamootaa kana keessatti kan arginu cimaa kan ta'e fakkeenya akkamitti waldaan bara jalqabaa dubbii Waaqaatti of ken-

nuun, jaalalaan, tokkummaa fi walitti amantaadhaan geggeessaa hafuura qulqulluu jalaan ta'anii tokkummaa isaaniif waan rak-koo guddaa ta'a ture akka isaan maksaniidha.

Seenaan kun waan namoonni biraan jedhan yoodhumallee waan nu dhaggeeffachuu hin feene ta'ellee, dhaggeeffachuu qofa utuu hin ta'in tarii wanti isaan jedhan kun sirriidha moo miti jennee ilaaluun nuufuu barbaachissaa kan ta'uuf maaliif?

Jimaata

Sad.16

Yaada Dabalataa: Ellen G. White, "A Seeker for Truth," pp. 131–142; "Jew and Gentile," pp. 188–200, in *The Acts of the Apostles*. "Yaa'iin dhimma kana murteesse, ergamoota, barsiisota warra waldaa Yihuudonnii fi Oroonni Keessatti waaqessan dhaabuuti beekaman turanii fi bakka buutota iddoo garaagaraati dhufan of keessatti qaba ture. Maanguddoota Yerusaaalem irraa, bakka buutota Anxokiyaa irraa waldoonni murteessoon hunduu bakka buutota qabaataniiru. Yaa'iin kun waa'ee firdii dhi'aatee fi ulfina waldaa fedhii Waaqaan dhabatte kanaatiin ture. Akka firii arii isaaniitti, Waaqayyo ofuma isaatii waan gaaffii isaanitti ta'u ormoota irratti hafuura qulqulluu dhangalaasuudhaan akka deebise arganii, ga'een isaanii hafuura qulqulluu faana bu'uu akka ta'e hubataniiru.

"Guutummaan miseensa Kristiyaanotaa yaada kana irratti murteessuuf hin dhiyaanne. 'Ergamoonnii fi Bartoonni,' namoonni warri dhiibbaa uumsuu danda'anii fi waa murteessan, seeraa fi labsii warri baasan, walumaa galatti waldaa Kristaanaan waan akkasitti fudhatama qabu. kan murtichatti gammade garuu hundumaas miti, gareen tokko ofiitti kan quufan dubbicha kan morman turaniiru. Warri kun itti gaafatama isaa fudhachuudhaan akkuma ofii yaadanitti gochuu eegalan. Gungummii fi dogoggora barbaaduutti qabamanii karoora biraa baasuudhaan hojii namoota warra Waaqayyo akka ergaa wangeelaa labsaniif

isaan dibee gadi harkisuu eegalan. Waldaa jalqabaa irraa eegalee gufuu akkasii kan argan hamma dhuma barichaattuu kun ittuma fufa.”—*Ellen G. White, The Acts of the 10 Apostles, pp. 196, 197.*

Gaaffilee maree:

1. Yoo wal-dhabdeen ka’ee tarkaanfiwwan gara walii-galteetti nama adeemsisan torban kana barre keessa hawwaasa waldaa keessatti hojiirra oolchuu dandeessaa? Rakkoon asitti ilaalaa turre tokko dhimma hubannaa caaffata qulqulluu ta’us rakkoon aadaa, qomoo fi Siyyaasaa yoo waldaa mudate furuuf maal baratte? Waan argine irraa qajeelfama akkamii argannaa?
2. Waraabbii Ellen G. Whitiin ammas ilaali. Bu’aa gaarii qaabaatuyyuu baayyeen itti hin quufan. Dhugaa gaddisiisaa akkasii irraa barumsa maalii arganna?

Cuunfaa: Wantoota garaa garaa irratti waldaan durii rakkoo garaa garaa isa waldaa diiguu danda’u argaa dhufte. Waldaan geggeessaa hafuura qulqulluutii fi dubbii waaqaaf abboomamuudhaan rakkoolee kana hiikanii diigamuu akka maksan argineerra.

Tokkummaa Amantii Keessatti

Sanbata Waaree Booda

Barumsa Torban Kanaaf dubbifadhaa: HoE 4:8-12; HoE 1:11; 14 Mat. 25:1-13; Ibr.9:11,12; Bau.20:8-11; 1Qor. 15:51-54.

Heertuu Yaadannoo: : “Fayyinni Yesus Kiristoos duwwaadhaan malee, kan biraatiin tokkollee hin jiru; ittiin fayyuun kan nuuf ta’u, waaqa jalaa ilmaan namootaatiif hin kennamne’ jedhe” (HoE 4:12).

Bara 1888 Adveentistiin Guyyaa 7ffaa hiikkaa kutaa macaafa qulqulluu murteessoo ta’an irratti falmiitu mudachaa ture. Yeroo luboon waldaa fi geggeessitoonni maalummaa gaanfota 10n isa Dan. 7 fi seera isa Gal.3:24 irratti yeroo falmaa turan sana yaadni mormii isaan wal irratti qabu turan hammam akka tokkummaa hafuuraa fi michummaa isaanii miidhuufi ergama isaanii gurraachessu namoota muraasa qofatu hubata ture. Ellen G. Waayit gadi fageenyaan yaada kana ifachuudhaan namoota warra kana keessatti hirmaatan caalaatti waliti-dhufeenya Yesusii wajjin qaban cimsuu fi jaalalli Yesus amala keenya keessatti keessumaa yeroo walii galaa hin jirre caalee hojiin argisii-famuu akka qabu jajjabeessiti. Itti dabaltees namni waldaa keessa jiru hunduu hiikkaa caaffata qulqulluu xuqaa hundumaa irratti yeroo tokkicha walii gala jennees hin yaadamu.

Garuu immoo dhimma dhugoota bu’uura amantii Adventistii irratti hundumtuu tokkummaan walii galuutu barbaadama jechuun xiyyeeffannoo addaa kenniteetti. (Ellen G. White, Counsels to Writers and Editors, pp. 28-32). Torban kana barbaachisoo kan ta’an barsiisa macaafa qulqulluu tokko tokko warra tokkummaa

keenya karaa amantii jabeessan hin ilaalla.

*Sanbata isa 24f qophaa'uuf barumsa torban kanaa dubbifadhaa.

Jalqaba Torbanii

Sad. 18

Fayyina Yesuus keessatti

Akka Adveentistii Guyyaa 7ffaatti amantoo kristiyaanaa warra biraa wajjin waan wal-fakkaatu qabaannu iyyuu, kaa'umsi bu'uurra amantii keenyaa amantii biraa kamiinuu keessa kan hin jirre dhugaa macaafaatiin akkaataa adda ta'e tokkoon uuma. Dhugoota kanatu akka amntoota waldaa haftuu bara dhumaatti maqaa nuuf kenna.

HoE 4:8-12, 10:43 dubbisaa. Akka hubannaa karoora fayyinaa isaatti Phexros bakka Yesustti barbaachisummaa akkamii kenna?

Ergamaan Phaawulos warra Qorontositti oduu gaariin jedha, "Waaqayyo karaa Kiristoos biyya lafaa ofitti araarse..." (2Qor. 5:19). Duuti Kiristoos nuu fi abbaa wajjin walitti araaramuudha, bowwaan cubbuu fi du'aan gargar cite walitti fayyisuu dhas. Jaarraa baay'eedhaaf, Kristaanonnuu hiikkaa du'aa fi du'aa ka'uu Yesuus, araarsuu inni raawwachuuf dhufe maal akka ta'e wallaalanii turan. Hojimaati araarsuu kun akka bakka bu'anii adabbii fudhachuun waan jal'ate sirreessuutti hiikamee ture, /atonement, akka ingliffa dur duriitti jecha bu'uuruman "at-one-ment." Kanas jechuun immoo, walii galuu/ wal simachuu/ jechuu ta'a. kanaaf, /atonement/ jechi jedhu kun wal galtee hariiroo argisiisa; yeroo wanti gargar bahe/cabe/ tarsi'a/ jiraate, wal fudhachuun/ walitti deebi'uun/ yoo araari jiraate argama. Tokkummaan waldaa egaa, kenna araara kanaati.

Waa'ee hiikkaa du'aa fi du'aa ka'uu kutaan kun maal jedhu?

Rom.3:24,25 _____

1Yoh.2:2 _____

1Yoh 4:9,10 _____

Waldootaa Kristiyaanaa kan biroo wajjin dhimma du'aa fi du'aa ka'uu irratti amntiidhuma wal fakkaatu qabaannu iyyuu nuyi haala wangeela bara baraa keessaan isa labsina. (Mul.14:6), qaa-ma ergaa ergamamoota sadanii isa Mul. 14:6-12 keessaa ti. Akka Adv. Guyyaa 7ffaatti waldoonni Kristiyaanaa warri kaan waan hin goone xiyyeeffannoo guddaa itti kennina.

Yeroo hundumaa dhugummaa du'aa fi du'aa kaafamuu Yesusi fi abdii inni kennu of fuula dura kaa'achuu akkamitti baruu dan-deessa?

Wiixata

Sad. 19

Dhufaatii Kiristoos Isa Lammaffaa

Ergamoonni fi amantoonni bara durii dhufaatii Kiristoos isa lammaffaa “abdii galateeffamaatti” fudhatan.(Tit. 2:13), raa-jotaa fi abdii macaafa qulqulluu hundumaa yeroo dhufa lam-maffaa kana akka raawwatus in abdatu. Adveentistiin Guyyaa 7ffaan ammayyuu dhugaadhuma kana jabeessitee qabattee jirti. Dhugaadhumatti, maqaan keenya, “Adveentistiin,” hubatamaati in dubbata. Warri Kiristoosiin jaalatan hundinuu, abdii guddaan guyyaa itti isaa wajjin fuulaa fi fuulatti wal argan in eeggatu. Hamma gaafa sanaatti abdiin dhufaatii lammaffaa Kiristoos akka saba Waaqaatti dhiibbaa tokko nu taasisu nurratti geessisa/ hundumtuu dhufa sana eeggata/.

Waa'ee amala dhufaatii Kiristoos, waan baratamaa /waa'ee dhufa isaa akkataa hunduu beeku/irraa maaltu adda taasisa? HoE 1:11; Mat. 24:26, 27; Mul. 1:7; 1Tas. 4:13-18; Mul. 19:11-16.

Macaafni qulqulluun irra deddeebi'ee Yesus warra fayyan fudhachuuf akka dhufu in dubbata. Yeroon kun itti ta'u tilmaama keessatti hin dhiifamne, sababiin isaas Yesus ofumaa iyyuu dubbateera, “guyyaa sanaa fi yeroo sana eenyu iyyuu hin beeku, ergamoonni Waaqa irraallee, tokkicha abbaa koo malee” (Mat. 7 24:36). Yoom akka inni deebi'ee dhufu wallaaluukeenya duwwaa utuu hin taane, akkuma nuyihin beekneyyuu nutty himameera (Not only do we not know when Christ is coming back, we have been told that we do not know).

Dhuma tajaajila isaatti, Yesus shaakalli waldaan yeroo dhufaatii isaa eegdu keessa jirtutti fakkeessee fakkeenya durboota Kudhanii(10) dubbata (Mat. 25:1-13) gareen durbootaa kun lamaan garee amantoota dhufa Yesus in eegganna jedhanii bakka bu'a. Irra keessa yoo ilaalamu, gareen kun lamaan wal fakkaatu; garuu dhufaatiin Yesus yommuu ture garaagarummaan dhugaan isaani gidduu jiru in beekame. Gareen tokko, inni turu iyyuu, abdii jiraataan eeggachuu itti fufee, qophii hafuuraas godhe. Fakkeenya kanaan Yesus dhaggeeffattoota isaa barsiisuu kan fedhe shaakalli amantootaa itti fufiinsaan ayyaana Waaqayyo irratti hirka-chuudhaa fi yoo raawwachuu abdii isaaf mallattoon qabatamaan dhibe iyyuu, itti cichanii eeggachuu malee, gammachuu miiraa irratti kan hundaa'ee ta'uu akka hin qabneedha. Har'ayyuu Yesus qophoofnee, jabaannee dhufaatii isaa lammaffaa akka eeggannu nu jajjabeessa.

Maqumti keenya “Adveentistii Guyyaa 7ffaa” dhufaatiin lammaffaan hammam murteessaa akka nuuf ta'e in ibsa. Sadarkaa dhufaatti garuu hammamiidha kan dhufaatiin lammaffaa kana of durraa qabaannu? Akkuma baroonni darbaa adeemaniin, dogoggora isa Yesus seenaa durboota kudhanii sana keessatti akkeekkachiise akka keessa hin deebineef hammam of eegganna?

Tajaajila Yesus Mana Qulqullummaa Samii Keessaa Bara kakuu moofaa, akka inni godoo qulqulluu/mana qulqullummaa isaaf ijaaruuf Waaqayyo Musee abboomee ture; innis asuma lafa kana irratti iddoo bultii akka isaaf ta'uuf.(Bau. 25:8). Karaa tajaajila isaa,manni qulqullummaa iddootti Israa'el karooraa fayyinaa baratan ture. Booda, bara mooticha Solomoon, manni qulqullummaa iddoodhaa gara iddootti adeemu mana qulqullummaa guddichaan bakka buufame.(1Mot 5-11). Godoo qulqulluunis manni qulqullummaas lamaanuu akka fakkeenya mana qulqullummaa samiiarra jirruuti ijaaraman. "Godoo namni dhaabe utuu hin ta'in godicha isa dhugaa Waaqayyo Gooftaan dhaabe sana..." (Ibr. 8:2; Bau. 25:9, 40).

Guutummaa macaafa qulqulluu keessatti, akka idoo bultii Waaqayyootti manni qulqullummaa samii akka jiru in yaadama. Manni qulqullummaa lafa gubbaa,karooraa fayyinaa fi akka lubaatti bakka Yesus itti tajaajilu isa mana qulqullummaa waaqaaf fakkeenya dursanii kennamaniidha.

Ibr 8:6; 9:11, 12, 23-28; fi 1 Yoh.1:9-2:2.dubbisaa.

Waa'ee akka luba mana qulqullummaa Waaqaatti, tajaajiluu Yesus heertuun kun maal duubatu?

Ergaa ol bahee qabee, manni qulqullummaa samiidhaa iddoo Yesus itti tajaajila lubummaa fayyina keenyaaf itti kennaa jiruu dha.(Ibr. 7:25). kanaafis, nuyi ija jabinaan "Kottaa ija jabinaan gara teessoo Waaqayyo isa ayyaanaan guutuutti in dhi'aannaa" (Ibr. 4:16,12). Akka mana qulqullummaa lafaatti tajaajilli lubaa fuula lama qabaata ture. Inni duraa, guyyaa guyyaatti kan hojjetamu isa iddoo qulqulluu ti, inni lammaffaan iddoo hundumaa caalaa qulqulluu isa waggaatti al tokko seenamu dha. Caaffanni qulqulluunis tajaajilli Yesus fuula lama akka qabu, tokkoffaan,tajaajila isaa iddoo qulqulluu mana qulqullummaa samii keessaa, kan ittiin nuuf kadhatu, nuuf dhiisu, nuuf araarsu fi bakka

keeniyatti nu deebisu/ restoration/ dha. Cubbmoonni cubbuu isaanii gaabbanii qalbii jijjiirratan, karaa Yesus abbaa wajjin kan wal arganiidha (1Yoh. 2:1). Inni lammaffaan, bara 1844, tajaajilli Yesu iddoo isa hundumaa caalaa qulqulluu mana qulqullummaa samii sanatti dhimmoota firdii fi qulqulleessuu, akka lafa irratti waggaatti al tokko hojjetamuutti kan fakkeeffamuu dha (Lew 16). Tajaajilli qulqulleessuu mana qulqullummaa isa dhangala'e dhiiga Yesus irratti kan hundaa'uu dha. Araarsuun guyyaa kana raawwatu, isa kara tola Kiristoos cubbuu balleessee mootummaa Waaqaa jalatti gara tokkummaa walii gaalaatti yeroo dhumaatiif araara dhumaa godhutti kan fakkaatuudha. Barsiisa fuula lamaan tajaajila kanaa guutummaa karoora fayyinaa hubachuuf jecha Adveentistii qofti kan barsiiftuudha.

Roobi

Sad.21

Sanbata

Barbaachisaa kan ta'e barsiisi macafa qulqulluu Adveentistii Guyyaa 7ffaa kan amantu fi barsiiftu Sanbata. Kun barsiisa ijoo tokkummaa keenya hafuuraa walitti hidhuu dha. Waldoota Kristiyaanummaa muraasa irraa kan hafe kunis Adveentistiin guyyaa 7ffaan qofaan kan hordoftuu dha.

Sanbatni kennaa Waaqayyo uumamuma irraa eegalee namaaf kenneedha. (Uma.2:1-3). uumamatti, hubatamoo kan ta'an gochaaleen Waaqaa sadii sanbata kan mirkaneessaniidha: (1) Waaqayyo Sanbata in boqote, (2) lammaffa guyyicha in eebbise, (3) in qulleesse. Gochi kun sadan Sanabata akka kennaa addaa isa Waaqayyo kennuutti dhaabu. Kennaan kun sanyini namaa akka inni dhugummaa uumamaa guyyaa 6 keessatti uumuu isaa akka hubatu kan taasisaniidha. Barsiisaan seeraa beekamaan tokko Abraham Joshua Heschel kan jedhamu, sanbata "iddoo yeroo keessaa" jedhee waame, guyyaa qulqulluu yeroo Waaqayyo karaa addaa saba isaa quunnamuu jaallateedha jedhe.

Dhala namaatiif sanbatni maal jechuu akka ta'e heertuun kun maal jedhu? Bau. 20:8-11; Kes. 5:12-15; 22 His. 20:12, 20.

Fedhii keenya fakeenya Yesus faana bu'uu keenya keessatti (Luq. 4:16), waldaa Adveentistii Guyyaa 7ffaa sanbata guyyaa 7ffaa ayyaanessina. Ballinaan fayyisuu (hafuuraa fi qaamaan) dinqiin inni hojjete tokko tokko ayyaaneffannaa sanbataa irraa kan maddu, sanbata irra raawwatan. (Luq. 13:10-17). Ergaamootii fi kristaanonni jaarraa jalqabaa Yesus sanbata balleessuuf akka hin dhufin beekaniiru; isaan sanabata eeganii sanbata irras waaqef-fataniiru. (HoE 13:42, 44; 16:13; 17:2; 18:4).

Wanti sanbatni ittiin beekamu kan biraan mallattoo cubbuurraa bilisoomuu keenyaa ti. Sanbatni yaadannoo fayyisuu Waaqayyo saba Israa'eliif garabummaa cubbuuttii baasee gara biyya abdiitti isaaniin kana'anitti galcheeti (Kes. 5:12-15). Sababii abboomamu didduu isaanii Guutummaatti biyya boqonnaatti galuuf sabni Israa'el dadhaban iyyuu, Waaqayyo ammayyuu, "egaa boqonnaan saba Waaqayyoo saba isaatiif ammayyuu kaa'amee jira." (Ibr. 4:9). Warri boqonnaatti galuu fedhan hundinuu fayyina Yesus qopheesseen itti galuu ni danda'u. Sanbata eeguun egaa boqonnaa hafuuraa Kiristoositti boqochuu kanatti kan fakkaatu fi cubbuuttiis fayyuu fi jireenya bara baraa argachuun kan danda'amu hojii ofii keenyaa utuu hin ta'in tola Yesus irratti kan hirkannu ta'uu keenya kan argisiisuu dha. (Ibr. 4:10, Mat. 11:28-30.)

Karaa kamiidhaa tokkummaa fi waliin jiraachuu isa Waaqayyo barbaadu sana akka shaakaltuuf sanbatni kan si gargaare?

Du'aa fi Du'aa kaafamuu

Uumamati, “Waaqayyo gooftaan biyyoo lafaattii, nama tolchee hafuura jireenyaa itti godhu funyaan isaatti in baafate; akkasitti namni, uumama lubbuu qabaatee jiraate ta’e.” (Uma.2:7). Seenaan uumamaa kun namummaa kan mul’isu lubbuun Waaqa biraa kennamuu. Kan hin duune ta’uun kan dhaalame amala jireenya kanaatii ree? Macaafni qulqulluun kan hin duune Waaqayyoon qofa ta’uu nutti hima. (1Xim. 6:16); kan duune ta’uu namni yeroo dhalatus hin fudhatu. Faallaa Waaqa hin duunee, namni kan du’uudha. Caaffati qulqulluun jireenya keenya “isin akka hurrii yeroo muraasaaf argamee deebi’ee dhibamuuti” (Yaq. 4:14) du’a keessatti jireenyi keenya homaa kan hin beekne haala akka hirribaa keessa gala. (Lal. 9:5,6,10; Far. 146:4; Far. 115:17; Yoh. 11:11-16 15.)

Namoonni kan du’an ta’anii dhalatan illee, macaafni qulqulluun Yesus madda kan hin duunee ta’uu dubbatee abdiin kan hin dune nu gochuu akkanni nuuf kennes nutti dubbata; fayyisuu isaatti kan amananiifis jireenya bara baraa hin kenna. “kennaan Waaqayyoo jireenya barabaraa ti Kiristoos gooftaa keenyatti” (Rom. 6:23). Yesus “inni humna du’aa cabsee, jireenya badiisa oolus karaa wangeelaa ifatti baase.” (2Xim. 1:10). “Waaqayyo akkasitti tokkicha ilma isaa hamma kennuufitti biyya lafaa jaallatee; kun immoo isatti kan amanan hundinuu jireenya barabaraa haa qabaataniif malee haa badaniif miti!” (Yoh 3:16). Kanaaf, du’a booddee abdiin jireenyaa jira.

1Qor.15:51-54 fi 1Tas. 4:13-18 dubbisaa. Waa’ee jireenya du’a booddee heertuun kun maal jedha? Yoomiidha kan hin duune ta’uun namaaf kan kennamu?

Ergamaan Phaawulos akka ifa godhutti kan hin dune ta’uun kan namaaf kennamu, gaafuma du’an utuu hin ta’in guyyaa du’aa ka’uutti fiingeen dhumaaf yommuu afuufamuu dha. Aman-

toonni abdii jireenya barabaraa sana yommuu Yesuusiin akka fayyisaa isaaniitti fudhatan sana fudhatu; kan hin duune ta'uun, yeroo du'aa ka'uu kennama. Kakuun haaraan waa'ee lubbuun akkuma duuteen samii dhaquu waan beeku hin qabu; barsiisa akkasii hiddi isaa amantii malee jiraachuu,/paganism/, keessa kan ta'e gara falaasama Griikii duriitti kan nama deebisuu dha malee kakuu haaraas ta'e kakuu moofaa keessatti hin barreeffamne.

Waa'ee du'aa hubannaan nuyi qabnu abdii dhufa lammaffaa akka cimsinee eeggannu maaf nu godha? Nuun Adveentistoota guyyaa 7ffaa abdiin kun akkamittiin tokko nu taasisa?

Jimaata

Sad. 23

Yaada Dabalataa: Ellen G. White, “The Foundations, Pillars, and Landmarks,” pp. 28-32, in *Counsels to Writers and Editors*. Read the article “*Doctrines, Importance of*,” pp. 778, 779, in *The Ellen G. White Encyclopedia*.

Akka Adveentistii Guyyaa 7ffaatti amantiota krisiyaanaa warra kaanii wajjin bu'uura amantii qooddannu qabna. Inni giddu galeessi barsiisa isa karaa isa bakka keenya ta'ee nuuf du'e Yesuusiitti amantiin tolaa ta'uu ti. Nuyi, Kristaanota warraa biraa wajjin, tolli keenya kan argamu nu keessatti utuu hin ta'in, amantiidhaan kan nuuf kenname tola Kiristoos keessatti argamuu isaa amanna; innis kan nuuf hin malle ture. Akka Ellen G. White barresitetti: “Kiristoos akka nuuf yaadame ta'ee, kan isaaf ta'u akka nuuf ta'u godhe. Kan qooda ittii hin qabne Cubbuu keenyaaf du'ee, tola isaa kan nu qooda ittii hin qabne nu qabaachiise. Jireenya isa kan saatii akka argannuuf du'a isa kan keenyaa fudhate.” — *The Desire of Ages*, p. 25. Yeroodhuma tokkicha akka guutummaatti yommuu fudhatamu, bu'uurri amantii keenyaa shaakkallii fi akkaataa jireenyaa keenya, amantii sana irraa kan maddan, Kristaanota biraa irraa adda nu taasisu. Akkas jechuun akkas yoo hin taane akka Adveentistii guyyaa 7ffaattuu maaliif jiraatu? Jaalali nuyi Yesusiif qabaannu, barsiisi nu barsiifnu tokko nu taasisuuf meeshaa humna qabeessa ta'uu qaba.

Gaaffilee maree:

1. Kitaaba “Faith and Works” jedhu, fuula. 103, Ellen G. White qajeelummaa dhiifama cubbuu wajjin wal bira qabdi. Dhiifamni cubbuu fi Kiristoosiin qajeelummaa argachuun akkamittiin bu’uura tokkummaa keenyaa fi waliin obbolummaan jiraachuu keenyaa wajjin akkamitti wal bira qabama?

2. Haala tokkummaa keessatti barsiis bu’uuraa keenya hammam barbaachisaa akka ta’e yaadi. Mili’ona hedduu qomoo, siyaasa, amantii tokko ta’uuf maaltu walitti fida? Kun waa’ee barbaachisummaa barsiisa waldaa maal nutty dubbata? Haala eragaa fi ergamaa duwwaa keessatti utuu hin taane, tokkummaa waldaaf jechuudha?

3. Maqaadhumti keenya iyyuu “Adveentistiin Guyyaa 7ffaa” barssisa barbaachisoo lama argisiisa, sanabata guyyaa 7ffaa fi dhufaatii lammaffaa. Gam tokkoon maqaa keenyaa uumamaargisiisa, inni hafe immoo furamuu. Barsiis kun lamaan akkamitti fi karaa kamiin waliin jecha muraasaan akka saba tokkootti maalummaa keenya kaa’uu?

Cuunfaa: Adveentistiin Guyyaa 7ffaa bu’uuraalee amantii hedduu of keessaa qaba. Kaan kaan kan warra biraa wajjin tokko kan ta’e qabna, kaan irratti immoo addaa adda, barsiisa kana akka jirutti fudhachuun waldoota biraa irra addaan kun nu baasu bu’uura tokkummaa keenya Yesus keessattii nuuf ta’a.

Mirkaneeffannoo Amansiisaa

Sanbata Waaree Booda

Barumsa Torban Kanaaf dubbifadhaa: Yoh.11:51, 52; Efe. 2:13-16; 2Qor.5:17-21; Efe. 4:25-5:2; Rom.14:1-6;HoE 1:14.

Heertuu Yaadannoo: : “innii dubbii kana of keessaa fuudhee hin dubbanne, waggaa sanatti angafa lubootaa waan tureef, Yesus saba sanaaf du’uuf waan jiruuf raajii dubbate malee, saba sana duwwaadhaaf utuu hin ta’iin ijoollee Waaqayyoo warra biyya adda addaatti bittimmaan tokkummaatti walitti qabuudhaaf du’uuf malee.” (Yoh.11:51,52).

Torban darbe akkamitti ergaadhuma beekamaadhaan, Yesusiin akka fayyisaatti giddu galeessa godhatee dhugaa macaafaa irra dhaabateen akkamitti tokkummaan ta’uu akka danda’uufi bara dhumaatti xiyyeeffatamuuf akka jirus ilaallee turre. Nuyi numaadha; sababii ergaa Waaqaayyo nuuf kenne biyya lafaaf akka tamsaafnu nuuf late sanaa. Torban kana hubatamaa kan ta’e tokkummaa waldaa irratti xiyyeeffannee akka jirreenya kristiyaanaa guyyaa guyyaattiifi akka ergama waldaatti hin qoranna. Akka Yesus jedhetti, waaldaan Waaqaayyo ergamuma fayyinaa Waaqaayyoo fi araaraa labsuu duwwaa miti; Tokkummaan waldaa mataansaa barbaachisaa kan ta’e ibsa araaraa ti. Biyya lafaa cubbuu fi fincilaan guute keessatti, waldaan akka mul’ataa kan ta’e dhuga ba’umsa humni Waaqaa fayyisuu danda’uu taatee dhabatti. Dhuga ba’umsa gubbaatti tokkummaa waldaa malee, humni fayyisuu fannoo biyya lafaatti mul’achuu hin danda’u ture. “Tokkummaan Kiristoosii wajjin tokkummaa walii keenyaa wajjinii jabeessa. Tokkummaan kun ulfinaa fi gaarummaa Waaqaaf akkasumas humni isaa cubbuu nama irra kaasuuf mirkaneeffannoo amansiisaa ta’e kennisiisa.”—*Ellen G. White 19*

Comments, The SDA Bible Commentary, vol. 5, p. 1148.

Jalqaba Torbanii

Sad. 25

Fannoo Kiristoos Jalatti

Akkuma eebba hafuuraa baay'ee isa Waaqayyo saba isaaf kennuu, tokkummaan waldaas kennaadhuma Waaqayyoo ti. Tokkummaan waan namni dhama'iinsan karaa hojii gaarii fi itti saganteessee uumu miti. Akkuma nuyi amantiidhaan du'uu fi du'aa ka'uu isaa, dhiifama cubbuu keenyaa cuuphaan fudhannuu, tokkummaa isaatti gallee ergaa ergamoota sadanii biyya lafaaf labsinu isaa wajjinii fi walii walii keenyaa wajjin tokkummaa uumna.

Yoh. 11:51, 52 fi Efe. 1:7-10 dubbisaa. Akka Adveentistii Guyyaa 7ffaatti, Jireenya Yesus keessaa ta'iinsa isa kamiidha bu'uura tokkummaa nu gidduuf ta'uu?

“Innii dubbii (Qiyaafaan) kana of keessaa fuudhee hin dubbanne, waggaa sanatti angafa lubootaa waan tureef, Yesus saba sanaaf du'uuf waan jiruuf raajii dubbate malee, saba sana duwwaadhaaf utuu hin ta'in ijoollee Waaqayyoo warra biyya adda addaatti bittimmaa'an tokkummaatti walitti qabuudhaaf du'uuf malee.” (Yoh 11:51, 52). Qiyaafaan du'a Yesusiin barbaaduu keessatti waan hojjechaa jiru kan hin beekne ta'ullee, Waaqayyo Qiyaafaatti fayyadamee hiikkaa du'a Yesus ibsuun waan keessummaa akka miiti! Lubni sunis wanti Yesus jedhe hammam jaba akka ta'e hin beeku ture. Qiyaafaan jecha Siyaasaa qofa waan dubbatu itti fakkaatee ture. Yohaaniis dhugaa bu'uura isa duuti bakka bu'umsaa Yesus saba isaa warra amanamoo, gaaf tokkoo tokkummaadhaan walitti qabaman hundumaaf ta'uu mul'ise.

Akka Adveentistoota guyyaa 7ffaatti wanti nuyi amannu, ergaan nuyi qofti lallabnu kamiyyuu, bu'ura tokkummaa keenyaa Kiristoos bakka keenya nuuf du'uu dhugaa nuyi fudhanne beekamaa sana keessa jira.

Akkasumas, caalaadhumatti, tokkummaa Kiristoos keessaa kana kara cuuphaa hirmaanna. "amantiidhaan isin hundumti keessan karaa Kiristoos Yesus Ilmaan Waaqayyooti. Warri Kiristoositti dabalamuudhaaf cuuphaman Kiristoosiin akka uffataatti uffaataniiru." (Gal.3:26, 27). Cuphaan hidhaa Kan biraa, waan inni mallattoo amantii Kiristoosiin keessaatti fudhatamuuf kan Adveentistiin hirmaatanii dha. Abbaa tokko waliin qabna, kanaafuu nuyi kan Waaqayyoo ijoollee dhiiraa fi dubara dha. du'uu fi Du'aa ka'uu isaatti kan cuuphamne Fayyisaa tokkicha qabna. (Rom. 6:3, 4).

Garaa garummaa aadaa, hawwaasummaa, qomoo siyaasaa nu gidduu jiraatu iyyuu,amntiin waliinii nuyi Yesus Kiristoos keessatti qabnu maaliif hundumaa ol ta'e?

Wiixata

Sad.26

Tajaajila Araarsuu

Biyyi lafaa caalaatti naamusa dhabuudhaan, dhiphinaan, lolaa fi wal-dhabdeedhaan beekama. Wantoonni kun hunduu dhugumaan jireenya keenya, akka dhuunfaatti, akka hawwaasummaatti, akkuma biyyaattuu Yeroo tokko tokkommoo waan guutummaan jireenya keenyaa iyyuu wal'aansoo keessa jiru fakkaata. Waaqayyoo guutummaa addunyaa kana gara tokkummaatti fiduuf hojiirra jira. Cubbuun gargar ba'umsa yommuu uume, karoorri Waaqayyoo inni bara baraa kan inni araaraaf qabu nagaa fi guutummaa fida.

Efe 2:13-16 keessatti, Phaawulos qajeelfama isa akkamitti Kiristoos nagaa amantoota gidduutti fiduuf hojjete argisiisa: Yesus

du'a fannoo isaatiin Yihuudotaa fi ormoota saba tokko godhee gufuu qomoo fi amantii isa gargar isaan baasu balleesseera. Kiristoos jaarraa duraa keessatti kana Yihudotaa fi ormoota gid-duutti gochuu danda'eera erga ta'ee, ammas gufuu sanyii, qomoo, aadaa ofi keenyan waldumma keessattu saba gargar baasu maaf dhabamsiisuu, hin danda'u?

Ka'umsa kana irraa, guutummaa addunyaa waliin ga'uu dandeenya.

Qor.5:17-21 keessatti, nuyi uumama haaraa kan Waaqatti araaramne akka taane Phaa'ulos in dubbata. Maaliidharee lafa kana irratti tajaajilli keenya? Hawwaasa keessa jirru keessatti akka waldaa tokkummoofteetti garaa garummaa maalii uumuu dandeenya?

Akka uumama haaraa warra kan Waaqayyooti, amantoonni tajaajila murteessaa fudhataniiru- inni tajaajila araarsuu dacha sadii ti.(1) waldaan keenya namoota warra takka Waaqayyo irraa kaatanii, garuu karaa aarsaa ayyaana Waaqaa isa fayyisuu deebi'anii gargaarsa hafuura qulqulluun Waaqaa wajjin tokkummaa qabaataniin kan guuttedha. Ergaa bara dhumaa biyya lafaaf labsuuf kan waamamne Nuyi waldaa haftuudha. Kanaafuu tajaajilli keenya amma iyyuu Waaqayyo irraa kaatanii warra jiran, deebi'anii Waaqatti araaramuudhaan ergama keenyatti akka dabalamanii tajaajilaniif afeeruu dha.(2) waldaan Waaqaa ammas saba waaqaa warra walii isaaniitti araaramaniin kan guuttedha. Tokko ta'uu jechuun walii keenyaa wajjinis tokkummaa qabaachuu jechuudha. Kun calluma jedhee yaaduma dhi'aatu utuu hin taane dhugaa qabatamaa ta'uu barbaachisa.walitti araaramuun nagaa fi walii galteen obbolootaa fi oboleettota gidduu jiraacuu jechuu yommuu ta'u kun taanaan biyya lafaatiif Yesus Kiristoos fayyisaa fi furii keenya ta'uu dogoggora tokko kan hin qabne

dhuga-ba'umsa ta'a. " Jaalala yoo waliif qabaattan, kanaan namoonni hundinuu akka isin bartoota koo taatan in beeku' jedhe. " (Yoh13:35). (3) tajaajila araarsuu kanaan, karoorri fayyinaa Waaqayyoo dhugaadhaa fi humna qabeessa ta'uu waldaan addunyaa kanatti hin dubbatti. Wal'aansoo guddichi waa'ee Waaqaa fi amala isaa ti. Hamma waldaan tokkummaa fi araara qabaatteetti,biyyi lafaa ogummaan waaqayyo inni barabaraa akka hojjetu in arga.(Efe. 3:8-11).

Kibxata

Sad.27

Tokkummaa Qabatamaa

1902 keessa, Ellen G. White akkasitti Barreessite: " wanti jireenya Kiristoos lafa kana irratti keessa ture, waan Kristiyaanni hundinuu jiraachuu qabuu dha. Inni fakkenya keenya, mudaa kan hin qabne qulqullummaa isaa qofaan utuu hin ta'in garraamummaa fi amala gaarii argisiisenis malee."—Ellen 8 G. White. Signs of the Times, July 16, 1902. Jechoonni kun jechoota waamicha Phaa'ulos isa Filphiisi'us keessaa fudhatamee dha: "Garaa Kiristoos Yesus qaba ture qabaadhaa" (Fil. 11 2:5).

Efe.4:25-5:2 fi Qol 3:1-17 dubbisaatii achii boodas gaafiilee kana lamaan deebisaa:gama jireenya kee isa kamiidha addumaan Yesusiif amanamummaa keenya argisiisuuf kan afeeramne? Jireenya keenya bakkeetiin wangeela Yesusiif dhuga-baatota akkamitti taana?

Fakkenya yesus faana akka buunuu fi warra kaaniif dhuga-baatoota jiraatoo akka taanu kan nu afeeran heertuu kitaabaa hedduutu jira. Nagaa warra biraa akka barbaadnuufis afeeramneerra.(Mat. 7:12); ba'aa walii keenyaa akka baannuufis (Gal. 6:2); jireenya salphisee ilaaluun jireenya bakkeen mul'atu utuu hin ta'in gara caallaatti jireenya hafuura isa keessaa irratti akka xiyyeeffatamuuf (Mat. 16:24-26; 1Phe. 3:3,4); akkaataa jireenyaa fayyaa nama ta-

asisu faana bu'uu(1Qor.10:31).

“michoota ko! Isin warra ormummaatti jiraattan warra biyyaa baafamtanis nan gorsa, fedha foonii isa lubbuu keessan lolu irraa fagaadhaa! Akka isin warra saba Waaqayyoo hin ta'in keessa itti jiraattan gaarii ha ta'u! akka waan isin hamaa hojjettaniitti warri Maqaa keessan balleessan kun hojii keessan isa gaarii arganii, guyyaa itti Waaqayyo namoota isaa ilaaluu dhufutti, isaaf ulfina haa kennan!”(1Phe.2:11, 12). Dhiibbaa aamalli Kristiyaanaa warra nu hordofan irratti uumu yeroo baay'ee akkam tuffannee bira darbina!obsi nuyi yeroo aarii qabaannu, muddamaa fi rakoo keessatti tas-gabbiin nuyi argisiifnu, hafuurri garraamummaa nuyi jecha gadhee keessatti qabaannu kun hundumtuu mallattoo hafuura Yesus isa nuyi fakkaanuuti. Akka Adventistoonni Guyyaa 7ffaa waliin biyya lafaa amala Waaqaa gar malee hubate keessatti dhugaa baanu, gaarummaa fi ulfina Waaqaaf humna taana. Akka bakka buutota Kiristoositti, amantoonni gaarummaa amalaa qofaan utuu hin ta'in nageenya warra kaaniifuu fedhii qabatamaa argisiisuu qabu. Shaakalli amantii kee dhugaa yoo ta'e, ofii isaa mul'iseetu warra kaan irratti dhiibbaa uuma. Tokkummaa kan qabu qaamni amantootaa amala Kiristoosiin kan argisiisu, dhugaadhumatti dhuga ba'umsa jaba kenna. Warra biraatti dhuga-ba'umsa akkamii dhi'eessita? Jireenya kee keessaa warra kaan akka isaan Yesus fana bu'uu barbaadan kan godhu maaltu jira?

Roobi

Sad. 28

Garaa Garummaa Keessatti Tokkummaa

Rom.14 fi 15 keessatti, Phaawulos waan waldaa Roomaa gargar qoodaa ture balli'see ibsa. Dhimma kana akki inni itti ilaalaa jiru, waldaan Roomaa obsaa fi wal danda'uu warra kaaniif qabaachuu malee dhimma kana irratti waldaan gargar hiramuu akka hin qabne dubbachuudhaan.Gorsa isaa irraa maal barachuu dan-deenya?

Rom.14:1-6 dubbisaa. Dhimmaa yaadaa akkamiiti waldaan Roomaa akka isaan waliin hin jraanne taasise?

Akka carraa gaarii ta'ee dhimmi kun kan ilaallatu qulqullina dhabuu sirna Yihuudotaa ture. Akka Phaawulos jedhutti kun “yaada inni fudhateen morkachuudhaaf”(Rom. 14:1),kunis kan argisiisu dhimma fayyinaa kan hin ta'in dhiifamuun kana danda'amu dhimma murtii yaada dhuunfaaf dhiifamuu danda'uu ture (Rom. 14:5). Falmiin kun jalqaba gosa soorata nyaatamuu irratti ture. Waa'een horii Lewwota 11 keessatti dhorkaman nyaachuun asitti waan Phaawulos dubbachuutti jiru hin turre. Bara Phaawulos keessa kan turan Kristaanonni foon Booy'ee yookiin horii xuraa'oo nyaatan kan jedhu ragaan hin jiru. Phexrosis waan xuraa'aa akkasii akka hin nyaatin immoo beekna (HoE 10:14). Akkasuma immoo,inni dadhabaan nyaata Biqiltuu kan nyaatu ta'uus ni beekna,(Namni waa gargar baase hubate, waan hundumaa nyaachuu akka danda'u in amana; inni gargar baasee hunchuu dadhabe garuu, nyaata biqiltuu garaa garaa in nyaata.) / that the weak ate only vegetables/ (Rom. 14:2) akkasuma immoo rakkoon dhugaatii tures (Rom. 14: 17, 21) xuraa'ummaa sirna ayyaanaa irratti hundaa'e ta'uu kan argisiisu ture. Kanaaf caalaatti wanti ragaa tahu jecha Griikii (koinos)isa xuraa'ummaa argisiisu Rom 14:14 keessatti fayyadamuu isaa ti. Jechi sun immoo kakuu moofaa hiikkaa Griikki durii keessatti horii qulqullina hin qabne/impure/ ibsuuf dhimma ba'ame malee isa Lew.11 keessatti xuraa'aa/unclean/f waan dhimma hin ba'aminiifiidha.. Namoonni tokko tokko hawwaasa warra Roomaa keessaa, warruma Lewwoota keessatti qulluudha jedhaman horii akka ta'utti qulqullinaan hin qophaa'uu yookiin immoo waaqa dharaaf kan qalameedha jedhanii waan yaadaniif, nyaata isa amantoonni tokkummaan nyaatan kan hin nyaanne waan jiraniif kan dub-

bate fakkaata. Akkuma kana guyyoonni kabajaman yookiin qullinatti eegamanis akkuma kana ta'uu danda'u.

Phaawulos gaafa hundumaa sanbata in eega waan tureef, Kun isa Torban torbaniin eegamu guyyaa sanbataa kan ilaallatu hin turre(HoE 13:14, 16:13, 17:2). Tarii kun guyyoota ayyaanaa warra Yihuudota yookiin guyyaa laguu/soomaa/ ta'uu ni mala.yaadni Phaawulos heertuu kana keessaa namoota warra yaada gaarii qabaniif of eeggatoo ta'aniin warra sanaaf hamma isaan kanatu nu fayyisa jedhanii hin fudhatinitti obsa qabaadhaa jedhee jajja-beessuuf. Tokkummaan Kristaana gidduutti, yoodhumalle yeroo hundumaa waan hundumaa irratti waliif hin gallu ta'e iyyuu, keessumaammoo yeroo dhimmi isaa amantii keessatti baay'ee murteessaa hin taane, obsaan wal danda'uudhaan hubatama.

Kutaa barumsa sanbataa keessatti, gaaffii kana gaafadhu: akka Adveentistii Guyyaa torbaffaatti, wanta nuyi amannuu fi shaakallu keessaa namni ani Adveentistiidha jedhu hunduu amanee itti jiraachuu kan qabu jiraa?

Kamisa

Sad.29

Tokkummaa Ergama Keessaa

Miira bartoota isaan shaakala yeroo Irbaata Gooftaa Luq 22:24 keessatti qabaatanii fi Phenxeqoste guyyaa muraasa dura qabaatan HoE 1:14 and 2:1,46 walbira qabaa. Jireenya isaanii keessatti wanti geddarama akkasii fide maaliidha?

HoE 1:14 fi 2:46, gaaleen/jechoon “yaada tokkoon” jedhan kan ibsu, “sammuu tokkoon itti fufuu isaanii” argisiisa.kun argamuun bu'aa bakka tokko raawwatamuu abdii Kiristoos isaaniif kennee, dhufa hafuura isa jabeessuu eeggachaa, wallin turuu isaanii ti.Eeggachaa yommuu jiran,wal ceepha'uu danda'u turan. Kaan kaan isanii gooftaa isa ganee ture Pheexrositti quba qabuu dan-

da'u turan. (Yoh.18:15-18,25-27) akkasumas isa Toomas du'aa kaafamuu gooftaasaa shakkeef quba itti qabuu danda'u turan (Yoh 20:25). Isa Yohaannis fi Yaaqoob Mootummaa Yesus keessatti taayita isa hunduma caalaatti humna qabeessa fudhachuuf gaafachiisan kaasanii ittiin ceepha'uu danda'u turan. (Mar 10:35-41). Yookiin immoo Maatiwos duraan hojii gad deebi'a qaraxa funaantuu ta'uu isaa kaasanii(Matt. 1 9:9).

Garuu, “yeroon qophaa'ummaa sun yeroo isaan baay'isanii garaa isaanii qoraa turaniidha. Bartoonni fedhii isaanii hafuuratu itti dhaga'ame; hojii lubbuu fayyisuuf waan gaheessa isaaniin taasisu dibata hafuuraaf boo'an. Wangeelli gara biyya lafaa hundumaa gahuu akka qabu itti dhag'ameetu humna isa Kiristoos abdachiisee ture sana gaafatan.”—Ellen G. White, The Acts of the Apostles, p. 37.

Tokkummaan ergamoonni qabaatanii fi jabinni kadhata isaanii, shaakala murteessaa phenxeqostee sanaaf isaaniin qopheesse. Akkuuma gara waaqayyootti dhi'aachaa adeemaniin, akkuma garaagarummaa dhuunfaa isaanii lafa kaa'aa adeemaniin, bartoonni hafuura qulluudhaa soda kan hin qabne, ija jabeeyyii kan ta'an dhuga- baatotaa du'aa ka'uu Yesus ta'uu danda'an. Yesus hanqina isaanii hundumaa akka isaaniif dhiise beekaniiru; Kun immoo akka isaan fuula duratti deemaniif isaaniin jabeesse. jireenya isaanii keessatti waan Yesus isaaniif godhe beeku.abdii fayyinaa isa keessatti argamus beeku kanafuu, “kaayyoon amantootaa amala Kiristoosiin kan fakkaatu jireenya mullisuudhaa fi mootummaa isaa kana baballisuu ture.”—Page 48. Shakkii kan hin qabne Waaqayyo isaanuma keessan hojii guddaa hojjeteera. Kun waldaa bara ammaatiif barumsa akkamii nuuf qabaata!

Yeroo baay'ee jireenya nama biraa keessatti wantoota dogoggoraa arguun salphaadha. dogoggora namootaa dhiifnee waldaa walii gale keessatti isa guddaa hojii Waaqayyoo hojjechuu barachuu dandanya?

Yaada Dabalataa: Ellen G. White, “Unity in Diversity,” pp. 98-103, Hojii wangeelaa keessatti, warraabbiin itti aanu kun Kiristoosiin keessatti kan tokko taate waldaa bara jalqabaa akkamitti tokkummaa akka qabaatan fi jabaatanii biyya lafaaf dhuga baatota akka taatan gochuuf gargaareera.

“Waldaa keessatti, waldaa duraa keessatti adeemsa tarkaanfii fudhachuu keessatti akkamitti hafuurri qulqulluun akka gargaaru heertuun macaafaa in dubbata. Kunis sadii kan ta’an karaa baay’ee walitti siqu keessaan ta’e: Mul’ata (Fakeenyaaf, hafuurri waan namoonni hojjetan itti dubbata; Qornelewos, Anaaniyas, Filiiphos; hixaa buusuu keessattis gargaareera), caaffati qulqulluun (waldaan goolabbii ittiin caaffata qulqulluu fayyadamuun malirra gahe.), waliif galtee (hafuurri hawwaasa gidduutti hojjetee, haala hin beekamiiniin, isa isaan booda macaafni isanuma gidduuttuu hojiirra akka jiru hubatan sana, haasaadhuma walii isaanii irraa akka walii galteetti dhufan taasise. Haawwasa amantootaa sana gidduutti, wal dhabdeen ilaalchaa, aadaa, hiikko macaafaa yommuu dhalate, haafuurri qulqulluun wal hubatanii akka tokkummaatti dhufan gochaa ture. Adeemsa qorachuu rakkoo kana keessatti, cimaa kan ta’e sochii hawwaasa fi barbaachisummaa kadhata amantootaa sana argina malee kanuma geggeessitootaa miti. Geggeessaan hafuura qulqulluu karaa hubannaa dubbii waaqayyoo hawwaasi amantootaa sun qabuun, shaakala haawwasa sanaa fi barbaachisummaa isaa akkasumas karaa shaakala geggeesitoota tajaajilaniiti. Murtoo waldaa hedduu karaa kan dubbii macaafaa, kadhaataa fi shaakala macaafa qulqulluu, taa-sifamaniiru.” — Denis Fortin, “The Holy Spirit and the Church,” in Ángel Manuel Rodríguez, ed., *Message, Mission, and Unity of the Church*, pp. 321, 322.

Gaaffilee maree:

1. Kutaa barumsa Sanbataa keessatti, gaaffii gaafa goolabbii isa waa'ee, akka Adveentistiiti barsiisaa fi shaakala kamtu barbaachisaa dha yookiin miti jennee murteessuu gaafatu sana irra deebi.

2. Waldoota Kristiyaanaa du'aa fi du'aa kaafamuu Kiristoositti amanan wajjin waldaa Adveentistii akkaimtti wal bira qabda?

Cuunfaa: Baay'ee amnsiisaa kan ta'e mirkaneeffannoon tokkummaa, akka Kiristoos nu jaallatetti obbolloonni wal jaallachuu dha. Dhiifamni cubbuu fi fayyinni nu waliin hirmaannu akka Adveentistiitti hidhaa tokkummaa keenyaati. Kiristoosiin keessatti biyya lafaatti tokkummaa kana argisiisuudhaan amantii keenya dhugaa ba'uu ni dandeenya. Kanaa gaditti gochuufis hin waamamne.

Tokkummaa fi Hariiroo Addaan Cite

Sanbata Waaree Booda

Barumsa Torban Kanaaf dubbifadhaa: 2 Xim. 4:11, Fil. 1–25, 2Qor. 10:12–15, Rom. 5:8–11, Efe.4:26, Mat.18:15–14 17.

Heertuu Yaadannoo: “Nuyi ammallee diinota utuma jirruu, du’a ilma isaatiin Waaqayyotti erga araaramnee, ammammoo nuyi warri isatti araaramne, jireenya isaatiin hammam caalaatti ooluuf jirra?” (Rom. 5:10)

Akkuma ilaalle, Phenxeqoste booda iyyuu hariiroon amantoota gidduu ture al tokko yaadessa ta’ee argameera. Galmeen kakuu haaraa akkamittiingeggeessitoonni waldaa fi amantoonni dhimma ulfaataa kana akka itti furan akka fakkeenya gaariitti irra deddeebi’ee galmeesseera. Qajeelfamoonni akkasii waldaa har’aatiifuu baay’ee barbaachisoo dha. qajeelfama kitaaba qulqulluu qabannee yoo itti adeemne wal dhabdee hiiknee tokkummaa keenya Kiristoos keessatti yoo jabeessine bu’aa gaarii argamuu danda’an argisiisu.

Barumsa torban kanaa keessatti immoo hariiroo fayyifame irratti xiyyeeffachuudhaan, hariiroon namummaa keenyaa hammam tokkummaa keenya irratti dhiibbaa akka qabu qo’anna. Tajaajilli hafuura qulqulluu namoota gara Waaqayyootifi walii walii isaaniitti butuu of keessaa qaba. Danqaa Waaqaa fi nama gidduu jiru fi namootaa fi namoota gidduu jiru cabsuu of keessaa qaba. Gabaabaadhumatti, inni guddaan agarsiisi humna wangeelaa waan waldaan jettu qofa utuu hin taane waan waldaan jiraattu irraatii dha.

“ Jaalala yoo waliif qabaattan kanaan namoonni hundinuu akka isin bartoota koo taatan in beeku'jedhe ” (Yoh. 13:35). Jaalala kana malee waa'ee tokkummaa waldaaf haasaan keenya hunduu homaatti kan hin galle ta'a.

*Sanbata isa Mud. 8f qophaa'uuf barumsa torban kanaa dubbifadhaa.

Jalqaba Torbanii

Mud 2

Hariiroo Bakkatti Deebi'e

Phaawulosii fi Baarnaabaas Yesusiif dhugaa- ba'uu keessatti waliin hojjetan. Nama sodaatamaa kan akka Yohannis Maarqosii amanuu fi dhiisuu irratti waliif hin galan turan. (HoE 15:36-39). Ta'uu kan danda'u balaan lallaba wangeelaa Yohannis Marqosiin yeroo tokko Phaawulosii fi Baarnaabasiin dhiisee akkanni gara biyyaatti deebi'u godhe (HoE 13:13).

“Dhiisuun isaa kun Phaawulos Maarqosiin hin jaallanne/ amantaa irraa dhabu/ taasise. Baarnaabaas garuu, gama biraatiin, bilchina dhabuu isaa dhiisuuf yaade. Isa keessatti dandeettii kan dhimma baasu hojjetaa Waaqaa waan argeef Maarqos kun tajaa-jila isaa addaan kutuu hin qabu jedhee yaade” *Ellen G. White, The Acts of the Apostles, p. 170.*

Waaqayyo namoota kana hundumaatti fayyadamu iyyuu rakoon isaaniin gidduu ture furamuun in ta'aafture. Lallabaan ayyaana irratti lallabu, lallabaa mucaa isa gaddisiiseef ayyaana kennuu qaba. Ergamaan dhiifama lallabus dhiifa kennuutu irra ture. Yohannis Maarqos kun gorsa Baarnaabas jalatti guddle (HoE 15:39), suuta suuta garaan Phaawulos geddarama ta'een xuqame.

Ergaan Phaawulos Ximotewosi fi Qolosaayisitti barreesse hariiroo Yohannis Maarqosii wajjinii jijjiiramee fi lallabaa mucaa ta'e kana irratti amantaa akka qabaate akamittiin mul'ise?

Qol.4:10, 11; 2Xim. 5 4:11. _____

Gadi fageenyi araara Phaawulosii fi Yohannis Maarqos kun kan hin beekamne ta'ullee, barreeffamni macaafaa hubatamaadha. Yohaannis Maarqos kun ergamoota Phaawulosiif amanamoo keessaa tokko ture. Phaawulos Maarqosiin akka "inni anaaf ergamuudhaan waa'ee in baasa"gara xumura jireenya Phaawulos keessa, Phawulos akka Ximotewos gara biyya Roomaa Maarqosiin of faana fuudhee dhaquuf jabeessee abboome, sababiin isaas "hojjetaa waa'ee baasu"(2Tim.4:11)waan ta'eef. Tajaajilli Phaawulos lallabaa dargaggeessa inni ofii isaatii mul'natti dhiifama godheefiin kan tumsame ture. Danqaan isan gidduu ture in cabe, hojii wangeelaa walii wajjin hojjechuu itti fufan. Rakkoon isaan gidduu kamiin ta'u illee, ilaalchi/shakkiin jireenya isaa duraa irraa ka'ee shakkes sirrii fakkaatullee, hundi isaayyuu duubatti hanbifameera.

Warra nu miidhan yookiin abdiin nu kutachiisaniif dhiisuu akkamittiin baruu dandeenya? Achumaanis,araarri maaliiftu guutummaatti walitti dhufeenya duraatti deebisuu hin danda'u? maaliif immoo yeroo hundumaayyuu bakka dura turetti deebifamuun barbaachise?

Wiixata

Mud. 3

Garbummaa Irraa Gara Ilmummaatti

Roomitti hidhamee yommuu ture, garbicha baqataa gooftaa isaa duraa bade, biyya Qolosi gara Roomaa kan dhufee ture Onesimos jedhamu tokko arge. Phaawulos gooftaa Onesimos beeka ture. Ergaan gara Filimonitti barreeffame garbicha badee argame kanaa wajjin hariiroo isaanii duraatti deebisuuf ergaa Phaawulos Filimooniif barreessee dha. Hariiroon Phaawulosiin isa dhiba. Hariiroo cabaan guddinaa fi tokkummaa waldaaf baay'ee balaa hamaa ta'uu Phaawulos ni beeka ture. Filimon immo waldaa Qolasaayisitti maanguddoo waldaa ti.

Kun dhuga-ba'umsa Kristiyaanummaa isaa fi kan hawwaasa amantii sanaa gurraachessuu danda'a.

Filimon 1–25 dubbisaa. Asitti qajeelfama hariiroo haareffame akkamii argina? Qajjelfami asitti jecha ijoo ta'uu yaadadhu.

Akkuma argeen badiisa hojjetaa bade sanaa jabeessee dubbachuu dhiisuun Phaawulos waan nama dinqisiisuudha. Tooftaan dhi'aannaa Phaawulos caallatti kan dhimma baasee dha. Wangeelli hubatamaadhumatti garaa garummaa hundumaa in cabsa. (Gal. 3:28; Qol. 3:10,11). Ergamichi Onesimosiin akka garbi chaatti utuu hin taane akka Yesus keessatti akka Ilmaatiifi Jaallatamaa Michuu Filimonitti deebisee Filimonitti erge. (Fil lakk. 16). Garbichi bade fuula duratti jireenya addaan cite akka qabu Phaawulos beekeera. Yoomiyyuu qabamuu danda'u. jireenya ulfaataa fi hiyyummaatu isa eeggata. Amma garuu, akka obboleessa Kiristoos keessaatti, hojjetaa jaalala isaan hojjetuutti, Onesimos fuulduree gaarii qabaachuu danda'eera. Nyaati isaa, iddoon bultii isaa, hojin isaa Filimon biraa kan eeggatamu ta'eef. Waliti-dhufeenyi cabe fayyuun jireenya isaa keessatti geddarama dinqisiisaa fiduu ni danda'a. "Onesimos obboleessa amanamaa fi jaallatamaa" ta'e wangeela lallabuu keessatti Phaawulosii wajjin bahe (Qol. 4:9). Phaawulos kan waan jedhe irraa hin deebine, hinaaffaa amantoota Yesus wal dhaban kana lamaan gidduutti araara buusuudhaaf jecha, adeemsa araaraa keessatti gatii/adabbii/ inni kaffalchiisulle boorsaa ofii isaa keessaa baasee kennuuf qophii ture.

Qajeelfama wangeela irraa yommuu fudhannu, akka asitti ilaalletti, si gargaaruu kan danda'u, dhiphina akkamii qabaattu illee, caballee yoo ta'e warra kaanii wajjin akkamitti hariiroo qabaachuu dandeessa? Qajeelfamni akkasii waldaan akka gargar hin cabneef akkamittiin gargaara?

Kennaalee Hafuuraa Tokkummaaf

Barumsa darbe keessatti akkuma ilaalle, waldaan Qorontos rakoo guddaa qabdi turte. 1Qor. 3:5 –11,12:1–11, fi 2Qor 10:12–15 qajeelfama akkamii kaa'e?

Kutaa kana keessatti, ergamichi qajeelfama barbaachisoo naqera. Hundumti isaanii mootummaa Waaqaaf kan walii wajjin hojjetan, Yesus hojjetoota garaa garaa dhimma ba'ee tajaajila garaagaraa waldaa isaa keessatti akka raawwatu in dubbata (1Qor.3:9).

Waaqayyo akka gamtaan hojjennu barbaada malee akka dhuunfaan dorgomnu miti. Amanaan hundinuu dhagna Kiristoosi keessatti hojicha keessatti hirmaachuu fi hawwasicha tajaajiluuf kan isa fayyadu Waaqayyo biraa kenna fudhateera. (1Qor. 12:11). Kenna guddaadha yookiin kan biraarra xinnaadha jedhamu hin jiru. Hundi isaanii iyyuu waldaa Waaqayyoo keessatti in barbaadamu (1Qor. 12:18–23). Kennaan Waaqayyo nuuf laatu ofittummaa keenya kan ittiin beeksifnu miti, hafuura qulqul-luudhaan wangeela baballisuuf, tajaajilaaf laatamu.

Warra kaaniin of madaaluun hundi waan ogummaa miti, sababiin isaas yookiin abdiin nu kutachiisu yookiin immoo ol-aantummaa nutti dhageessisu waan ta'eef. Warri kaan baay'ee fagaatanii nu caalu jennee yoo yaadne, isaanitti of ilaalleetu ani abdiin hin qabu jennee salphaatti fudhachuun tajaajila keessa jiru hundumaattu abdiin kutanna. Gama kaaniin immoo, dhama'iinsi keenya kan warri kan Kiristoosiif hojjetan irra hin caala yoo jennes koormaan nutti dhaga'ameetu, miira isa dhuma Kristiyaanni hunduu hin jaallanne nurratti fida. Ilaalchi lamaanuu Kiristoo-sii fi tokkummaa nuyi amanatootaaf qabnuuf waa'ee baasummaa keenya okkolchiisa. Akka hojii naannoo nuyi irraati hojjechuuf

Kiristoos nuuf kenne hojjennutti, gammachuu fi hojii keenyatti quufuu Kiristoosiif dhuga-ba'umsa keenya keessatti nuuf laata. Hojiin kan keenya kan warra kaanii guutuu akka ta'uuf waan itti guutu qaba. Akkasittiin Waldaan Waaqaa mootummaa sanaaf tarkaanfii guguddaa fuula duratti fuuti.

Kennaan isaa tajaajila isaa keessatti kan si hinaafsise yaaduu dandeessaa? (waan ulfaataa miti, ulfaataadhaaree?) achumaan immoo, kan warra biraa biratti ilaaltee kennaan kee kan koormaa sitti dhageessise yeroon jiraa? Qabxiin as jiru wanti Phaawulosiin yaaddeesse waanuma ammayyuu kan kufan ilmaan namootarra jiruu dha. Garamitti kufnuyyuu kana lamaan keessaa, tokkummaa keenya Kiristoos keessaa eeggachuuf jecha, ilaalcha ofittummaa hin qabne qabaachuu akkamittiin dandeenya?

Roobi

Mud. 5

Dhiifama

Dhiifamni maal inni? Dhiifama gochuun amalli nama nu miidhee sirriidha jechuu fidaa? Dhiifama gochuun koo immoo yaada garaa jijjiirrachuu namicha namiidhee irratti kan hundaa'udhaa? Namni ana miidhe dhiifamni kan isaaf hin malle yoo ta'e hoo?

Heertuun kun akkamittii uumama dhiifama macaafa qulqulluun nutti himuu? Rom. 5:8–11; Luq 23:31–34; 2Qor. 5:20, 21; Efe. 4:26.

Kiristoos ofii isaatti nu araarsuuf tarkaanfii duraa fudhate. “gaarummaan waaqayyoo gara geddarannaa yaada garaatti akka si geessu hin hubattuuree?” (Rom. 2:4). Cubbamoota taanee utuu jirruu Kiristoosiin keessan Waaqatti araaramne. Yaada garaa jijjiirrachuu cubbuu himachuu miti kan araara fidu. Duuti Kiristoos fannoo irra, fannootu godhe; gaheen keenya waan nuuf ta'e fudhachuu dha.

Dhugaadhumaatti eebba dhiifama irraa argamu hamma cubbuu keenya himannutti hin argannu. Akkas jechuun cubbuu keenya himachuutu garaa Waaqaa keessatti dhiifama uuma jechuu miti. Dhiifamni yeroo hundumaa iyyuu garaa isaa keessa jira. Cubbuu himachuun, akka fudhannu numaan taasisa malee(1 Yoh 1:9). Cubbuu himachuun caalaatti barbaachisaadha, ilaalcha Waaqayyo nuuf qabu jijjiirsisa utuu hin taane, ilaalcha nuyi isaaf qabnu nu jijjiirsisa malee. Yommuu nuyi cubbuu keenya himaachuu fi gaabbuuf humna isa nama amnsiisu hafuura qulqulluutti of kenninu jijjiiramneera jechuudha.

Dhiifamnis fayyummaa hafuura keenyaaf baay'ee barbaachisaadha. Nama nu miidheef, yoo isaan hin gaafatan ta'e iyyuu, dhiifama gochuu dadhabuun, kan isaan miidhu irra nu miidhuu danda'a. namni dhuunfaan yoo isin miidhe dhukkubbiin isaa sababii ati dhiisuu dadhabdeef yoo si keessa ture hadhaa'ummaatti deebi'ee, caalaatti akka si miidhan gochaa jirta. Hammam kan miirri akkasii fi miidhaan isaa waldaa keessa taa'ee sababii wal dhabdee fi gargar ba'umsaa ta'a? miidhaan miseensa waldaa gidduutti ta'ee hin hiikamin hafe tokkummaa waldaa qaama Kiristoos miidhuu danda'a.

Dhiifamni namoota sana dheekkamsa keenya irraa hiikuu jechuudha; sababiin isaas Kiristoos dheekkamsa isaa irraa nu hiikeera hoo. Akka namni sun itti nu ilaalu sirrdha jechuus miti. Nama nu miidhetti araaramuu dandeenya, sababiin isaas Kiristoos numayyuu utuu hamaa isa irratti hojjennee jirruu nutti araarame hoo. Dhiifama waan nuuf godhameef nus dhiifama gochuu dandeenya. Jaallachuus dandeenya waan jaallatamneef. Dhiifamni filannoo dha ilaalchi fi filannoon nama nu miidhee kamiin ta'ullee nu dhiisuuf filachuu dandeenya. Inni dhugaan hafuurri Yesus akkas nama godha.

Dhiifamni nuyi Kiristoos biraa qabnu dhiifama gochuu keessatti akkmittiin nu gargaara? Dhuufamni hammuma kanatti maaliiftu gama jireenya Kritiyaanaa keessatti barbaachisaa ta'ee argame?

Bakkatti-Deebifamuuf Tokkichummaa

Mat.18:15–17 dubbisaa miseensi waldaa tokko yoo nu miidhe akka furruuf tarkaanfii sadrkaa sadii qabu akkamii nutti hime? Haala keenya ammaa keessatti kun akkamitti nu fayyada?

Gorsa Maatewos 18 kana Kiristoos kan kennuu jaallateef, waldhabdee waldaa keessaa fi garee xixiqqoo dhabamsiisuuf ture. Yaadni isaa namni lama namootumti sun lamaan rakkoo isaanii ofiin akka furaniif. Kanaaf jedhe Yesus, “obboleessi kee yoo si yakke, sumaa fi isa gidduutti dhaqii itti dubbadhu.” (Mat.18:15, 19). Akkuma lakkoobsi namoota rakkoo sanatti hirmaatan baayyachaa adeeman, wal falmiin baay’enis dabalaa waan adeemuuf, hammuma sana immoo miseensota warra kaan faalaa adeema. Namoonni garee hin qabatu, sararri lolaa in baafama. Garuu yoo Kristiyaanonni rakkoo isaanii dhuunfaatti furan, hafuurri jaalala Kristiyaanaa fi wal hubachuun yoo jiraate, haala araaraatu uumama. Naannoon isaa yommuu isaan rakkoo isaa hiikkachuuf yommuu gaaraagarummaa isaaniif hojjetan hafuura qulqulluun hojjechuuf mijataa ta’a.

Yeroo tokko tokko wal dhabdee furuu keessatti dhimmi dhuunfaa hin hojjetu. Haala kana keessatti nama tokko yookiin lama of biratti akka qabaannu Yesus nu afeera. Araara keessatti sadarkaan inni lammaffaan kun isa tokkoffaatti aanee ta’uu qaba/irra hin ce’amu/. Kaayyoon isaas namoota walitti fiduu malee gargar fageessuu akka hin taaneef. Tokko yookkin lama warri warra wal dhabetti dabalaman kun, qabxii isaa/ishee jabeessuuf utuu hin taane, yookiin itti dabalani isaan keessaa tokko irratti komee biraa kaasuuf miti. Jaalala Kristiyanaatiin dhufaniitu akka gorsituutti gara laafinaa fi shiirkaa kadhataatti warra wal dhaban la-

maan walitti butuuf dhimmaa isaanii keessatti hirmaatu. Yeroon tokko tokko jira yeroon yaaliin hundinuu hojjechuu didu. Haala akkasii keessatti, Yesus dhimmicha gara waldaatti akka fidnu nu afeera. Sagantaa ganama sanbataa dhimma dhuunfaan akka qabnu jechaa hin jiru.

Dhimmaa kana itti fiduudhaaf iddoon sirriin, sadarkaan lamaan duraan yoo dadhabame jaarsolii waldaati/koree geggeesitoota waldaatti. Ammas karoorri Waaqayyo araaraafi. Gama tokko komannee gama biraa galateeffachuuf miti. “dheekkamsi gara jibbaatti akka guddatu hin godhinaa. Madaan bal’atee jecha summaa’aa gurra warra isa dhaga’anii kan dhukkubsu hin godhinaa. Yaadni haadhaa’aan sammuu keessanis kan abbichaas akka qabu hin taasisinaa. Gara obboleessa keessanii dhaaqaati gadi of qabuudhaan jaalalaan waa’ee dhimmichaa wajjiniin dubbadhaa.

Jimaata

Mud. 7

Yaada Dabalataa: “Forgiveness,” pp.825,826, in The Ellen G. White Encyclopedia.

“hojjotoonni jireenya lubbuu isaanii keessa Kiristoos yoo bule, ofittummaan hundinuu yoo du’e, jibbi yoo dhibe, caalmaadhaaf wallaansoon hin jiru yoo ta’e, tokkummaan yoo jiraate, yoo isaan of qulleessan, yommuus jaalala waliif qabaachuu argamee namatti dhaga’amee, roobni ayyaana hafuura qulquluu akkuma abdiin Waaqayyo kennu tokkollee hin raawwatin hin hafne irratti in bu’a.”—Ellen G. White, Selected Messages, book 1, 13 p. 175. “Isa guddaa guyyaa gooftaatti akka kooluufi hirkoo keenya guddaatti kan Isa bira dhaabannu yoo ta’e, hinaaffaa hundumaa of keessaa baafnee, wallansoo ol aantummaa hundumaa dhiifna. Hidda waan xura’aa hundumaa akka lammata hin latnetti buqqisuu qabna. Qulqulleessinee gama Waqaatiin dhaabachuu qabna.”—Ellen G. White, Last Day Events, p. 190.

Gaaffilee mare:

1. Qol.3:12–17 dubbisaa. Waldaan Qolasaayis akka qabaatu kan Phaawulos barbaade qulqullina amalaa irratti mariyadhaa. Qulqullinni waldaa akkasii furmaata rakkoo waldaa keesaa hundumaafuu maaliif bu'uura ta'ee? Qajeelfama Yesus Mat. 18:15–18 keessatti kenne hojii irra oolchuuf akkamittiin nu gargaaruu?

2. Ammas irra deebi'ii Qol. 3:12–17 fi barumsa achi keessaa ilaali. Wantoonni akkasii tokkummaa waldaatiif maaliif barbaachisu.

3. Waldaa keenya yoo ilaalle, Adveentistii Guyyaa torbaffaa guutummaatti jechuudha, tokkummaa silaa akka nuyi addunyaa guutummaatti wangeelaan qaqqabnu irraa kan nu dhowwu maaliidha? Bariisa bu'uuraa fi akkaataa barsiisa keenyaatii? Miti garuu. Inni akka lallabnuuf kan Waaqayyo nuuf kenneedha. Tarii immoo rakkoon jiru, numa keessa ta'a. walitti-dhufeenya keenyaa, hinaaffaa, wal hammeessuu, ofittummaa, fedhii ol aantummaa, wantoota kan biroo. Utuu tokkummaa barbaadamu hin argin jiraachuun waan qabu arguuf maaliif hafuura qulqulluu hin kadhannuu?

Cuunfaa: Wangeelli Yesus, fayyisuu fi jijjiiramuudha. Warri kun yommuu dhufan, hariiroo keenya nu warra biraa wajjin qabnu irratti dhiibbaa uumuuf hin dhufan. Biyyuma cubbuu kana keessattuu, Caaffati qulqulluun akkamittiin walitti dhufeenya gaarii fi walitti dhi'oo ta'e nu qabaachisuuf qajeelfama fi fakkenya nuuf kenna.

Tokkummaa Waaqeffannaa Keessatti

Sanbata Waaree Booda

Barumsa Torban Kanaaf dubbifadhaa: Mul.4:8,11; Mat.4:8, 9; Dan.3:8–18; Mul.14:9; Mul.14:6,7; HoE 4:23–31.

Heertuu Yaadannoo: “Kana booddee ergamaa biraa tokko wangeela isa barabaraa baatee, warra lafa irra ta’anitti, saba hundumaatti, afaan dubbatamu hundumaatti, nama hundumaattis lallabuudhaaf bantii waaqaa walakkaa utuu balal’uu nan arge; innis sagalee guddaadhaan, yeroon firdii isaa waan ga’eef, Waaqayyoon sodaadhaa ulfinas kennaafii! Isa waaqa, lafa galaana burqituu bishaanii uumeefis sagadaa!” - jedhe” (Mul.14:6, 7).

Akkuma Phenxeqosteen ta’een guyyaa muraasa booda, amantoonni waldaa jalqabaa baay’ee hojii isaanii waaqeffannaa irratti dabarsan. “Amantoonni barsiisa ergamootaatti, tokkummaa isaanii cimsachuutti, buddeena cabsachuutti, kadhata gochuuttis qabamanii jiraatani.” (HoE 2:42). Gammachuun Yesusiin raawwii raajii Kakuu moofaa, akka Masihiitti beekuu irraa argamu garaa ergamootaa galataan guute. Dhugaa dinqisiisaa akkasii beekuun, carraa gaarii akkamiiti! Amnatoonni durii kun tokkummaadhaan yeroo walii wajjin fudhachuun, waliin dubbii wangeelaa qorachuun fi kadhachuun barbaachisummaan isaa isaanitti dhagahame. Akkasumas waa’ee jireenya, du’uu fi du’aa ka’uu Yesus waan itti mul’seef akkasumas waan inni jireenya isaanii keessatti hojjete hundumaafuu isa galateeffatan. Hiikkaan Waldaa Yesus Kiristoos, hawwaasa Waaqeffatu, “isin, luboota qulqullummaa ta’uudhaaf, aarsaa hafuuraa isa Karaa Yesus Kiristoos, Waaqayyo duratti fudhatamu dhiheesuudhaaf, akka dhagoota jiraatootti ijaarsa mana Hafuuraa sa-

naaf ta'a." Jechuudhaan akka kana akka ta'aniif Waaqayyo waame. (1Phe.2:5). Galatni Waaqaa hawwaasa waaqeffatu gidduutti dubbatamu, garaa fi yaada namootaa gara amala Waaqaatti jijjiiree, tajaajilaaf isaaniin qopheesse.

Barumsi torban kanaa hiikkaa waaqeffannaa irratti kan xiyyeef-fatu ta'ee, akkamittiin warra Yesusitti amanan gidduu tokkummaan akka jiraatu akkanni godhu hin ilaalla.

*Sanbata isa Mud. 15f qophaa'uuf barumsa torban kanaa dub-bifadhaa.

Jalqaba Torbanii

Mud. 9

Uumaa Fi Furiin Keenya Isa Ta'e Waaqessuu

Waa'ee waaqeffachuu yommuu haasofnu, yeroo baay'ee wantoota waaqeffannaa keessa jiran kaafna, waan inni of keessatti hammatuu fi akkamittiin akka inni ta'u. maaliidha garuu hiikkaan Waaqeffannaa gadi fageenyaan? Maaliifis waaqeffanna? Far 29:2 kessatti Daawit: "Ulfina Maqaa isaatiif ta'u Waaqayyoof dhiyeessaa" jedhe. Faarsaan kun waaqeffannoo hubachuuf karaa sirrii nu agarsiisa. Waaqayyoon waaqessuun ulfinaa fi galata isaaf ta'u isaaf kennuu dha.

Mul 4 fi 5 yeroo ol ba'e haala samii beeksifamuu isaa nuuf ibsa. Waaqayyo abbaa fi Yesusiin hoolaa Waaqaa waaqessuuf warri samii sababii maalii kennu? Mul.4:8, 11; 5:9, 10, 12, 13

Mil'uun waaqeffannaa teessoo waaqaa durattii kun, yeroo Yesus akka hoolaa waaqaa fi fayyisaa biyya lafaatti beeksifamu waan nama haressuudha. Waaqeffannaan kan ta'u yeroo uumamni Waaqaa, waan inni isaaniif godheef, jechoota galataa fi jaalalaatii deebii kennuu dha. Waaqeffannaan uumuu fi fayyisuu isaatiif deebii nama galata qabeessaati. Dhuma baraatti, warri fayyanis

fayyisuu Waaqayyoo akkuma sanatti galata kanatti dabalamanii deebii kennu. “ Isaan faarfannaa Musee garbicha Waaqayyoo faarfannaa hoolichaas hin faarfatu, yaa Waaqayyoo Gooftaa hundumaa dandeessuu, hojiin kee guddaadha! dinqisiisaadhas! Ati yaa mootii saba hundumaa, karaan kee hundinuu qajeelaadha, dhugaadhas. ” (Mul. 15:3,4)

Kanaaf waaqeffannaan isa dinqisiisaa hojii Waaqayyoo deebii amantiiti: jalqaba, nu uumuu isaatiifi, lammaffaan, nu furuu isaatiif. Waaqeffannaa keessatti fudhachuutu ta'aaf kan jennu, dinqifannoo, sodaatamuu, kabaja, galatafi aboomamuu argisiifna. Akka fayyisaa fi uumaa keenyaatti, dhuguma, waa'ee Waaqayyoo wanti nu beeknu waan inni caaffata qulqulluu keessaan nutti mul'eedha. Sana caalaatti, waa'ee Waaqayyoo wanti Kristanni beeku, guutummaatti kan mul'atu Yesusumaa fi tajaajila isaa keessaa ti. (Yoh 14:8-14). Sana jechuun maaliif akka Kristiyaanni akka fayyisaa fi furii isaatti akka du'a aarfamuu fi du'aa ka'uu kan jiru walakkaa waaqeffannaati. Kristiyaanonni waaqeffannaaf yeroo walitti dacha'an isa dinqisiisa galata isaaf qabaannu irraa kan madduu dha.

Akka uumaa fi fayisaa keenyaatti waan Kiristoos biraa nuuf laatame yaadi, maaluma nu dhowwate sababii waan nuuf kennee fedhiidhuma isaatiin bakka keenya nuuf du'e. Dhugaan kun maaliif kan inni bu'uura Waaqeffannaa keenyaa ta'eef?

Wiixata

Mud. 10

Waaqeffannaa Dharaa

Mat. 4:8, 9 dubbisaa. Qoramni Yesus inni sadaffaan maal ture?

Koormaa fi oftuummaadhaan, Seexanni ani geeggeessaa, abbaa qabeenyaa biyya lafaa isa dhugaa fi warra isarra jiraatan hun-

dumaa akka waan ani uumeetti kabajamuun kan anaaf maluudha jedhee dubbate. Kun Waaqayyoon Abbaa Yesusiin arrabsuu akkamiiti! Seexanni waaqeffannaa jechuun maal jechuu akka ta'e sirriitti beeka jechuudha: isa waaqaa fi lafa uumeef ulfinaa fi dinqifannoo/jajachuu/ kennuufii dha.

Shaakka dargaggoota Ibrootaa Dan.3 (keessumaa 8–18) fi humna Mul'ataa isa bara dhumaa 13:4, 14:9–11 dubbisi wal bira qabii ilaali. Bara dhumaatti maaltu ta'uuf jira? Bakka lamaan gidduutti walakkeessi dhimma isaa maaliidha?

Qaa'elii fi Abellii jalqabee, dargaggoota Ibrootaa biyya Baabilonitti akkasumas xumuraattuu, “mallattoon bineensichaa” (Mul. 16:2), Seexanni Saba Waaqa dhugaa irraa addaan baasee, akka ofii waaqeffatamuuf sirna Waaqeffannaa sobaa uume. Caalaatti, kufaatiidhuma duraa iyyuu jalqabee, akka Waaqayyoo ta'uu barbaade.(Isa. 14:14). Akkuma dargaggoota sana sadaniin yoo bifa fakkeenya sana waaqessuu baatan duuti isaaniin eegate, akkuma sana bara dhumaa kanaa amanamoonni sabni waaqaa yoo bifa fakkeenya sana waaqessuu baatan murtiin du'aa isiniin eeggachuun waan akka tasaa qaqqabu miti. Waaqa dhugaa waaqessuuf waamamnee waaqa fakkenya waaqessuun maaliif? Bakkee duraa keessatti shaakala dargaggoota sanaa irra barumsa barbaachisaatu jira.

“Yeroon muddamaa saba Waaqayyoo duraa, amantii hin raafamne barbaada”. Ijoolleen isaa, waaqayyo qofti waaqeffatamuu kaayyoo waaqeffannaa akka ta'e beekuun barbaachisaadha. Waaqeffannaa sobaa eyyamuudhaaf waan nuyi lubbuu keenya illee taanaan mareetti nu dhi'eessisu hin jiru. Garaa amanamaaf abboommiin isa cubbuun guute fi namoota daangeffamoo dubbii Waaqayyoo isa barabaraa biratti kan waan hin barbaachifne keessatti liqimfamuu fi gatii hin qabaannee dha. Dhugaan,

hidhaadhaan, ari'atamaa fi du'aanillee in eegama."—Ellen G. White, Prophets and Kings, pp. 4 512, 513.

Ammumallee taanaan, Waaqa Waaqeffatamuu qabu biratti waaqeffachuuf kan qoramnu maalfayi? waaqeffannaan sobaa hamma nuyi yaadnuu olitti hammaachuu kan danda'u akkamitti? Wantoonni kan biraan ammuu waaqeffachuuf qoramnu maal fayiree?

Kibxata

Mud. 11

Ergaa Ergamaa Duraa

Adveentistiin Guyyaa Torbaffaa, ergaa ergamoota Sadanii isa Mul. 14:6–12 akka bakka ergamni ishee fudhatameetti fudhachuudhaan, walakkaan ergama isaanii Dhufa Kiristoos dura,(Rev. 14:14–20) ta'uu fudhatti. Isaan kun ergaa murteessoo warra biyya lafaa keessa jiraatan hundumaafuu “sagalee gudadaadhaan” barsiifamuu qabaniidha.

Mul. 14:6,7 dubbisaa. Ergaan ergamaa duraa maalii dha? Waa'ee Waaqayyoo maal jedha? Ergaa kana keessatti dhimmi waaqeffannaa maaliif ka'e?

Ergaa ergamoota sadanii keessaa inni duraa ergaa guutummaa addunyaatti lallabamuu dha. Kunis raawwii isa Yesus Mat. 24:14 keessatti dursee dubbateeti. Ergaa ergamoota sadanii kana namatti mul'isuuf ariitii fi barbaachisummaan hin barbaadama. Ergaan inni jalqabaa namoonni Waaqayyoon akka ilaalan jajja-beessa kunis sababiin isaa, “‘yeroon firdii waan dhihaateef’” (Mul. 3 14:7). Dhufaatiin Kiristoos Firdii kan ariifachiisuu dha. Ergamichi jedhee, “waaqayyoon sodaadhaa,” (Mul.14:7). Warra Waaqayyoon cimsanii hin fudhanneef, waamichaa fi afeeraan kun dhugumayyuu soda sammuu isaaniitti in fida. Warra duuka buutuu Yesus akkuma ta'anitti itti fufan garuu, waamichi dinqifannoo fi kabaja isaaniin afeerra. Waaqayyoon amananii raawwatamuu abdiin isaa eeggatu. Miira Waaqayyoon kabajuu guddaatu irraa argama.

“Isa waaqaa fi lafa, galanotaafi burqituu bishaanii uumeef sagadaa ” (Mul. 14:7). Akkaataan dubbii kanaa shakkii tokko malee, dhimma seera uumamaa kaasuun isaa, waa’ee abboom-mii sanbataa dubbata.(Ba’u. 20:8–11). Waaqni uumamaa, akka yaadannoo humna uumuu isaatti sanbata kan dhaabe, waaqeffa-tamuu fi sodaatamuun isaaf ta’a.

Bara dhumaatti, waaqeffannaan dhimmaa wal’aansoo guddichaa keessatti waan ittiin amanamummaan namaa beekamu in ta’a. beeksisi guutummaa addunyaa kun waamicha uumaa waaqes-suu ti. “ Dhiphina xumuraa keessatti Waaqeffannaan dhimma giddu galeessaa ta’a.

Mul’ati qoramni isaa waaqessuu ganuu utuu hin taane, eenyu-tu waaqeffama kan jedhuudha. Bara dhumaatti, namoota garee lama qofatu lafarra jiiraata: warra Waaqa dhugaa sodaataniif isaafis sagadani fi warra dhugaa jibbanii waaqeffattoota jaw-wichaa fi bineensichaa ta’anii dha. (11:1, 18; 14:7), (13:4–8, 14:9–11)...Wallaansoo dhumaa keessatti waaqeffannaan dhim-ma giddu galeessa ta’a yoo ta’e, shakkii tokko malee Waaqayyo, wangeela isaa isa bara dhumaa erguudhaan, warri lafa irra ji-raatan, akka uumaatti akka isa waaqessan in godha.”—Ranko Stefanovic, Revelation of Jesus Christ: Commentary on the Book of Revelation (Berrien Springs, Mich.: Andrews University Press, 2002), pp. 444, 445.

Roobi

Mud. 12

Qorannoo Macaafa Qulqulluu fi tokkummaa Amantootaa

HoE 2:42 dubbisaa. Waaqeffannaan amantoota jalqabaa maalfaa of keessaa qaba ture? _____

“Amantoonni barsiisa ergamootaatti, tokkummaa isaanii cim-sachuutti...qabamanii jiraatan”HoE 2:42). Yeroo waldaa gara jalqabaatii qabee, waaqeffannaan qo’annaa dubbii Waaqaa isa karaa ergamootaa laatamee qabaachuudhaan ture. Kristiyaanon-

ni bara jalqabaa waa'ee Masihichaa waan inni jedhu beekuuf dubbii Waaqaa qorachuutti amanamoo turan. Guyyaadhaa gara guyyaatti eebba Waaqayyo isaaniif laate waliif qooduuf, adeemsa hafuraa waaqaa wajjin qabanitti wal jajjabeessuuf jecha, tokkummaa isaanii cimsataa turan. Dubbicha keessa dhugaa qulqulluu isa bu'ura ergama isaan biyya lafaaf qabanii isa ta'e haadhanii baasaa turan.

Waa'ee barbaachisummaa dubbii Waaqayyoo warra kaanii wajjin qorachuu heertuun itti aanan maal jedhu?

HoE 17:10, 11

2Xim 3:14-17

“yeroo dhugaan wangeelaa lallabamu hundaa, wari amanamum-maadhaan waan gaarii hojjechuu yaalan hunduu, dhugaa barbaaduun isaaniin gammachiisa. Garuu, ta'iin dhuma seenaa lafaa kaanaatti, utuu warri dhugaa kana qoratan, fakeenya Baarnabas caaffata qulqulluu faana bu'u fudhatanii, dhugaa isaaniif karaa ergichaa dufe dubbii Waaqaa bira qabanii, silaa yoonaa baay'ee kan ta'an seera waaqaaf kan amanaman, amma kan argaman muraasa irra kan caalantu argama ture.”—Ellen G. White, *The Acts of the Apostles*, p. 232.

Sababii dhugaa labsinu, dhugaa isa dubbii Waaqaa keessa argannee, nuyi saba gamtoomanii dha. Kun waldaa waaqaa warra bara jalqabaatiif dhugaa ture; har'as kun dhugaa dha. Qo'annoon dubbii Waaqaa wiirtuu waaqeffannaa fi akka saba tokkoo warra ergaa ergamoota sadanii biyya lafaatti lallabuuf waamamaniitti wiirtuu tokkummaa keenyaa uuma. Akka maatiitti tokkummaa fi waaqeffannaaf yommuu walitti dhufnu, caaffati qulqulluun Waaqa biraa jireenya qophaa'ummaa ergama keenyaa fi dhuu-faatii Yesusiif nu geggeessuuf nutti in dubbata.

Gama macaafa qulqulluutiin waan amannetti Hammam jabaanne jirra? Sana jechuun, du' a fuula durattille akka dargaggoota Ibrootaa sun jabaatanii dhaabatan jabattanii dhaabachuu in dandees-suu?

Budeenaa Fi Kadhata Waliin Qoodachuu

Rakkoon fedhe waldaa jalqabaa sana mudatu iyyuu, Yesusi fi dhugaa inni akka biyya lafaaf tamsaasaniif isaaniin bira ka'ae amantii tokko irratti tokko ta'aniiru. inni Phexros “dhugaa yeroo” jedhe iyyuu isa kanaa dha. (2 Phe. 1:12). Dhugaa keessatti walii galuudhaan tokkumaa isaanii karaa baay'ee argisiisan.

“amantoonni tokkichummaa isaanii cimsachuutti, budeena cabasachuutti, kadhata godhachuutti qabamanii jiraatan. . . .buddeena waliin nyaachuudhaa fi kadhataan”(HoE 2:42). Budeena waliin cabsachuu jechuun kun tarii irbaata yeroo waliin turan nyaatan yookiin immoo yeroo hundumaa amantoonni walii wajjin kan nyaatan jechuu ta'a. Yeroo tokkummaa isaanii, bakka tokko tokkotti, isaan keessaa namoonni tokko tokko eebbba adda ta'e nyaataa fi dhugaatii yaadannoo du'aa fi du'aa ka'uu Yesuusiif abdii dhufa isaa lammaffaa eeggachaa in godhu ta'a. kristiyaanonni durii yeroo waliin qabaatanii jireenyaa fi tajaa-jila Yesu yaadachaa kan turanii fi irabaata tokkichummaa irratti waa'ee isaa haasa'uu jallatu turan jechuudha. Nyaatuma waliif qoodan yeroo Waaqeffannaa ta'e, “Guyyaa guyyaatti yaada tokkoon mana qulqullummaatti deddeebi'anii manuma mana isaaniitti budeena cabsatanii, gammachuudhaan, garaa qulqulluudhaanis nyaata isaanii waliin ga'anii in nyaatu turan; isaan Waaqayyoon in galateeffatani, saba hundumaa durattis ayyaana argatan, Gooftaanis guyyaa guyyaatti warra fayyan amantootatti in dabale.” (HoE 2:46, 47). Yeroon tokkichummaa isaan Yesusiin keessatti kun miira tokkichummaa isaanii guddisee cimsuun shakkii hin qabu.

Kitaaba Hojii Ergamootaa kana keessatti shaakala jireenya Kristiyaanota bara durii waliin kadhachuu irraa fakkeenya maalii arganna? Waa'ee maaliis kadhatani?

HoE 1:14

HoE 4:23-31

HoE 12:12

waldaan bara jalqabaa carraa kallattiidhaan Waaqayyoo wajjin dubbachuu kan ajaa'ibsiifatee fi tasuma iyyuu amantoonni yeroo walitti qabaman hundaa himata isaanii Waaqatti kennachuu kan hin nuffine turan. Phaawulos ergaa isa duraa gara ximotewositti barreesse kessatti Kristiyaanaa yeroo walitti qabaman barbaachisummaa Kadhataa irratti dubbatee ture(1Xim. 2:1). Gara warra Efesonittis barbaachisummaa Kadhata jabeessee ture: "kadhataa fi himata keessan hundumaa keessatti, yeroo hundumaa hafuuraan geggeeffamaati kadhadhaa! Animmoo dhoksa wangeelaa ija jabummaadhaan beeksisuudhaaf yommuun afaan saaqqadhu, dubbiin akka anaaf kennamutti anaaf kadhadhaa!"(Efe. 6:18,19).

Tokkummaa gadi fagoo keessaan karaa kadhata gidduu seenuu, dhimma walii galaaf kadhachuuf shaakala akkamii qabaachuu dandeenya? Kadhati akkasii akka waldaatti tokko akka taanuuf akkamittiin nu gargaara?

Jimaata

Mud. 14

Yaada Dabalataa: kutaa kana dubbisaa "Prayer," pp. 1044–1046, and "Worship," pp. 1290, 1291, in The Ellen G. White Encyclopedia.

"akka yaadannoo uumamaatti sanbatni waan tokkicha sababii waaqayyo Waaqeffatamuu qabu kan yeroo hundumaa of keessaa qabuudha. Waaqayyo uumaadha, nummoo uumama. 'kanaaf sanbati bu'ura Waaqeffannaa hundumaa keessa jira sababiin isaas dhugaa guddichaa haala yaada namaa qabatuun barsiisa waan ta'eef, dhaabni/ institution/ biraan kana godhu hin jiru. Inni dhugaan bu'uurri waaqeffannaa, guyyaa torbaffaa qofaa utuu hin taane, yeroo Waaqeffannaa hundumaa, uumaa fi uumama gargar baasanii beekuu irra dhaabbata. Dhugaan guddaan kun kan barri itti hin dabarree dha; irraanfatuunis irra hin jiru.' —J. N. Andrews, History of the Sabbath, chapter 27. Waaqayyo sanbata Eden keessatti dhaabuu isaa, hamma dhugaan inni uumaa keen-

ya ta'uun nuuf galetti, sababiin isa waaqeffachuu keenyaa, sanbati akka mallattoo fi yaadannoo umamaa ta'etti waan itti fufeef ta'uu dhugaa kana yeroo hundumaa sammuu namaa dura kaa'uudha. Utuu sanbati guutummaa addunyaatti eegamee, yaadii fi jaalalli namaa gara uumaa isaa akka isa sodaatamuu fi waaqeffamuu qabuutti in ilaala ture; silaa waaqa tolfamaa Waaqessuun, Waaqayyo hin jiru jechuunii fi amantii dhabuun hin jiraatu ture. Sanbata eeguun mallattoo Waaqaaf amanamuuti, 'Inni waaqaa fi lafa galaanaa fi burqoota bishaanii kan uume' abboommiin inni namoonni waaqessuu fi abboomii isaa eeguun dubbattu addumaan abboomii araffaa akka eeganiif isaan waama."—Ellen G. White, *The Great Controversy*, pp. 437, 438.

Gaaffilee maree:

1. Akka macaafa qulqulluutti qabiyyeen Waaqeffannaa, uumamaa fi fayinaa kan wal keessa galan ergaa ta'ee, ayyaaneffaannaan sanbataa waaqeffannaa sobaa kan dadhabsiisu attamitti ta'uu danda'a? sanbati raajii bara dhumaa Mul 14:6, 7 irratti gahee maalii xaphata? Ergaa ergamaa duraa keessatti Sanbati maaliif caqafame?
2. Yeroo baa'ee waan waaqeffannaa keessatti goonuu fi hin goone dubbatna. Waaqeffannan sirriidhumatti maal jechuudhaa? Waldaan kun waaqeffannaa irratti muuxannoo akkamii qabaa? Akka-mittiidha waldaan kun waaqeffannaa hiikkaa qabu kan qabaate?
3. Hawwaasa tokko tokko keessatti, inni hawwaasi Kristiyaanaa suuta waaqessu Adveentistii keessattuu irraanfataamaa fi dhabamsiifamaa jira. Kana hanbisuuf waldaan kee maal gochuu qaba?

Cuunfaa: Waaqeffannaan kennaa fayyinaa isaaf deebii galataa Kristiyaanonni Waaqaaf kennanii dha. Shakala tokkummaa hawwaasa Kristiyaanaa keessatti waan baay'ee barbaachisuudha. Kadhataa fi dhugaa Waaqayyo nuuf qabu beekuuf kan qorannu qorannoo macaafa qulqulluu malee, hawwaasi Kristiyaanaa keenya Kiristoosiin keessatti tokkummaa qabaachuutti kufuu danda'a.

Dhaabbata Waldaa fi Tokkummaa

Sanbata waaree booda

Barumsa Torban Kanaaf dubbifadhaa:Efe. 5:23-27; Mat. 20:25-28; Tit 1:9; Mat.16:19; Gal. 6:1,2; Mat. 28:18-20.

Heertuu Yaadannoo: “Isin gidduutti akkas hin ta’u; eenyullee isin gidduutti guddaa ta’uu kan barbaadu, hojjetaa keessan ta’uutu isarra jira; eenyullee isin keessaa dura ta’uu kan barbaadu garbicha isiniif ta’uutu irra jira” (Mat. 20:26,27).

Akka Adveentistii Guyyaa torbaffaatti, nuyi amantii Kristiyaanota Protestaantii warra Fayyinni karaa amantii waan Kiristoos dhala namaaf raawwate keessaan qofa ta’uu kan amannuu dha. Waan Kiristoos nuuf godhe kana argachuuf waldaas, caasaalee waldaas nun barbaachisu. Waan Kiristoos irraa argannu, fannoo irratti bakka keenya waan bu’eef, akkasumas kan nuuf araarsu luba keenya nana qulqullummaa samii waan ta’eef, kallattiidhumaan isa biraa arganna.

Haa ta’u malee, waldaas kan uume Waaqayyoo dha, nuuf kan lafa kana irra waldaa kaa’es isuma Waaqayyoo dha; waldaa malee fayyinni akka hin jirreetti utuu hin ta’in, akka geejjiba fayyinaa kana biyya lafaa biraan ga’uu fi biyya laaffatti mul’suutti nu gargaara malee. Waldaan biyya lafaatti wangeela baballisuuf dhaabbata Yesus uumeedha. Dhaabati cimsuu fi jabeessuudhaaf waan barbaachiseedha. Dhaabati waldaa utuu hin jirree ergan Fayyisuu Yesus akka yeroo waldaan jiruu kanaatti dubbatamuudhaa warra kaaniin ga’uun milkaa’aa hin ta’u ture. tokkummaa jabeesanii, fakkeenya Yesusiin fakkaatanii argisiisuudhaaf, geggeessitoonni waldaa barbaachisoodha.

Torban kana dhaabbati waldaa ergamicha keessatti maaliif akka barbaachise, akkamittis tokkummaa waldaa akka jabeessu ni baaranna.

*Sanbata isa Mud. 22f qophaa'uuf barumsa torban kanaa dubbifadhaa.

Jalqaba Torbanii

Mud. 16

Kiristoos Mataa Waldichaa

Barumsa darbe, akkuma argine, kakuu haaraa keessatti waldaan, fakeenya qaama dhagnaatiin bakka buutee turte. Waldaan dhagna Kiristoosiidha. Fakkeenyi kun gama haala waldaa hundumaa, hariiroo waldaa fi saba isa gidduu jiru kan argisiisuu dha. Akka qaama Kiristoositti, jiraachuuf isa irratti in hirkatti. Inni mataa waldaa fi madda jireenya waldaati (Qol. 1:18, Efe. 1:22) isa malee waldaan hin jiraattu turte. Waldaan maalumma ishee iyyuu Kiristoos irraa argatti; inni madda, bu'uura fi bu'uureessaa barsisaa fi bu'uura amantii waldichaa waan ta'eef.

Garuu, waldaan wantoota kana hundumaarra caalti; isaan kun eenyummaa waldaaf waan baay'ee barbaachisoo waan ta'aniif. Waldaan maal akka taate kan beeksisu Kiristoosii fi dubbii isaati. Kanaaf, waldaan maalummaa fi barbaachisummaa ishee Kiristoos irraa argatti.

Efe. 5:23-27 keessatti, Phaawulos hariiroo abbaa manaa fi haadha manaa gidduu jiru ibsuuf, hariiroo waaqa fi Waldaa gidduu jiru dhimma ba'e. Yaadni ijoon hariiroo Kiristoosi fi waldaa gidduu jiru kana ibsuuf kaa'aman maalii dha._____

Dhimma waliif abboomamuu irratti sababii geggeesitoonn waldaa jaarraalee darban keessaatti aangoo garmalee fayyadamaniif, fudhachuu baannu illee, waldaan Kiristoos isa mataa ta'etti of kennachuu fi anngoo isaaf abboomamuu irra jiraata. Akka mataa waldaatti Kiristoosiin fudhachuun, amanamummaa keenya eenyuuf gochuu akka qabnu yaadachuuf nu gargaara; isumatu gooftaadha, kan biraanis hin jiru. Waldaan dhaabbatatti kurfaa'uu qaba garuu, dhaabbati immoo yeroo hundumaa aangoo Yesus, geggeessaa waldaa isa dhugaa sana jalatti buluutu barbaadama.

“Waldaan bu’uura Kiristoosiin irratti ijaaramte, Kiristoosiif akka abboomaa isheetti abbomamuuf dhaabatte. Nama irratti hundaa’uu hin qabdu, yookiin immoo namaan hin to’atamtu. Namoonni baay’een iddoo akka kennataatti waldaa keessatti isaanitti kenname waan namoonni kan biraan amananii fi hojjetan murteessuu jedhani yaadu. Yaada akkasii gooftaan hin mirkaneessu. Fayyisaan keenya kan jedhu ‘Hundumtuu obboloota; hundumtuu qoramaaf saaxilamoodha, dogoggoruu danda’u. Geggeessadhaaf nama murtaa’aa ta’e kami irrattuu hin hirkannu. Dhagaan amantii waldaa jirachuu Kiristoosi dha. Inni dadhabaan illee irratti irkachuu kan danda’u, warri jaboodha ofseyan garuu, milkaa’ina isaanii Kiristoosiin godhachuudhaa yoobaatan, dadhabaa hundumaa gadii ta’uu isaanii in mirkaneessu.”—Ellen G. White, *The Desire of Ages*, p. 414.

Ta’umsa salphaa kana ta’e, Namootaa daanga’oo ta’an kam irratti hirkachuu utuu hin ta’in, Kiristoos irratti akkamittiin hirkachuu baruu dandeenya?

Wiixata

Mud. 17

Geggeessummaa Garbummaa

Yeroo tajaajila bartoota isaa wajjinii keessa Yesus, tarii kan isa aarsu hinaaffaa isaan aangoo qabachuuf godhan, irra deddeebi’aamnii haalonni ta’anii argeera. Mootummaa Yesus keessatti Ergamoonni geggeessitoota cimaa ta’uudhaaf baay’ee kan dhiphatan fakkaatanii mul’ataniiru. (Mar 9:33, 34; Luq.9:46). Bartoonni irbaata isa dhumaa waliin nyaataa utuu jiraniillee, hafuurri caalmaa fi olaantummaa kun saalfii malee isaaniin gidduutti dhaga’ameera. (Luq. 22:24).

Yeroo wanti akkasii ta’u keessa, Yesus geggeessaan hafuura akkam ta’uu akka qabu yaada isaa ibse. Mat.20:25-28 keessatti kan inni dubbate dubbii Yesus irraa qajeelfama bulchiinsaa akkamii baranna? Jireenya keenya keessumaa waldaa keenyatti akkamitti qajeelfama kana jiruun argisiisuu dandeenya?

“Kutaa hubatamaa kana keessatti, akkaataa bulchan/moodela/lama nuuf dhi'eessa. Inni duraa akkaataa warri Roomaa itti bulchani dha. Moodela kana keessatti, warruma kaan irra wayyantu caasaa bulchiinsaarra kaa'ame warra kaan bulcha. Aangoon waa murteessuu kan isaanii ta'ee warri isaan jala jiran warra kanaaf abboomamuun dirqama. Yesus akkaataa bulchiinsaa kana kan morme, 'isin gidduutti akkas ta'uu hin qabu yommuu jedheedha. Qooda isaa bartootaaf akkaataa bulchiinsaan beekan sana kan mormu yookiin faallessu kan biraa isaaniif dhi'eesse. ”—Darius Jankiewicz, “Serving Like Jesus: Authority in God’s Church,” Adventist Review, March 13, 2014, p. 18.

Qabiyyeen aangoo Yesus seenaa kana keesatti dhi'eesse jechoota ijoo ta'an lama of keessaa qaba: kan namaaf hojjetu/askarii/ (diakonos) fi garba (doulos)kan jedhan jecha Griik of keessaa qaba. Hiikkaa tokko tokko keessatti jechi inni duraa tajaajilaattis in hiikama; inni lammaffaan garbicha/ nama garbummaa jala jiru/ jechuudha. Jechoonni kun lamaan gara caalaa waan Yesus jechuu yaade dhabaniiru. Yesus aangoo hundumaa balleessuu barbaaduu baatu iyyuu, wanti inni jechuu barbaadu jalaqaba irratti geggeesitoonni waldaa saba Waaqatiif akka ergamaa, /tajaajilaatti/, fi garabaatti /namummaaf kan jiraatu/tti hojjechuu akka qaban jala muruuf. Bakki isaan kaa'aman aangoo isaanii namoota irratti shaakalanii argisiisuuf, aangoon bulchuuf utuu yookiin ofii isaanii kanaan of waamsisuuf miti. “Kiristoosi mootummaa qajeelfama addaa qabu dhaabuu barbaada.namoota gara aangootti gara tajaajilaa fi dadhabina warra dadhabaa akka baatuuf malee. Aangoon, taayitaan, makilitiin fi barumsa warra kana hunda qaban duuka buutuu isaa akka ittiin tajaajilaniif itti gaafatama guddaa jala isaniin kaa'e. ”—Ellen G. White, *The Desire 3 of Ages*, p. 550.

Yoh. 13:1-20 dubbisaa. Yesus fakkeenya geggeessummaa isa kamiin bartoota isaaf kenne? Kutaa kana keessatti amma iyyuu Yesus maal nu barsiisu yaada. Waldaa keessaa fi waldaa alattis, gocha keenya hundumaan akkamittiin kana argisiisuu dandeenya

Tokkummaa Waldaa Itti Fufsiisuu

2Xim.2:15 fi Tit.1:9 dubbisaa. Akka gorsa Phaawulos Ximotewos fi Titosiif godhetti itti gaafatamni geggeessitootaa fi maanguddota amanamoo maaliidha?

Qulqullummaa qajeelfamaa fi barsiisa waldaa eeguuf jecha Phaawulos hammam cimsee akka dubbate yaadi. Kun tokkummaa waldaaf waan barbaachisaa dha; keessumaa immoo sababii namni tokko wanti waldaa keenya tokkummeessu, waan hundumaarra iyyuu, barsisa keenyaa jedhee falmuu waan danda'uuf. Ammas akka Adventistiitti, akka saba deemsaa, aadaa fi dugda duubee garaagaraa hedduu qabuutti tokkummaan keenya inni Kiristoos keessatti kan argamu beekumsa dhugaa Kiristoos nuuf fide beekuu dha. Barsiisa kana yoo jeeqamne, Keessumaa akka nuyi gara dhumaatti dhiyaachaa adeemneen wal dhabdee fi jeequmsi dhufuuf jira. “Waaqayyo duratti, Kiristoos Yesus, isa warra jiraniif warra du’anitti faraduuf jiru durattis maqaa isa deebi’ee mul’atee, mootummaa isaas argisiisu sanaan cimsee sin gorsa, dubbicha lallabi, kun yeroodha kun yeroo miti utuu hin jedhin qophaa’ii, argami! Nama balleessaa isaa hubachiisii ifadhu! Obsa hundumaan gorsi, barsiis! Barri itti namoonni barsiisa sirrii ta’e jibban dhufuuf jira. Bara sanas akka hawwa isaaniitti, barsiisota wanta gurra isaaniitti tolu isaan barsiisan walitti in sassaabbatu.” (2Xim. 4:1-4).

Jechoota kanaan, Phaawulos yaada hafuuraa kanaan sochoofamee kan inni irratti xiyyeeffataa jiru dhufaatii lammaffaa fi firdii irratti ture. Ximootewosiif gorsa barbaachisaa kana kennuuf Ergamichi aangoo Waaqayyo isaaf kenne hundumaa dhimma ba’e.

(1Xim. 1:1) haala bara dhumaa kanaan, barsiisa sobaan seera malee jiraachuun kan guute Ximotewos dubbii Waaqayyoo akka barsiisuuf ture.

Aakka qaama tajaajila barsiisa isaatti Ximotewos, balleessaa hubachiisuu. Jechimoota/verbs/ qajeelfama caaffata qulqulluudhaan kenname keessaa yommuu ta'u(2 Xim. 3:16) gaheen Ximotewos hubatamaadhumatti, waan caaffata qulqulluu keessatti barreeffame faana bu'ee, barsiisuu fi hojii irra oolchuu obsaan danda'ee waan dhugicha irraa isaaf galeen jiraachuu dha. Ifannaa fi dheekkamsi gar malee yeroo baay'ee cubbamaa gara Kiristoositti hin fidu. Waan Phaawulos barreesse faana bu'uuf geggeessaa hafuura qulqulluu jalaan isa faana bu'uun, ala geggeessaa warra geggeessuuf Ximotewos waldaa keessatti humna tokkummeessu isa cimaa in ta'e.

Geggeesitoonni waldaa keenyaa tokkummaa akka itti fufsiisaniif gargaaruuf maal gochuu qabna? wal dhabdee keessattillee, Humna diigu utuu hin taane humna tokkummaa ijaaru ta'uu keenya akkamitti beekna?

Roobi

Mud. 19

Naamusa Waldaa

Sababiin dhaabbata waldaa inni tokkoffaan naamusa waldaa eeguudhaaf. Naamusaan tokkummaa eeguuf yeroo tokko tokko dhimma yaachisaa ta'ee salphaatti gar malee hubatamuu kan danda'uu dha. Garuu gama macaafa qulqulluutiin, naamusi waldaa naannoo gurguddoo lama irratti kan xiyyeeffatuu dha: qulqullina barsiisa waldaa eeguu fi qulqullina jireenyaa fi shaakala waldaa eeguuf.

Akkuma argine, sababii ganatummaa fi barsiisa sobaa addumaan Bara dhumaatti ta'uu, kakuu haaraan qulqullummaa barsiisa Macaafa qulqulluu in eega. Sababiidhuma wal fakkaatuuf, garii kan

ta'e xuraa'ummaa, amanamummaa dhabuu, ta'e malaamaltummaa irraa bilisa kan ta'e hawwaasa itti fufsiisuuf kan yaadame. Kanaafiidha “ caafatni qulqulluun hundinuu geggeessaa hafuura Waaqayyootiin caafame, barsiisuuf, balleessaa hubachiisuuf, qajeelumatti leenjisuudhaaf dhimma in baasa” kan jedhameef(2 Xim.3:16).

Mat. 16:19 fi 18:15-20 dubbisaa. Waa'ee naamusaa fi warra dogoggora qaban ifachuu Yesus qajeelfama akkamii waldaaf kenne?

Macaaf qulqulluu dhimma hafuura fi amala gaarii irratti itti gaafatama qabaachuu keenya in deggera. Dhugaadhumatti, wantoota sirriin waldaan adda baatu tokko qulqullummaa yookkiin biyya lafaa irraa addaan baafamuu dha. Dhugumaan, haalota rakkisoo ta'an fi amaloota hin taane kana irratti waldaan akka tarkaanfii fudhattu dhimmoota barbachisan macaafa keessa fakkeenya baay'eeetu jira. Sadarkaan amala gaarii waldaa keessatti argamuu qaba.

Kutaan kun dhimmoota ciccimoo waldaa keessaa qabuuf kan hordofnu qajeelfama maalii nuf kennu? Mat.7:1-5;

Gal. 6:1,2; Waa'ee barbaachisumma namusa waldaa macaafni qulqulluun barsiisu haaluu hin dandeenyu? Isa malees dubbichaaf amanamuu hin dandeenyu. Baay'ee ifata akkasii kana keessatti hamma danda'ametti, gama oolchuu /redemptive/ isaatiin itti yaadamuu qaba. Nuyi hundi keenya iyyuu cubbamoota ta'uu fi ayyaanni kan nu barbaachisu ta'uu keenya yaadachuunis gaariidha. Kanaafuu yeroo naamusa geggeessinu sirriitti kan kufne ta'uu keenya kan beeknuuf kan gadi of qabne ta'uun barbaachisaadha.

warra dogoggora qabani wajjin yommuu hojjenu, akkamitti, adabbii utuu hin taanee oolchuu irratti xiyyeeffachuu akkamittiin barachuu dandeenya?

Kamisa

Mud. 20

Ergamaaf Kurfaa'uu

Guutummaa nuusa kanaa keessa akkuma ilaalle, (waan keessa deddeebi'ames kan fakkaatu), akka waldaatti kurfaa'uuni fi tokkummaa'uun keenya ergamaaf, baanee tajaajiluuf calluma jedhee uummata walitti gamtaa'e miti nuyi; sammuu tokko kan qaban waliin ta'anii, waan amanne wal amansiisuudhaan (innis waan barbbaachisaa dha) kan hojjennuu dha malee. Dhugaa isa ofii keenyaa jaallachuutti dhufne biyya lafaaf hiruuf walitti yaane.

Mat 28:18-20, Yesus ergama isaaniin biyya lafaatiif bartoota isaatiif ajajaja dhumaa kennee fi. Jechoota Yesus addaan baafadhu. jechoonni kun ar'a waldaaf maal godhaaf.

Ergamni Yesus bartoota isaaf qabaate inni guddaan jechoota afur of keessaa qaba: 1. Dhaqaa, 2. Bartuu taasisaa, 3. isaaniin cuuphaa, 4. barsiisaa. ser-luga Griikitti akka lakobsota kana keessaa, jechi ijoon bartuu taasisaa isa jedhuudha. Jechimmoonni warri kaan akkamittiin bartuu akka taasisan kan argisiisanii dha. Bartuu taasisuu kan xumuramu, gaafa namni hundinuu bartuu ta'ee wangeela barsiisuuf gara biyya lafaa hundumaatti ergamuudhaan namootaa cuuphee waan Yesus jedhe hundumaa barsiisee dha.

Waldaan yommuu kanaaf deebii kennitu, mootummaan Waaqayyoo in bal'ata, sanyii hundumaarraa namoonni hedduun garee warra Yesusiin akka fayyisaa isaaniitti fudhatamanitti dabalamu. Abboommi Yesus kanaaf abboomamuun cuuphamanii barsiisa isaa eeguun haaraa kan ta'e maatii addunyaawaa uuma. Bartuun warri haaraanis, ofumaa iyyuu bartuu haaraa uumaa akka adeemaniin, beekumsa jiraachuu Yesus guyyaa guyyaatti ja-

beeffataa adeemu. Jiraachuun Yesus mirkaneeffannoo jiraachuu Waaqayyooti. Wangeelli Maatewos labsii dhalachuun Yesus dhi'aachuutiin eegalee "Waaqayyo nu wajjini" (Mat. 1:23) abdii isa Kiristoos hamma dhufa isaa lammaffaatti nuu wajjin ta'uun xumura.

"Kiristoos hojiin keessan salphaadha jedhee ergamootatti hin himne. . . akka isaanii wajjin ta'u itti hime malee; akkasumas amantiidhaan yoo adeeman humna isa hundumaa danda'u/Omnipotence/ jalaan akka socho'an itti hime. Geggeessaan loltoota samii inni ergamaa irra jabaatu, qorama isaanii keessatti waan barbaachisu hundaa kan isaaniif kennuu fi itti gaafatama milkaa'ina isaanii kan fudhatu, gama isaanii jira waan ta'eef jabaadhaa, cimaas isaaniin jedhe."—Ellen G. White, *The Acts of the Apostles*, 4 p. 29.

Yaada isa abdii Kiristoos amma dhuufaattii isaa isa lammaffaatti nu saba isaa wajjin ta'uu irratti mariyadhaa. Abdiin Kiristoos biraa nuuf laatame, dhugummaan abdii kan ergamichaa raawwachaa yommuu jirru hammam nu jabeessa?

Jimaata

Mud. 21

Yaada Dabalataa: *Ellen G. White*, "Individual Responsibility and Christian Unity," pp. 485-505, in *Testimonies to Ministers and Gospel Workers*; "Unity in Diversity," pp. 483-485, and "Church Discipline," pp. 498-503, in *Gospel Workers*. Read the articles "Church," pp. 707-710, and "Church Organization," pp. 712-714, in *The Ellen G. White Encyclopedia*.

"qajeelfamni geggeessummaa gaarii waldaa iyyuu dabalatee, gama jireenya hawwaasummaa hundumaa kan hojii irra ool-famuun barbaadamuu dha. Garuu, geggeessaan waldaa keessa geggeessitoota biraarra caaluu qabu. Inni akka garbichaatti kan isaaniin tajaajilu ta'uu nimala."

Geggeessaa ta'uu fi garbicha ta'uu gidduu garaa garuummaa hubatamaatu jira. Namni tokko akkamittiin geggeessaas ta'e kan

warra geggeessuuf hojjetus ta'aree? Geggeessaan bakka kabajaa hin qabanne moo? Ajaja laatee warra ajajaman irraa abboomamuu hin eeguuree? akkamitti,iddoo gadi deebi'aa garbichummaa qabatee abboomii fuudhee hojjiirra oolchaa?

“fakkeenya waan wal mormu fakkaatu/gegeessaa ta'anii kaaniif hojjechuu/ yaada isaa hubachuuf, garuma Yesusiin ilaalu nu barbaachisa.Inni Geggeessaa tajaajilaas ta'e sirriidhumatti bakka bu'a. Inni geggeessaa jabaa tokkicha isa biyyi lafaa argeedha.”—G. Arthur Keough, *Our Church Today: What It Is and Can Be* (Washington, D.C., 4 and Nashville: Review and Herald, 1980), p. 106.

Gaaffilee maree:

1.Caalaatti geggeessaa-garbummaa irratti mariyadhaa. Amma utuu kan akkasii geggeessitoota lafaa keessatti argamanihoo?

2.Mee, Mat.20:25-28 irra deebi'aa dubbisaa. Jecha guddaa jedhu faallaa biyyi lafaa itti hubatu, Waaqayyo akkamittiin akka hubatu kun maal nutti himaa?(Mat. 20:26)

3.Gahee hojii geggeessaa keessaa tokko, tokkummaa waldaa eeguu yoo ta'e, geggeesitoonni waldaa nama waan ta'aniif fakkenya gaarii ta'uu dadhabanii yoo kana jijjiran maal wayya?

4.Yeroo naamusa waldaa irraati hojjenu, hafuura ayyaana qa-beessaa fi jaalalaan warra dogoggoran sanatti argisiisuun maaliif barbaachisaa ta'e? Mat 7:12 yeroo hundaayyuu adeemsa akkasii keessatti maaliif caalaatti barbaachisa?

Cuunfaa: Kurfaa'inni waldaa gaariin ergama waldaati fi tokkummaa amantootaatiif barbaachisa dha. Kiristoos mataa waldaa ti; geggeesitoonni waldaa immoo saba Waaqaa waan geggeessaniif,fakeenya isaa faana bu'uutu irraa barbaadama. Tokkummaan kan eegamee turu dubbii Waaqayyoo amanamummaadhaan barsiisuu fi amanamummaadhaan akka dubbichaatti jiraachuudhaan.

Bakkatti Deebifamuu Tokkummaa isa Dhumaa

Sanbata Waaree Booda

Barumsa Torban Kanaaf dubbifadhaa: Yoh 14:1–3, Isa. 11:1–10, Mul. 21:1–5, 1Tas. 4:13–18, Mul.22:1–5, Isa.35:4–10.

Heertuu Yaadannoo: “Nuyi garuu akka abdiin inni nuuf kenneetti, Bantiwwan waaqaa haaraa, lafa haaraas warra qajeelummaan keessa buufatu in eegganna” (2Phe.3:13).

Abdii gurguddaa macaafa qulqulluu keessa jiran keessaa tokko abdiin deebi’ee dhufuu Yesusii ti. Abdiin nuyi qabnu/hopes/ abdiin/promise/ inni nuuf kennee fi abdiichi hiikkaa inni nuuf qabus dhufa isaa giddu galeessa waan godhatuuf, isa malee waan abdannu tokkollee hin qabnu. Kiristoos duumessa Samiin yommuu deebi’ee dhufu, wantoonni lafaa fi nam-tolcheen hiikkaa kan hin qabne, wantonni yeroof jiraatan haaxaa’amaniin badu. Yeroo Waggaa 1000 samii keessa jiraatan booda, dacheen kun lola, beela, dhukkubaa fi balaan kan guutte yommuu qulloftee warra fayyan, gooftaa fi maatii isaaniitti warra dabalamaniif iddoo jireenyaa in taati.

Abdiin dhufa lammaffaa Kiristoos mat-duree haaraa kakuu haaraati. Jaarraa heduudhaaf kan Kristiyaannoni raawwatama isaa eegachaa turanii dha. Nus akka Adveentistoota Guyyaa Torbaffaatti raawwatamuu abdiin deebi’ee dhufuu Gooftaa in eegganna. Barumsa dhumaa kana keessatti, abdiin kana ilaalleetu, abdiichi tokkummaa Kristiyaanummaa keenyaaf maal jechuu akka ta’ee baranna.

Kiristoos keessatti tokkichummaan keenya akka namaatti daangeffamuu keenyaa fi dadhabina keenyaan qoma qabameera. Kana booda garar caccabuu keenyaa fala barbaaduu nu hin barbaachisu; sababiin isaas gargar caccabuun waan hin jirreef. Dh-

ufaatii lammaffaatti Gooftaa wajjin tokko taaneetu dhuma irratti maatii deebi'ee tokko taasifame taana.

*Sanbata isa Mud. 29f qophaa'uuf barumsa torban kanaa dubbifadhaa.

Jalqaba Torbanii

Mud. 23

Dhugummaa Deebi'uu Kiristos

Yoh.14:1-3 hundumaarra caalaatti kan beekamu abdiidhufaati Kiristoos isa lammaffaa ti. Jireenya warri fayyan lafaa haaraa keessatti jiraatan kun maal nu barsiisa?

Kristiyaanonni durii, akka “abdiidhebbifamaatti fudhatan” “blessed hope” (Tit.2:13). Raajonni fi abdiin hundinuu dhufaati lammaffaatti in raawwatama jedhanii in eeggatu turan; kunis adeemsa Kristiyaanummaa keessatti kaayyoo isa duraa waan ta'effii dha. Warri Kiristoosiin jaallatan hundinuu, guyyaa itti tokkummaan isaa wajjin fuulaa fi fuulatti jiraatan abdiin in eeggatu. Jechoonni isaa kutaa kana keessa jiran Yesus qofaa utuu hin taane walii walii keenyaa wajjinis walit-siqeenyaa fi wal jaal-lachuun akka waliin deddeebinu ta'uu kan argisiisanii dha.

Raawwachuu abdiid kanaa Kristiyaanonni in amanu sababiin isaas macaafni qululluun akka inni raawwatamu waan mirkaneessuuf. Dubbii Yesusitti sababii amannuuf mirkaneeffannoo akkasii qabna. “Deebi'ee nan dhufa” (Yoh.14:3). Akkuum dhufaatiin Yesus in duraa raajiiin dubbatamee raawwate, akkasuma dhufaatiin isaa lammaffaan kakuu Moofaa keessattu dubbatameera. Bishaan badiisaa dura Waaqayyo abbaa sana /the patriarch/ Heenokitti ulfinaan Masihiidhufuu , cubbuus xumuratti akka fidu dubbattee ture. Innis raajii dubbatee, “ ‘Henokki Addaamii jalqabee, dhaloota torbaffaa ture. Inni waa'ee isaan kanaammoo raajii dubbate, kunoo Gooftichi kumaatama qulqulloota isaa wajjin ni dhufa; inni nama hundumaa irratti faraduudhaaf ta'a; waan warri Waaqayyo malee jiraatan, jireenya akkasii keessatti hojjetan

hundumaa dubbii jajjabaa cubbmoonni warri Waaqayyo malee jiraatan isa irratti dubbatan hundumaa, bakkeetti baasee amanisiise, nama adduma addaan ni adaba jedhe.’ ” (Yihuudaa 14,15). Waggaa 1000 utuu Yesus biyya lafaa kana hin dhufin, mootichi Daawwitis saba Waaqaa walitti qabuuf isa Masihiin dhufu dubbate ture. “Waaqayyo keenya nidhufa callumas hin jedhu, ibiddi xaphi godhu fuula isaa dura, bubbeen humna qabeessis naannoo isaa jira,inni saba isaatiif firdii kennuudhaaf bantiwwan Waaqaa warra gara olii jiran lafas itti in waama. Warra anaaf of kennan, warraa arsa irratti anaa wajjin kakuutti galan walitti anaaf qabaa in jedha.” (Far. 50:3–5).

Dhufaatiin Kiristoos inni lammaffaan dhufaatii isaa isa duraa wajjin hidhata walitti dhi’oo qaba. Raajiin dhalootaa fi tajaajila isaa dubbate (Fakkeenyaaf, Uma.3:15; Mik. 5:2; Isa. 11:1; Dan. 23 9:25, 26) bu’uura abdiif fi amntaa keenyaa, waa’ee dhufa lammaffaa ti. Kiristoos “aarsaa of isaatiin cubbuu balleesse. . . . Cubbuu hundumaa baachuuf Kiristoos aluma tokko aarsaa ta’e. Cubbuu malee ta’anii, warra cimsanii isa eeggataa jiraniif innilammata deebi’ee in dhufa.” (Ibr.9:26,28)

Karaan ati abdiif jajjabina abdiif dhufa lammaffaa irraa argachuu dandeessu maal fa’i?

Wiixata

Mud. 24

Abdiin Bakkatti Deebifamuu

Isa.11:1–10 dubbisaa. Abdiin Isra’eliif kenname maaliidha? Waa’ee iddoo warra fayyan barabaraan jiraatani immoo maal jedha?

Macaafni qulqulluun seenaa uumama lafaatiin jalqaba. (Uma.1,2). Ibsaa waa’ee biyya bareedduu fi naga qabeettii maatii keenya duraa, Addaamii fi Hewwaaniif kennamtee ti. Biyya mudaa hin qabne iddoo jireenya dhala namaa warra Waaqayyo uume Sanaa ti. Boqonnaan lamaan warri dhumaa Macaafa Qulqulluus waa’ee isa Waaqayyo biyya mudaa hin qabne uumee namoota fayyan keessa kaa’uu dubbata. (Mul. 21, 22), yeroo kana

lammata uumamuu, manaca'iinsa cubbuutti lafti bakka isheetti deebi'uu yoo jenne caalaatti sirrii ta'a.

Macaafa qulqulluu keessaaa iddoo baay'eetti manni barabaraa warra kan fayyanii dhuguma iddoo qabatamaan jiru, abjuu yookiin yaada callisee nama keessatti uumame akka hin taane dubatu. Warri fayyan arganii, dhag'anii, fuunfatanii, xuqanii, shaakalli/miirri/ addaa irraa namatti in dhaga'ama. Raajiin Isayaas dhufa Masihii isa seenaa addaa uumuuf jiru kan ibsu bakka baay'ee qaba. Jeequmsa hundumaa dhaabee gammachuu barabaraa in simata. Mo'ichi Waaqayyoo biyyaa haaraa kana keessatti nagaa bara baraa in bu'uuressa.

Mul. 21:1–5 dubbisaa. Akka bu'aa nagaa haaraa kanaatti wanti bara baraan dhabamu /balleffamu/ maaliidha?

Ellen White waan warra Fayyan eeggatu yommuu barreesitu: “barri bara baraa sun yommuu darbaa adeeman, caalaatti mul’ata Waaqayyoo fi kan Kiristoos isa gammachiisa fidaa adeemu. Beekumsichis dabalaa yeroo adeemu, jaalallii fi gammachuunis akkasuma dabalaa in adeemu. Namoonnii waa’ee Waaqayyoo baay’ee yommuu beekan, amala isaa irratti dinqifannoon isaan qaban caalaatti in guddata. Yommuu Yesus gadi fageenya fayyinaa fi wal’aansoo guddicha isa Seexanaa wajjinii keessatti injifannoo argame isaniin duratti diriirsu, onneen warra fayyee jaalala addaan rukutee, harka isaanii jabaateen Kiraara Warqee isaanii ol in fuudhu: kuma kudhan si’a kuma kudhan, kumaatama si’a kumaatamaanis kan lakkaa’amu sagalee faarfanna galataatiin isaanitti in dabalamu.” —Ellen G. White, *The Story of Redemption*, pp. 432, 433.

Karaan nuyi ammuma illee amala Waaqayyoo hubachaa jirru maal fa’i? warra kaanii wajjin tokkummaan jiraachuun ammuma iyyuu akkamittiin amala Waaqayyoo argisiisuu danda’a?

Du'aa Ka'uu Fi Hariiroo Bakkatti Deebifame

Baruma waldaa jalqabaatii kaasee, abdiin lammata deebi'ee dhufuu Kiristoos, tariitii wantoota biroo kamirra iyyuu, keessumaa immoo, garaa amanamoota saba Waaqayyoo, yeroo qoramaati, jajjabeesseera ta'a. Wal'aansoo sodaachisaa akkamii qabaatan iyyu, gaddaa fi dhiphina nama cabsuu akkamii qabaatan illee, abdii lamata dhufuu Kiristoosii fi abdii dhufa lammaffa keessatti kan abdatan wan baay'ee in eeggatu ture.

1Tas. 4:13–18 dubbisaa. Kutaa kana keessatti abdiin jiran maal fa'i? waa'ee abdii hariiroon bakkatti deebifamuu maal jedha?

Dhufaatiin Kiristoos inni lammaaffaan karaa adda ta'een dhala namaatti in bu'a.

Dhaabachuu mootummaa Waaqaa keessaa gamni murteessaan tokko warra filaman walitti qabuu dha. “Inni ergamoota isa waaqa irraa sagalee malakataa guddaa wajjin in erga, isaan immoo warra Waaqayyoo fi fo'aman qixaa arfanii, andaara bantii Waaqaa gar tokkoo hamma gara isa kaaniitti walitti in qabu' jedhe.” (Mat. 24:31). Yeroo walitti qabuu kana, toloonna du'an qaama hin duune fudhatanii in kaafamu (1Qor. 15:52, 53). “warri Kiristoositti amananii du'an dura in kaafamu”(1Tas.4:16). Kun yeroo nuyi eeggachaa turree dha. Warri du'aa kaafaman jaalalaa fi jiraachuu isaanii eeggachaa warra turanitti in dabalamu. Taa'iinsa sana Phaawulos hamma kana ol qabee dubbata: “mo'ichi kee meerre yaadu'aa? Arfiinkees meerre yaa du'aa' ” (1Qor.15:55) jedha.

Du'aa ka'uutti qaamaa dhukkubsataa, dulloomaa fi iddoodhaa bade isa ittiin gadi owwaalchatti gadi bu'aniin miti kan isaan kaafaman; haaraa kan ta'e kan hin duune qaama mudaa hin qab-

neen, mallatoon cubbuu fi bososummaa isaanii kan irra hin jirreen ka'u malee. Warri du'aa kaafaman raawwachuu hojii bakatti deebisuu Kiristoosiin in argu, isa yeroo uumamaatti ture guutummaa dhagna Kiristoos isa mudaa hin qabne jiraachuus in baru. (Uma.1:26,1Qor.15:46-49).

Yeroo dhufaatii Yesus isa lammaffaatti, kan fayyina abdatanii boqotan tolloonna yommuu du'aa kaafaman , toloonna lafa irra jiran yommuu jijjiiramanii dhagni haaraan kan isaaniif kenamu dha. "Wanti hin badne iddoo wanta baduu kanaa, wanti hin duune iddoo wanta du'uu kanaa bu'uutu ta'a." (1Qor.15:53). Kanaafuu gareen fayyan kun lamaan, warri du'aa ka'anii fijiraatti jijjiiraman toloonna, "kana booddee nuyi warri utuu hin du'in hafne immoo isaanumaa wajjin qilleensa keessatti gooftaa simachuudhaaf duumessa keessa ol in butamna; ergasii yeroo hundumaa gooftaa bira in jiraanna." (1Tas.4:17).

Bara saayinsii nuyi keessa jirru kan keessatti, Kristiyaanonni tokko tokko iyyuu waan hundumaafuu 'dinqi' dabalatee beekumsa lafaatiin ibsa itti kennuu barbaadu. Abdiin du'aa kaafamuu kun, hojii Waaqayyo qofti nu fayyisuu akka danda'u maal nu barsiisa?

Roobi

Mud. 26

Warra Fayyaniif Biyya Haaraa

“Waaqayyo kunoo ani bantiwwan waaqa haaraa fi lafa haaraa nan uumaa, wanti dur ture hin yaadatamu, inni darbes yaada namaa keessa hin dhufu' ”(Isa. 65:17). Isaayyasii fi Yohaannis, lamaanuun isaanii, mul'ataan isa abdachiifame Biyyaa haaraa arganiiru (Mul. 21:1)

Isa Yohaannis biyya haaraa, magaalaa dinqii kan warra fayyanii isa Mul. 21:2, 9-27 sana yaadimee. Waa'ee tokkummaa fi walii galtee biyya sana keessa jiru kutaan kun maal nutti himuu?

Mul. 22:1–5 dubbisaa. Burqaa bishaan jireenyaa iddoo teessoo Waaqayyoo fi muka jireenyaa lamaan warri gamaa fi gamanaan jiran sun amalootaa maagalaan haaraan sun qabaatu amala barbaachisoo lamaanii dha. Biyya haaraa keessatti kaayyoon isaanii maaliidha?

Mukti jirrnyaa, inni Addaam sababii daddarbaa isaa itti siquu dadhabe (Uma.3:22–24), Yerusaalem haaraa keessatti in deebifama. Muka kanattii nyaachuun warra fayyaniif abdii abdachiifame keessa tokko. (Mul. 2:7). Ija kudha lama godhachuun isaa, ji'a hundumaattu ijaa biraa, tariitii lafa haaraa sana keessatti “Ayyaana baatii ji'a hundumaatti, sanbata hundumaattis nama kan ta'e hundinuu ana duratti sagaduudhaaf in dhufa” (Isa. 66:23) kan jedhu sana ibsuuf ta'a. Dubbiin inni “Baalli mukichaas fayyina sabaaf” jedhu sun, isa Waaqayyoo danqaa hundummaa saba isaa gidduudhaa baasee nama kaayyoo isaa duraaniitti deebisu ibsuuf: saba hundumaa, qommoo fi sanyii iddootti deebise maatii gargar hin hiramne uumu nagaan fi tasgaabbiin waliin jiraatan tokko ta'anii Waaqaaf galata kenanii sana dubbata.

“Fayyuun sabaa kan argisiisu, isa lamummaa fi afaaniin gargar ba'uun hafee, tokko ta'an kan argisiisuu dha. . . . baalli muka jirrenyaa caba saba gidduu jiru walitti fayyisa. Sana booda ormi hin jiru maatii tokko ta'aniitu kan Waaqayyoo saba dhugaatti jiratu malee. ([bira qabi ilaali] 21:24–26). Wanti Mikiyaas jaarraa tokko sanaan dursee raajii dubbate, amma raawwataa jira: ‘Inni saba baay'ee gidduutti firdii in kenna, saba jajjaboo fagoo jiraniifis murtoo in godha,, isaani billaa isaanii maarashaa, eeboo isaaniin isa ittiin muka qeexxa'n in tumsiifatu, egaa sabni sabatti billaa hin luqqifatu, isaan deebi'aniis lola hin baran. Garuu isaan adduma addaan muka wayinii isaanii jala. Harbuu isaanii jalas in taa'u; namni tokko illee isaan hin sodaachisu, isa kana immoo afaan Waaqayyoo Gooftaa maccaatu dubbate.’ (Mic. 5 4:3–4; [wal bira qabi] Isa. 2:4). Yommusii qabee daariin bishaan jireenyaa iddoon itti warri fayyan olla isaanii, (isaanii) wajjin akka taa'uuf

mukaa jireenyaa jalatti afeeran ni ta'a. (Zek. [3:]10) ga'umsi fayyisu baala muka jireenyaa madaa sanyii, qomoo fi afaan hundumaa isa sanyii namaa hundumaa gargarbaasee barootaaf hire hundumaa, in fayyisa."—Ranko Stefanovic, Revelation of 11 Jesus Christ: Commentary on the Book of Revelation, p. 593.

Kamisa

Mud. 27

Jireenya Biyyaa Haaraa Keessatti

Isa. 35:4–10, 65:21–25 dubbisaa. Jireenya amma jiraannu irraa inni yommusii hammam adda ta'a?

Yeroo baay'ekitaaba raajicha Isayaas keessatti, waan haaraa dubbifna: “wantoota haaraa” (42:9, 48:6), “faarfannaa haaraa” (42:10), “waan haaraa” (43:19), “maqaa haaraa” (62:2). Wanti boqonnaa 65keessatti haaraa ta'e immoo akkaataa taa'umsa wantootaa haaraa ta'ee dha /is a new order of things/. Uumama Waaqayyoo hundumaa gidduu tokkummaa dhaaf walii-galteetu jiraata. Kakuun abaarsaa sababii abboomamuu dhabuu fi fincilaa lafa irratti dhufe Lew.26:14–17, Kes. 28:30) sababii cubbuun hin jirreef, in haqama. Qooda sanaa, eebba guddaatu jira, mana keessa jiraatanii fi nyaata sooratamutu jiraata.

Iddoo bareedduu akkasii keessatti jireenyi maaluma fakkaatti laata? Namoonni tokko tokko erga dhagna hin duune fudhatanii akka fakkeenya Waaqayyooti deebi'anii booda michoota isaanii hubachuun in danda'ama utuu ta'ee in yaadu. Erga Kiristoos du'aa ka'ee bartoonni isaa isa hubachuu danda'aniiru. Maariyaam sagalee isaa addaan baafatteerti (Yoh 20:11–16). Toomaas fuula Yesu/qaama/ isaa addaan baasee beekeera (Yoh 20:27,28). Bartoonn karaa Ema'os lamaan akkaataa dubbii isaa maaddiitti yommuu taa'an baraniiru.(Luq 24:30,31,35). Kanaafuu qaamni keenya du'aa ka'uutti kan Yesus yoo fakkaate shakkii tokko malee

walii walii keenya ni beeknee barabaraan hariiroo bakkatti debifame qabaanna. Yaaddoo malee, warra beeknu, warra jaallannu, yommu achi kan jiraatanii wajjin walitti dhufeenya keenya itti fufna jennee yaaduu dandeenya /We safely can assume that we will continue our relationships with those we know and love and who are there with us/.

“Warri fayyan akkuma ofii beekaman, isaanis in beekamu. Jaallalii fi gara-laafinni Waaqyyo ofii isaatii kan jireenya isaanii keessa dhaabe, shaakala jireenyaa isa dhugaafi minyaawwaa achitti in argata. Uumama qulqulluu wajjin walitti dhufeenyi qulqulluun jiru, jireenyi hawwaasummaa naga qabeessi, ergamoota eebifamanii fi amanamoo wajjin barootaaf qabaatamu uffata isaanii dhiiga hoolichaan miicatan kan addeeffatanii wajji, hidhaa qulqulluu guutummaa maatii waaqaa fi lafa irratti isa walitti isaan qabsiiseen, kun hunduu gammachuu warra fayyaniitti in dabalaa.”—*Ellen G. White, The Great Controversy, p.677.*

“kannaaf nuyi matumaa abdiin hin kutannu.... namummaan keenya inni bakkeetti mul’atu gadi dhuma yoo adeeme iyyuu, namummaan keenya inni keessaa har’aa bor, haara’aa in adeema. Rakkinni salphaan inni nuyi yeroodhaaf baannu kun, ulfina bara baraa isa safara malee guddaa sana baachuudhaaf nu qopheessa. Nuyi gara wanta ijaan hin argamnee ilaalla ammallee. Gara wanta ijaan argamuu hin ilaallu, wanti ijaan argamu yeroodhumaf ta’a; wanti ijaan hin argamne, garuu kan bara baraa ti.”(2Qor.4:16–18).

Biyya lafaa ishee akka kana yerrodhaaf taate, daftes kan darbitu kana keessatti kan hin mul’atne isa barbaraa arguu dandeenya?

Jimaata

Mud. 28

Yaada Dabalataa: Ellen G. White, “Behold, I Come Quickly,” pp. 355–359, in *Counsels for the Church*. Read the articles “Resurrection,” pp. 1082–1084, and “Heaven and New Earth,” pp. 863, 864, in *The Ellen G. White Encyclopedia*.

“Du’aa kaafamuu fi gara samiitti ol ba’uun gooftaa keenyaa, toloota Waaqayyootiif, du’aa fi Si’ol irratti mo’icha ta’ee, uffata amala isaanii dhiigaa hoolichaatiin warra miichataniif immoo samiin banamaa ta’uuf waadaa ta’eera. Yesus akka bakka bu’aa dhala namatti gara abbaatti ol ba’uu danda’eera; akkasuma warra amala isaa calaqqisiisan Waaqayyo ulfinaa isaa akka hirmaataniif in fida.

“Kara deemtota lafaaf manni jira. Tolootaaf uffatti fi gonfoon jirnya dame meexxi mo’ichaa wajjin jira. Dhi’eessii waaqaa sana hundumaa keessatti wanti nu rakkisaa ture/nuuf fudhatamuu dide/ hunduu hubatamaa ni ta’a. Wantoonni hubatamuun isaanii cime hundinuu ibsa in argatu. Icciti ayyaanichaa nu duratti hubatamaa in ta’a. bakki sammun keenya inni daanga’aan hubachuu dhabee waliin dha’ame hundinuu, abdiin addaan citan hunduu, hafanii baay’ee guutuuf bareedaakan ta’e wal-fudhannaan mul’ata. Jaalal dhuma hin qabne isa amma hubachuun nu dhibe beekuuf jirra. Wanti hundinuu gaarummaa keenyaaf akka hojjetu kan taasisa eeggannaa isaa isa gaarii yommuu hubannu, gammachuu fi ulfina hin dubbatamneen in ililchina.”—Ellen G. White, *Counsels for the Church*, p. 358.

Gaaffilee maree:

1. Hundumaa ta’uu baatan iyyuu, Kritiyaanni tokko tokko, dhufaati Kiristoosi isa lammaffaa amanan illee, abdi dhufaati Kiristoos lammaffaa keessatti wanti Adveentistii guyyaa torbaffaa adda taasisu maaliidha?

2. Qurxummoonni lama utuu waliin daakanii isheen tokko akkas jette, “bishaanichi akkam jette?” qurxummiin inni kaan immoo bishaanni maaliidha? Jedhee deebise Qaabxiin jiru, hammam isa beeknu iyyuu wantoota sirriitti hin beekne fayyadamna. Fakkeenyaaf, cubbuutti Kan dhalanne, cubbuun Kan guutne, biyya cubbuun guutte Kan jiraatnu, akkamitti adda kan ta’e waan jireenya

bara baraa keessatti waaqa haaraa fi lafa haaraa keessatti arguu dandeenya? Daangeffamuun akkamii jiraatu illee, maal akka inni fakkaatu yaadaan qabuun maaliif barbaachisaa ta'e?

3. Jirrnyi keenya biyya haaraa keessatti kan fedhe ta'ullee, hunn-dumaa wajjin tokkummaatti ni jiraatna. Gammachuu sanaaf of qopheessuudhaaf amma maal gochuu dandeenya?

Cuunfaa: Macaaf qulqulluun waa'ee yeroo lafti kun deebitee uumamtuu fi harcaan cubbuu barabaraan baduu shakkii malee dubbata. Dhalli namaa kaayyoo durii isaa uumameefitti in deebi'a; namoonni hundinuu nagaatti walii wajjin in jiraatu. Inni nuyi ammaa Kiristoosiin keessatti tokkummaa hafuura qabaannu, amma yoo guutummaatti hubatamuu baateef, yommu dhugaadhaa fi qabatamaa bara baraa ni ta'a.

Namoota dhuunfaadhaanis ta'e Jaarmiyaa (Dhaabbataan)
Caaffatoota Raagaa (Hafuura Raajii) Hiikuu fi Maxxansuu;
Akkasumas Raabsuu barbaadan hundaaf-

YAADACHIISA!

Caaffanni Hafuura Raajii (*Spirit Of Prophecy-SOP*) qabeenya
dhaabbataa Waldaa Adiveentistii Guyyaa 7^{ffaa} Addunyaawaati.

Kanaafu, kitaabota kana guutummaa isaas ta'e gartokkeesaa, namni
dhuunfaas ta'e dhaabbantni gara Afaan biyyattii keessatti dubbatamu
kamiitti iyyuu hiikee maxxansuu fi raabsuu yoo barbaade hojii isaa utuu
hin eegalin dursee qaamaanis ta'e barreeffamaan Waajjira Olaanaa Ma-
na Maxxansaa Yuuniyen Miishinii Itiyoophiyaa ayyamsiisuudhaan erga
waliigaltee irra ga'ee booda hojii isaa itti fufuu ni danda'a

Haala kanaan , dhaabbatnis ta'e namni dhuunfaan kitaabota raagaa
(Hafuura Raajii) kana maxxansee wangeela biyya lafaatiin ga'uu kan bar-
baadu hunduu ni jajjabeeffama.

Haata'u malee garuu; ayyama Waldaa Adveentistii Guyyaa 7^{ffaa} Ad-
dunyaawaatiin ala maqaa waldattiitiin caaffata Hafuura Raajii kana
maxxansiisanii raabsuun akka seera biyyattiittis ta'e akka mirga
maxxansaa adunyaatti kan itti nama gaafachiisu ta'uu isaa ibsaa, itti
dabalee immoo kitaaba dhaabbatni kun hiiksisaa jiru qaamni biraan
immoo hiikee dubbistootaaf dhiyeessuun qisaasama dinagdee, humnaa
fi yeroo hordofsiisa.

Sababa kanaaf, hundumti keenya iyyuu akkaataa Seeraa fi Danbii ittiin
Bulmaata Waldattiitiin barreeffamoota keenya maxxansiisuudhaanis ta'e
raabsuudhaan Ergaa Ergamoota Sadanii ariifachiisuu akka dandeenyuuf
Gooftaan nu haagargaaru.

DHAABBATICHA IRRRA!!!

ዓለም አቀፍ አድቪንቲስት ሬዲዮ የተስፋ ድምፅ

ትግርኛ

ጠዋት 12:00 - 12:30
9530 KHz 31 ሜ.ባንድ
 ማታ 1:30 - 2:00
15130KHz 19 ሜ.ባንድ
 አየር ሞገድ

አድራሻ
 ስልክ **+251 115 511199**
 የውስጥ መስመር **205**
 ወይም
+251 910 145105

አማርኛ

ጠዋት 12:30 - 1:00
15500 KHz 19 ሜ.ባንድ
 ማታ 2:00 - 2:30
17570KHz 16 ሜ.ባንድ
 አየር ሞገድ

አድራሻ
 ስልክ **+251 115 511199**
 የውስጥ መስመር **242**
 ወይም
+251 911 137222

ፖ.ሳ.ቁ **145** አዲስ አበባ

አሮምኛ

ጠዋት 12:00 - 12:30
15500 KHz 19 ሜ.ባንድ
 ማታ 2:30 - 3:00
15155 KHz 19 ሜ.ባንድ አየር ሞገድ

አድራሻ
 ስልክ **+251 115 511199**
 የውስጥ መስመር **237**
 ወይም **+251 921 600938**

የተላለፉ ፕሮግራሞችን እንደገና ለማዳመጥ ከመረጃ መረባችን www.awr.org ላይ በመግባት እንደገና ማግኘት ይቻላል:::

የዓለም አቀፍ አድቪንቲስት ሬዲዮ የ24 ሰዓት የአማርኛ ቋንቋ ስርጭትን በክርስቲያን ቻናል ጣቢያ ውስጥ ከዚህ በታች በተቀመጠው መሰረት ያገኙታል

HC The Voice of Hope
Frequency: 12574
Symbol Rate: 09700
Polarity: Horizontal
Satellite: Intel Sat 68.5E
LNB: KU BAND

በተጨማሪም በአሜሪካ ያሉ አድማሮቻችን 712 432 9970 በመደወል እንዲሁም በእንግሊዝ ያሉ 033 001 03890 በመደወል ፕሮግራሞቻችንን በማንኛውም ሰዓት ማዳመጥ ይቻላል

የዓለም አቀፍ አድቪንቲስት ሬዲዮ የተስፋን ድምፅ ያዳምጡ

ለወዳጆቻችን በማስተዋወቅና በመጋበዝ የበረከቱ ተካፋይ ይሁኑ